

Dravske elektrarne Maribor

Skupina hse

LETNO POROČILO 2023

PREGLAD VSEBINE LETNEGA POROČILA

01 UVOD	5	
DEM v letu 2023	6	
Pismo generalnega direktorja	8	
Poročilo Nadzornega sveta	10	
02 POSLOVNO POROČILO	15	
Pomembnejši dogodki 2023	16	
Dogodki po koncu poslovnega leta	17	
Pregled finančnih odnosov	18	
Predstavitev družbe	19	
Osebna izkaznica družbe	19	
Izjava o upravljanu družbe	20	
Izjava v skladu s 545. Členom zgd-1	25	
Kapitalske povezave z drugimi družbami	26	
Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn	26	
Poslanstvo, vizija, vrednote	27	
Strateške usmeritve družbe	28	
Proizvodnja in obratovanje	29	
Vzdrževanje	31	
Tržni položaj	33	
Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2023	33	
Prodaja in kupci	35	
Nabava in izvajalci	37	
Investicije	38	
Analiza uspešnosti poslovanja	41	
Poslovanje v letu 2023	41	
Kapitalska ustreznost	43	
Stanje zadolženosti	44	
Kazalniki družbe	44	
Upravljanje tveganj in priložnosti	46	
Ključna tveganja družbe DEM	47	
Raziskave in razvoj	51	
Načrti za prihodnost	53	
03 TRAJNOSTNO POROČILO	55	
Trajnostni razvoj družbe DEM	56	
Izjava o nefinančnem poslovanju	56	
Politika sistema vodenja	57	
Odgovornost do zaposlenih	57	
Odgovornost do okolja	62	
Odgovornost do širše družbene skupnosti	71	
04 RAČUNOVODSKO POROČILO	75	
Revizorjevo poročilo	76	
Izjava o odgovornosti posloводства	81	
Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	81	
Ločeni računovodski izkazi	82	
Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom	86	
Poročajoča družba	86	
Podlaga za sestavo	86	
Pomembnejše informacije o računovodskih usmeritvah	87	
Razkritja k računovodskim izkazom	102	
Razkritja k izkazu finančnega položaja	102	
Razkritja k izkazu poslovnega izida	124	
Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa	131	
Razkritja k izkazu denarnih tokov	131	
Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala	131	
Druga razkritja	131	
Finančni instrumenti in tveganja	134	
05 PRILOGE	141	
Pomen kratic	142	
Podpis letnega poročila za leto 2023 in njegovih sestavnih delov	145	

01

UVOD

DEM V LETU 2023

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji in s tem eden ključnih členov slovenske energetike ter zelenega prehoda.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, s štirimi malimi hidroelektrarnami in petimi sončnimi elektrarnami družba Dravske elektrarne Maribor proizvede približno četrtno vse slovenske električne energije.

V DRAVSKIH ELEKTRARNAH MARIBOR SO LETO NAJBOLJ ZAZNAMOVALI NASLEDNJI DOGODKI:

- uradni začetek gradbenih del na projektu »SI-Geo-Electricity – Pilotna geotermična elektrarna Čentiba 1 na obstoječi plinski vrtini Pg-8«;
- javna obravnava osnutka državnega prostorskega načrta za Vetrno elektrarno Ojstrica, okoljskega poročila in ostalih strokovnih podlag, na katerih temeljijo rešitve študije variant;
- izrazite in obilne padavine ter močno povečani pretoki reke Drave;
- prejet sklep ustanovitelja družbe DEM in s tem potrjen investicijski program »Rekonstrukcija hidroelektrarne Formin in jezu Markovci«;
- zaznane potencialno nevarne aktivnosti v informacijskem sistemu, ki so se izkazale kot kibernetični napad na sisteme skupine HSE;
- nadpovprečna proizvodnja električne energije – družba je v letu 2023 proizvedla 3.008 GWh električne energije oziroma 23 odstotkov več od načrtovane.

Pri izvedbenih in strateških razvojnih projektih se je pripravljala dokumentacija za postavitev preostalega dela sončne elektrarne na dovodnih in odvodnih kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin, kjer so potekale aktivnosti in delovni postopki, vezani na umeščanje v prostor – konec leta je Vlada Republike Slovenije izdala sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za omenjeno elektrarno.

Za vetrno elektrarno Ojstrica je potekala že omenjena javna obravnava osnutka državnega prostorskega načrta, okoljskega poročila in ostalih strokovnih podlag, na katerih temeljijo rešitve študije variant. Skladno s potrebnimi postopki se je nadaljevalo tudi z aktivnostmi pri drugih dveh načrtovanih vetrnih parkih – Rogatec in Paški Kozjak. Ob tem se je nadaljevalo tudi z aktivnostmi, vezanimi na Črpalno hidroelektrarno Kozjak.

Ob navedenem pa so leto zaznamovale tudi nekajkratne visoke vode ter izrazite in obilne padavine v začetku meseca avgusta. Družba Dravske elektrarne Maribor je kar 22 dni obratovala skladno s pravilnikom o ukrepanju pri visokih vodah in nevarnostih rušenja pregrad. Družba je načrtovano količino proizvedene električne energije 2.451 GWh dosegla 2. novembra; leto pa zaključila s 3.008 GWh proizvedene električne energije.

3.008^{GWh}

proizvedene električne energije
v letu 2023

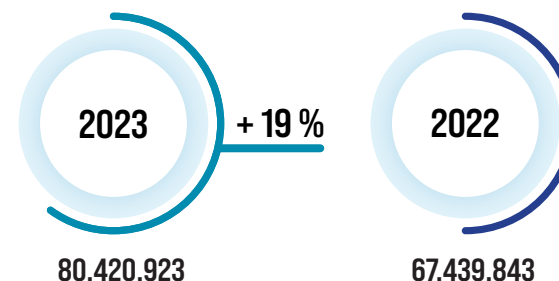
14,9^{mio} EUR

ustvarjenega čistega poslovnega
izida v letu 2023

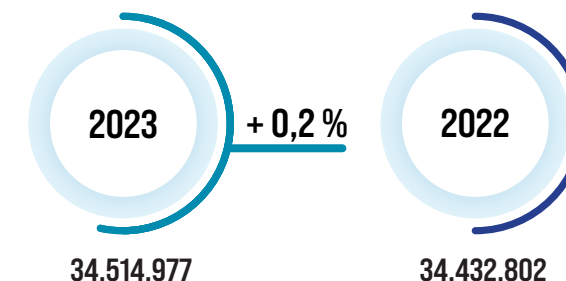
70 %

več investicijskih vlaganj v
primerjavi z letom 2022

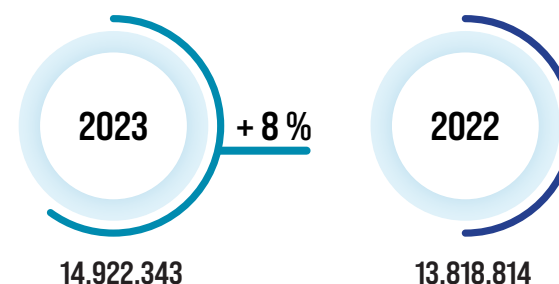
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE V EUR

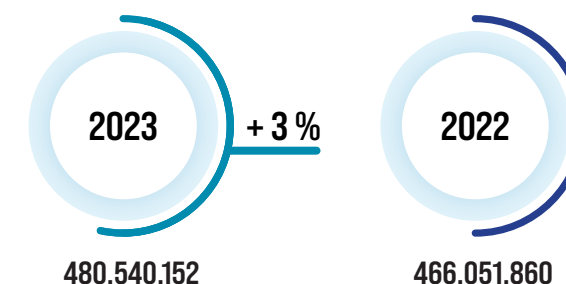
EBITDA V EUR

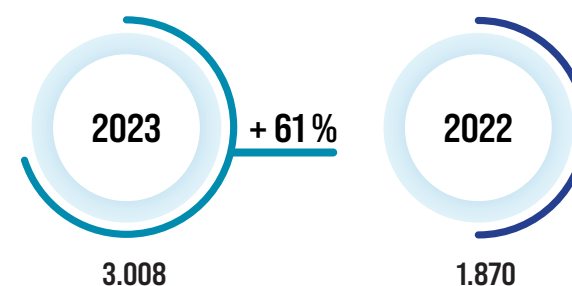
ČISTI POSLOVNI IZID V EUR

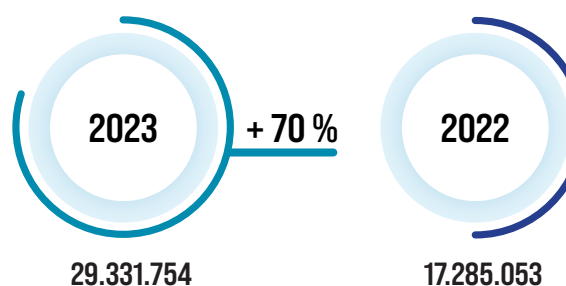
KAPITAL V EUR

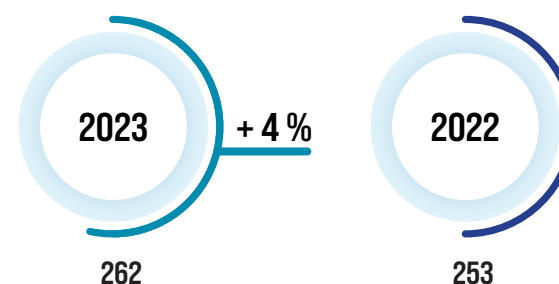
PROIZVEDENA ELEKTRIČNA ENERGIJA V GWh

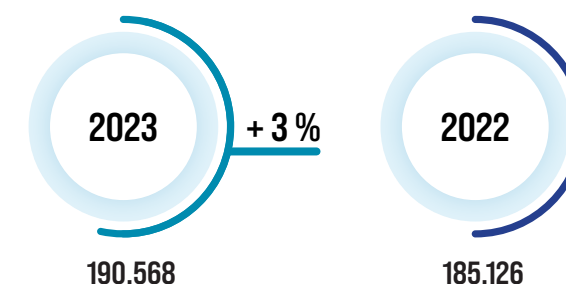
INVESTICIJSKA VLAGANJA V EUR

ZAPOSLENI NA DAN 31. 12.

DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA V EUR

PISMO GENERALNEGA DIREKTORJA

KLJUB IZZIVOM USPEŠNO LETO

V letu 2023 smo se spopadali s kar nekaj izzivi - nekajkratne visoke vode, porušitev dela prelivnega zidu med dovodnim kanalom male hidroelektrarne Ceršak in strugo reke Mure, kibernetični napad na sisteme skupine HSE in nenazadnje, za naš akcijski načrt prepočasne odločitve odgovornih organov, v smislu umeščanja novih proizvodnih objektov v prostor. Najpomembnejše je, da generalno vse izzive uspešno in pravočasno rešujemo ter tudi rešimo. Visokovodne vale smo vsakokrat brez večje direktne škode za ljudi, okolje in objekte ustrezno upravljali, postopke umeščanj v prostor pri projektih počasi, a zanesljivo vseeno premikamo naprej, sanacija zidu pri mali hidroelektrarni Ceršak poteka in sistemi informacijsko-komunikacijske infrastrukture, potrebni za varno in zanesljivo obratovanje energetskih objektov, trgovanje z električno energijo in vsakodnevno delo ponovno delujejo - po nadgradnjah še varneje in zanesljiveje. Bistveno pri tem je dejstvo, da smo tudi tokrat, kot vedno, pokazali strokovnost, kolektivni duh, lojalnost, zavzetost in dobro voljo.

2. novembra smo dosegli načrtovano proizvodnjo - 2.450 GWh, leto pa zaključili s 3.008 GWh proizvedene električne energije oziroma 23 odstotkov več, kot smo načrtovali. Zanesljivo proizvodnjo, ob primerni hidrologiji, omogočajo dobro in redno vzdrževane elektrarne. Ob rednih letnih remontih in revizijah se je v izvedbenem smislu v tem letu začel tudi triletni projekt obnove sekundarnih sistemov na hidroelektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok. Prihodki, ki jih ustvarjamo z zanesljivim obratovanjem konvencionalnega dela verige hidroelektrarn nam omogočajo nove investicije oziroma načrtovanje in izvedbo novih strateških projektov in s tem realizacijo našega poslanstva.

Leto 2023 s poslovnega vidika ocenjujem kot zelo uspešno, saj smo dosegli oziroma presegli tudi ostale cilje, in sicer so znašali čisti prihodki dobrih 80 milijonov evrov in čisti poslovni izid skoraj 15 milijonov evrov. Investicijam smo namenili skoraj 30 milijonov evrov.

Stanje na prioritetnih in strateško-razvojnih projektih je naslednje. Konec oktobra je bil sprejet in potrjen investicijski program za rekonstrukcijo hidroelektrarne Formin in jezu Markovci, ki je s tem dobil jasno časovnico aktivnosti tega, skoraj 150 milijonov vrednega, projekta. Priprave nanj so v polnem teku, izvedbena dela pa so predvidena v obdobju med letoma 2026 in 2028.

Ključni strateško prioritetni projekt je izgradnja črpalne hidroelektrarne Kozjak 2 x 220 MW, kjer se izdeluje potrebna predinvesticijska tehnična dokumentacija, dodatne strokovne podlage za presoje vplivov na okolje pri že veljavnem državnem prostorskem načrtu ter se izvaja aktivna korespondenca z lokalnimi skupnostmi, z namenom proaktivnega komuniciranja in s tem informiranosti vseh deležnikov, ki so neposredno ali posredno vključeni pri aktivnostih izgradnje tega objekta. Njegova izgradnja je nujna z vidika spoštovanja ciljev Nacionalnega energetskega podnebnega načrta ter posledično zagotavljanja samozadostnosti z oskrbo z električno energijo in zanesljivosti obratovanja elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. Zato je to strateški objekt tudi na državnem nivoju.

Črpalna hidroelektrarna bo omogočala hranjenje električne energije (zlasti proizvedene iz sončnih elektrarn) ter evakuacijo električne energije v časovnih intervalih, ko bo ta potrebna kot sistemska električna energija.

Realizacija in stanje na projektih vetrnih elektrarn. Najbližje realizaciji je vetrna elektrarna Mali Log (1 MW / 2 GWh), kjer je bilo objavljeno javno naročilo za izgradnjo »elektrarne na ključ«. Pri projektu Vetrne elektrarne Ojstrica (19 MW/ 44 GWh) sta koordinator in pobudnik konec septembra do pripomb in predlogov javnosti (podanih na javni razgrnitvi osnutka državnega prostorskega načrta) zavzela svoja stališča. Postopek umeščanja Vetrne elektrarne Ojstrica v prostor poteka v skladu z Zakonom o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, naslednji koraki bodo odvisni od nosilcev urejanja prostora in sektorja za presoje vplivov na okolje

Ministrstva za okolje podnebje in energijo, ki bo, tako pričakujemo, v kratkem izdalo mnenje o sprejemljivosti plana. Ob pravočasni izdaji pozitivnega mnenja se potrditev državnega prostorskega načrta načrtuje v zadnjem kvartalu leta 2024.

Pri projektih Vetrne elektrarne Rogatec (33 MW/92 GWh) in Vetrne elektrarne Paški Kozjak (26 MW/ 67 GWh) so v izdelavi vse zahtevane strokovne podlage za okoljsko poročilo. Njihov zaključek predvidevamo v začetku leta 2024. Sledi priprava in oddaja okoljskega poročila pristojnemu ministrstvu za oba projekta.

Pri projektu Sončne elektrarne na brežinah dovodnih in odvodnih kanalov hidroelektrarn Zlatoličje in Formin smo konec leta prejeli sklep Vlade Republike Slovenije o pričetku državnega prostorskega načrta, in če se bodo aktivnosti nadaljevale skladno z našo časovnico, bi lahko še v letu 2024 prejeli delno gradbeno dovoljenje. Nadaljujemo tudi s projektom postavitve dodatnih sončnih elektrarn na naših objektih, v sodelovanju s partnerji delamo na projektu sončne elektrarne na zaprtem odlagališču odpadkov na Pobrežju v Mariboru ter iščemo dodatne lokacije, kjer bi bila postavitve sončnih panelov ekonomsko upravičena in okoljsko sprejemljiva.

Uspešno smo zaključili projekt READY4USE - za kar smo prejeli tudi okoljsko nagrado najvišjega ranga - ki je združil znanja različnih panog in rezultiral v izdelavi opeke iz dravskega sedimenta, ki jo je mogoče uporabiti v gradbenem sektorju. Izdelali in potrdili smo tudi novo strategijo celovitega upravljanja s sedimenti na celotnem slovenskem delu reke Drave - njen cilj je ohranjanje energetskega potenciala reke na način, ki bo sprejemljiv za vse. Primeren odnos do okolja kažemo na vseh področjih našega delovanja, ki je vedno trajnostno naravnano; v zadnjem obdobju mu dodajamo še pomembno noto krožnega gospodarstva, kar je edina mogoča pot pri zelenem prehodu. Ob tem vedno kažemo tudi posluš za družbeno okolje - tako smo tudi letos pomagali z donacijami - v prvi vrsti prizadetim v poplavih, pa tudi drugim pomoči potrebnim organizacijam in posameznikom s katerimi kot družba sobivamo.

Projektov, ki smo jih prepoznali kot del našega poslanstva in jih tudi aktivirali je še mnogo več. Cilji močnega investicijskega cikla, v katerem smo, so visoko postavljeni in ob ustrezni aranžiranosti ter odzivu vseh tudi dosegljivi. Verjamem, da se vsi zavedamo, da je pomembna tudi pot; včasih naporna, ovinkasta, včasih se najdemo pred prepreko ali križiščem. Večinoma nam uspeva, da ovire premagamo in nadaljujemo. Prepričan sem, da je zavzetosti v vseh nas dovolj, prav tako želje, da tudi v naslednjih desetletjih ohranimo eno ključnih vlog v slovenskem elektroenergetskem in širšem gospodarskem prostoru kot največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov.

mag. Damjan Seme
Generalni direktor DEM

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Na podlagi Zakona o gospodarskih družbah, Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo družbe DEM d. o. o., Poslovnika o delu Nadzornega sveta družbe DEM d. o. o. ter Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, izdaja Nadzorni svet družbe DEM d. o. o. poročilo Nadzornega sveta družbe DEM d. o. o. za leto 2023.

Način in obseg preverjanja vodenja in poslovanja družbe DEM med poslovnim letom 2023

V letu 2023 se je nadzorni svet sestel na 4 rednih sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani Nadzornega sveta DEM. Udeležba članov je razvidna iz tabele, vključene v izjavo o upravljanju.

Nadzorni svet se je redno seznanjal z operativnimi aktivnostmi in tekočimi rezultati poslovanja družbe DEM ter z realizacijo sklepov Nadzornega sveta, obravnaval je poslovna in strateška področja družbe, ki pomembno vplivajo na interese družbe DEM. Poslovodstvo DEM je Nadzorni svet redno seznanjalo s poslovanjem družbe DEM, s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja, o solventnosti in kapitalski ustreznosti, o likvidnosti, zadolževanju, terjatvami, poročili o upravljanju tveganj v družbi in poročili SNR.

Nadzorni svet DEM je podal soglasje k dolgoročnemu in letnemu načrtu dela SNR za družbo DEM za leto 2024, ter se redno seznanjal z revizijskimi pregledi te službe in s kvartalnim Poročilom o delu Službe notranje revizije. Nadzorni svet DEM je nadalje intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja in kapitalске ustreznosti družbe. V okviru funkcije nadzora je Nadzorni svet DEM pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjih gradivih za seje nadzornega sveta.

Nadzorni svet DEM ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z ZSDH-1 in Aktom o ustanovitvi družbe, ter ob upoštevanju referenčnega Kodeksa korporativnega upravljanju družb s kapitalsko naložbo države (različica iz decembra 2023, SDH d. d.). Poslovodstvo družbe je Nadzorni svet DEM redno seznanjalo s pomembnimi projekti in pomembnimi dogodki v družbi DEM.

Delovanje Revizijske komisije Nadzornega sveta družbe DEM

V letu 2023 je delovala Revizijska komisija nadzornega sveta DEM d. o. o. (RK NS DEM) v sestavi: mag. Urška Gašperlin, predsednica, Marjan Kirbiš, član in Rado Sodin, zunanji član.

V letu 2023 se je RK NS DEM sestala na 5 sejah (4 redne seje in 1 korespondenčna seja), na katerih so bili prisotni vsi člani RK NS DEM. V okviru sej je RK NS DEM obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij (ZNS), Poslovníkom o delu revizijske komisije za leto 2023, sprejetim načrtom dela RK NS DEM in sklepi NS DEM. Na sejah je izvajala pristojnosti vezane na računovodsko poročanje, notranje kontrole in obvladovanje tveganj, izvajanje zunanje revizije in ostale naloge v njeni pristojnosti. O svojem delu je poročala članom NS DEM, ki niso člani RK, in sicer na način, da je predsednik RK o delu in ugotovitvah RK redno poročal na sejah NS in jih seznanjal s sprejetimi zapisniki sej.

V letu 2023 se je RK NS DEM redno seznanjala z obdobjimi in kvartalnimi poročili o poslovanju družbe in še posebno pozornost posvečala finančnim in računovodskim podatkom, likvidnosti, redno spremljala obdobja poročila na področju upravljanja tveganj družbe ter poročila službe za notranjo revizijo (SNR) in poročila o izvajanju njenih priporočil.

Izvedla je sestanek z revizorji revizijske družbe Deloitte revizija, d.o.o. glede poteka predrevizije in revizije letnih računovodskih izkazov ter se seznanila s poročilom revizorja o opravljeni predreviziji in reviziji za leto 2023 z izjavo o revizorjevi neodvisnosti.

Nadalje se je seznanila z Izjavo o upravljanju družbe, kot sestavnim delom Letnega poročila družbe DEM za leto 2023 in Poročilom nadzornega sveta, kot sestavnim delom Letnega poročila družbe DEM za leto 2023, in predlagala, da ju NS potrdi. Pregledala je revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2023 z mnenjem neodvisnega revizorja in ocenila, da je sestavljeno pravočasno, v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in Zakonom o gospodarskih družbah, da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe DEM na dan 31.12.2023 in predlagala NS DEM, da letno poročilo potrdi. Prav tako se je seznanila z dolgoročnim in letnim načrtom dela SNR in letnim poročilom SNR in izvedla samoocenitev svojega dela za leto 2023.

Mnenje o delu poslovodstva družbe DEM

Nadzorni svet DEM je v letu 2023, skladno z zakonodajo in v okviru svojih pristojnosti, nadziral vodenje in poslovanje družbe DEM. Sej Nadzornega sveta DEM se je udeleževalo tudi poslovodstvo, njegovi člani pa so pri vsaki točki tudi podrobno poročali in skupaj z ostalimi poročevalci služb družbe DEM odgovarjali na dodatna vprašanja članov Nadzornega sveta.

Strokovne službe so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu Nadzornega sveta DEM. Delo poslovodstva je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobjne rezultate poslovanja. Poslovodstvo je skrbno in zavzeto delovalo v smeri doseganja postavljenih ciljev poslovanja in optimalnega gospodarjenja v družbi ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

Mnenje o poslovanju družbe v letu 2023

Poslovanje družbe DEM je bilo tudi v letu 2023 preliminarно oz. prednostno usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije.

Proizvodnja v letu 2023 je bila zaradi ugodne hidrologije nadpovprečna oziroma za 23 % višja od načrtovane proizvodnje in je znašala 3.008 GWh. Leto 2023 je zaznamoval tudi nakup 20 % deleža proizvodnje iz črpalne hidroelektrarne Golica.

Kljub mnogim izzivom - nekajkratne visoke vode, porušitev dela prelivnega zidu med dovodnim kanalom male hidroelektrarne Ceršak in strugo reke Mure, kibernetični napad na sisteme skupine HSE, je bilo poslovanje družbe v letu 2023 uspešno. Čisti prihodki od prodaje so znašali 80,4 mio EUR in čisti poslovni izid 14,9 mio EUR. Investicijam je bilo namenjenih 29,3 mio EUR.

Ugotovitev bilančnega dobička / izgube

Nadzorni svet družbe DEM ugotavlja, da bilančni dobiček poslovnega leta 2023 znaša 46.683.563,29 EUR in je sestavljen iz neuporabljenega čistega dobička poslovnega leta 2023 v vrednosti 14.922.343,32 EUR in prenesenega dobička preteklih let v vrednosti 31.761.219,97 EUR.

Preveritev in potrditev letnega poročila družbe za leto 2023 s stališčem do revizijskega poročila in revizorjevo pismo poslovodstvu

Poslovodstvo družbe DEM d. o. o. je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) takoj po sestavi in izdaji revizorjevega mnenja, nadzornemu svetu DEM predložilo Letno poročilo družbe DEM za leto 2023 skupaj z revizorjevim poročilom za leto 2023, ki ga je nadzorni svet družbe DEM obravnaval na 19. redni seji NS DEM dne 12.6.2024.

Revidiranje Letnega poročila družbe DEM za leto 2023 je opravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o., ki je dne 10.5.2024 izdala pisno poročilo. Revizijska komisija nadzornega sveta DEM je na svoji 18. redni seji RK NS DEM dne 5.6.2024 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2023 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, kot jih je sprejela Evropska unija, določili Energetskega zakona (EZ-1) in drugo relevantno zakonodajo (ZFPPIPP, ZRev idr.).

Revizijska komisija NS DEM se je seznanila tudi z ugotovitvami in priporočili iz Pisma posloводства DEM d. o. o. po opravljeni reviziji za leto 2023, ki ga je pripravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o.. Revizijska komisija na Letno poročilo družbe DEM za leto 2023 ni imela pripomb, zato je predlagala nadzornemu svetu DEM, da le-ta v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila družbe DEM za leto 2023. Na podlagi revizorjevega mnenja, stališča Revizijske komisije nadzornega sveta DEM, podatkov in razkritij v Letnem poročilu družbe DEM za leto 2023 nadzorni svet DEM ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe DEM na dan 31. december 2023, poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Na revizorjevo poročilo nadzorni svet DEM nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo družbe DEM za leto 2023 nadzorni svet DEM nima nobenih pripomb, ki bi ga kakorkoli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovi potrditvi. Zato je nadzorni svet DEM v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdil Letno poročilo družbe DEM za leto 2023. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je posloводство družbe predložilo letno poročilo za leto 2023 nadzornemu svetu DEM.

Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023

V okviru pregleda Letnega poročila je nadzorni svet preveril tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023. Nadzorni svet nima pripomb na izjavo posloводства v Poročilu o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023, da v poročevalnem obdobju družba DEM d. o. o. kot odvisna in povezana družba ni bila prikrajšana.

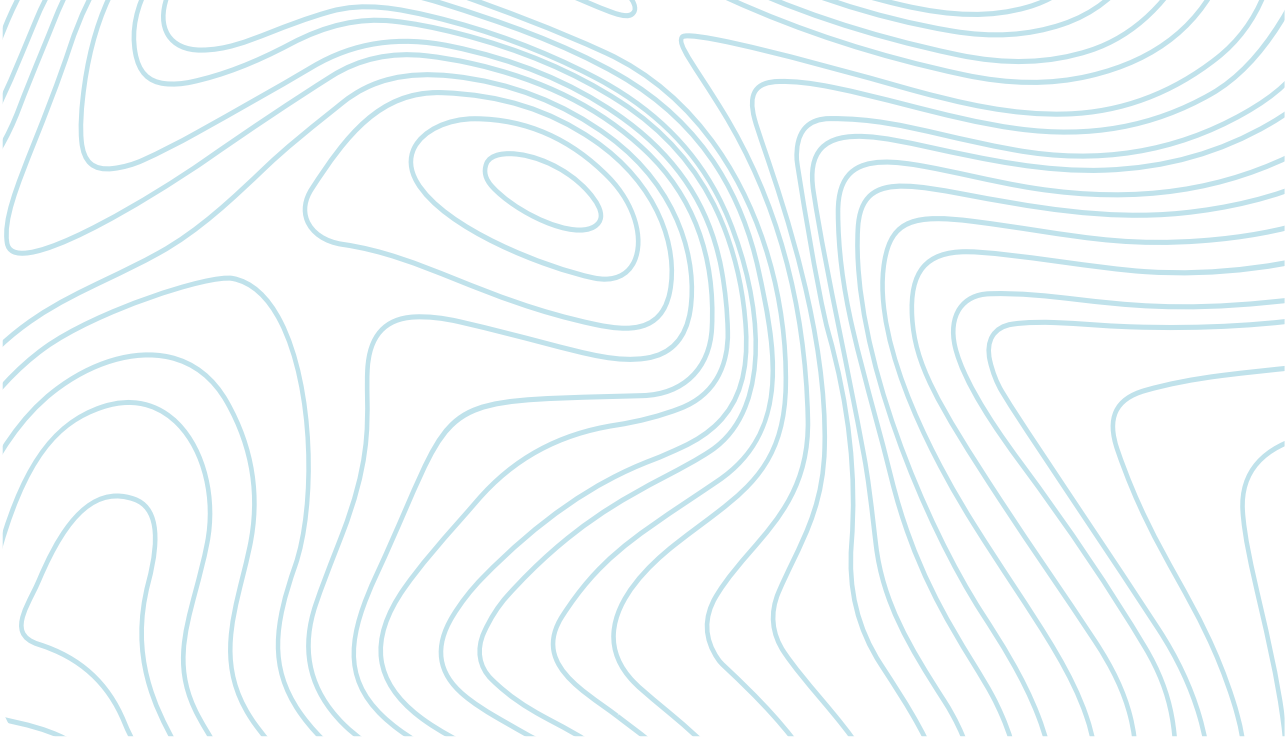
V skladu s 546a. členom ZGD-1 je nadzorni svet preveril Poročilo neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitlu in Poročilo o razmerjih do povezanih družb za leto 2023. Revizor je v predmetnem poročilu izdal sklep, v katerem potrjuje, da niso opazili ničesar, zaradi česar ne bi verjeli, da:

- so navedbe v poročilu o razmerjih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31.12.2023, v vseh pomembnih pogledih točne;
- ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo posloводство.

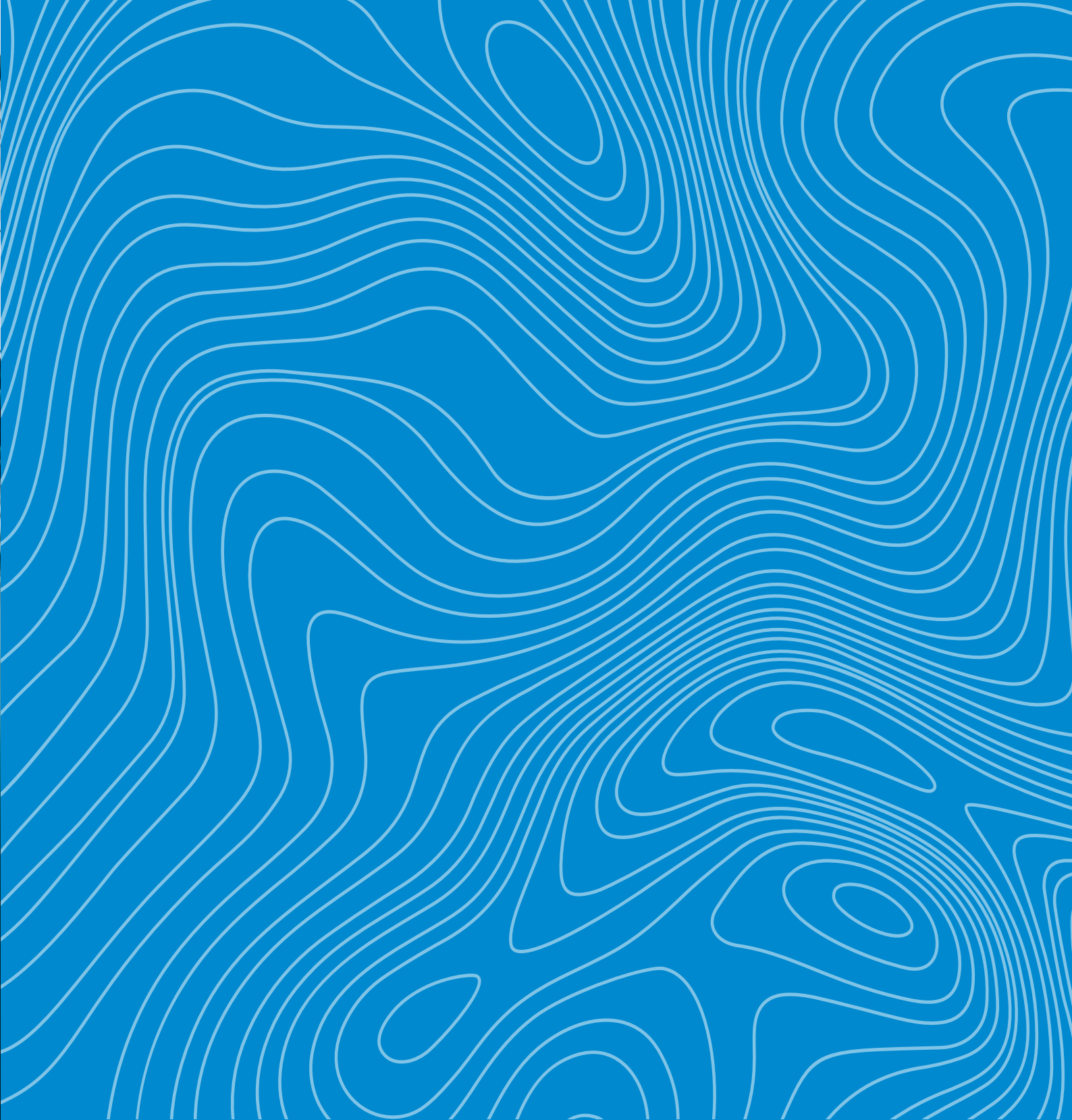
Nadzorni svet na izid revidiranja poročila o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2023 nima pripomb.

Ljubljana, dne. 12. 6. 2024

dr. Tomaž Štokelj
Predsednik Nadzornega sveta DEM

02

POSLOVNO POROČILO

POMEMBNEJŠI DOGODKI 2023

JANUAR

20. januar: v prostorih občine Lendava je potekal svečani dogodek ob uradnem začetku gradbenih del na projektu »SI-Geo-Electricity – Pilotna geotermična elektrarna Čentiba 1 na obstoječi plinski vrtini Pg-8«.

23. januar: v sklopu prenove sekundarnih sistemov hidroelektrarn Mariborski otok, Vuzenica in Dravograd se je pričelo s prenovo agregatov prve faze; celotna bo trajala tri leta.

25. januar: v Dravogradu je potekala javna obravnava osnutka državnega prostorskega načrta za Vetrno elektrarno Ojstrica, okoljskega poročila in ostalih strokovnih podlag, na katerih temeljijo rešitve študije variant.

31. januarja se je pravica do uporabe 20 odstotnega deleža v Črpalni hidroelektrarni Golica proizvedene električne energije, s katero je razpolagala družba ELES, d. o. o., in obveznosti, ki izhajajo iz te pravice v celoti odplačno prenesla na družbo DEM.

MAREC

17. marec: Dravske elektrarne Maribor so se odzvale na medijska poročanja ob zaključku javne razgrnitve osnutka državnega prostorskega načrta in okoljskega poročila za Vetrno elektrarno Ojstrica.

APRIL

4. april: v Dravskih elektrarnah Maribor je bil uspešno izveden tehnični pregled pretočnega polja pet jezu Markovci s čimer je bila zaključena druga faza obnove jezu.

13. april: v prostorih jezu Markovci je potekalo srečanje z novinarji, na katerem so Dravske elektrarne Maribor predstavile projekte, ki jih načrtujejo v naslednjih letih na področju t. i. spodnje Drave.

MAJ

3. maj: zaživel je prenovljeni Intranet portal Dravskih elektrarn Maribor.

10. maj: potekala je prva seja Sveta delavcev Dravskih elektrarn Maribor v novi sestavi.

JUNIJ

1. junij: potekalo je tradicionalno letno srečanje upokojencev DEM.

2. junij: na lokaciji hidroelektrarne Zlatoličje je potekalo srečanje zaposlenih Dravskih elektrarn Maribor – Dan DEM.

10. junij: v Velenju je potekalo športno srečanje družb proizvajalk električne energije Slovenije (Slovenska energija).

14. in 15. junij: v Dravskih elektrarnah Maribor je potekala zunanja presoja sistemov vodenja – standardov ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 in ISO 55001. Na sistemih ni bilo ugotovljenih neskladnosti.

17. junij: na lokaciji Muzeja narodne osvoboditve Maribor se je odprla razstava »100 let od začetka gradnje hidroelektrarne Fala«.

19. junij: Dravske elektrarne Maribor so prejele srebrno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovacijo opeka reke Drave.

21. junij: na Zbiljskem jezeru je potekalo zaključno srečanje strateških skupin družb skupine HSE s predstavitvijo akcijskih načrtov za zeleni prehod.

JULIJ

20. julij: s predstavitvijo rezultatov se je zaključil projekt »Napovedni model proizvodnje električne energije razpršenih virov (NapEneRV), pri katerem so sodelovali študenti Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko ob pomoči in nasvetih sodelavcev Dravskih elektrarn Maribor.

AVGUST

Tudi **od 3. do 6. avgusta**, ko so Slovenijo zajele izrazite in obilne padavine ter močno povečani pretoki, je proizvodnja električne energije potekala varno in zanesljivo.

SEPTEMBER

5. september: Dravske elektrarne Maribor so pred hidroelektrarno Fala postavile javno polnilno postajo za električna vozila.

23. september: v organizaciji Športnega društva DEM je v Rušah potekalo Športno srečanje družb proizvajalk električne energije iz vodnega vira.

27. september: v okviru regijskega obiska Vlade Republike Slovenije na Koroškem je minister za okolje, podnebje in energijo, mag. Bojan Kumer, obiskal hidroelektrarno Vuzenica.

OKTOBER

4. oktober: Dravske elektrarne Maribor so v sodelovanju s partnerji po treh letih dela uspešno zaključile projekt vrednotenja in remediacije sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju – READY4USE.

25. oktober: poslovodstvo družbe HSE je izdalo sklep, da ustanovitelj družbe Dravske elektrarne Maribor na predlog poslovodstva DEM in ob soglasju NS HSE potrjuje investicijski program »Rekonstrukcija hidroelektrarne Formin in jezu Markovci«.

Od 30. oktobra do 6. novembra so Dravske elektrarne Maribor obratoval skladno s Pravilnikom o ukrepanju pri visokih vodah in nevarnostih rušenja pregrad.

NOVEMBER

2. november: Dravske elektrarne Maribor so dosegle plan letošnje proizvodnje, 2.451 GWh.

15. in 16. november: Dravske elektrarne Maribor so se predstavile na Sejmu poklicev in izobraževanja v Mariboru.

16. november: Dravske elektrarne Maribor so prejele glavno nagrado Okoljskega srečanja v kategoriji okolju prijazen izdelek (trajnostni opečni izdelek z dodatkom rečnega sedimenta reke Drave).

18. november: kljub ukinitvi obveznega solidarnostnega prispevka, smo v Dravskih elektrarnah Maribor organizirali solidarnostno delovno soboto, ki se je udeležila približno polovica zaposlenih.

18. november: kot posledica erozijskega delovanja letošnjih izredno visokih vod je prišlo do porušitve dela prelivnega zidu med dovodnim kanalom male hidroelektrarne Ceršak in strugo reke Mure.

25. november: zaznane so bile potencialno nevarne aktivnosti v informacijskem sistemu HSE. Analiza je pokazala, da je šlo za vdor v sistem.

DECEMBER

Od 3. do 9. decembra je na območju akumulacijskega bazena hidroelektrarne Formin (Ptujskega jezera) potekala sanacija naklonskih površin asfaltne obloge.

14. december: Vlada Republike Slovenije je sprejela sklep o pripravi državnega prostorskega načrta za sončno elektrarno Zlatoličje – Formin.

15. december: v prostorih Dravskih elektrarn Maribor je potekalo srečanje z novinarji, na katerem je bilo predstavljeno poslovanje družbe ter izvedbeni in strateško-razvojni projekti, ki se načrtujejo v naslednjih letih ter cilji družbe do zaključka desetletja.

Konec decembra je bilo oddano javno naročilo za izvedbo vetrne elektrarne Mali Log.

DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

17. januarja 2024 je bil ustanovljen Projektni svet projekta črpalne hidroelektrarne Kozjak. Drugih pomembnih dogodkov po koncu poslovnega leta ni bilo.

PREGLEDNOST FINANČNIH ODNOSOV

Družbi DEM so bila v letu 2023 dodeljena nepovratna sredstva (subvencije) v višini 27.028 EUR, ki se v celoti nanašajo na sofinanciranje raziskovalne dejavnosti.

V letu 2023 je bila družbi DEM delno odvzeta pravica do sredstev za streho in zunanje stavbno pohištvo na HE Zlatoličje, ki so bila družbi dodeljena v letu 2021.

Sredstva družba razkriva na osnovi Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1).

PREDSTAVITEV DRUŽBE

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji.

Povprečna letna proizvodnja družbe, ki znaša 2.800 GWh, predstavlja 80 % slovenske električne energije, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS (Renewable Energy Certificates System).

S svojo razvojno naravnostjo Dravske elektrarne Maribor zagotavljajo kakovostno energijo na okolju sprejemljiv način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja.

OSEBNA IZKAZNICA DRUŽBE

Ime družbe	DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR, D. O. O.
Skrajšano ime družbe	DEM, d. o. o.
Organizacijska oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Sedež družbe	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	35.111 (Proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah)
Registracija	Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Mariboru, številka registrskega vložka 1/278/000
Znesek osnovnega kapitala	395.011.180,00 EUR
ID številka za DDV	SI96254459
Matična/registrska številka	5044286000/5031000010
TRR	SI56 0451 5000 0337 195, NKBM
Poslovodstvo družbe	mag. Damjan Seme, generalni direktor
Lastniška struktura	100 % Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.
Število elektrarn	8 velikih hidroelektrarn, 4 male hidroelektrarne, 5 sončnih elektrarn
Telefon	+ 386 2 300 50 00
E - naslov	info@dem.si
Spletni naslov	http://www.dem.si

Dravske elektrarne Maribor so družba z omejeno odgovornostjo, katere 100 % lastnik je od 21. avgusta 2007 Holding Slovenske elektrarne d. o. o..

Družba nima podružnic.

Družba ima registriranih več dejavnosti. Glavna dejavnost družbe je [proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah](#).

IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Družba Dravske elektrarne Maribor, d. o. o., Obrežna ulica 170, 2000 Maribor (DEM), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2023 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo DEM in s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletni strani družbe <http://www.dem.si>.

Izjava o skladnosti s kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) in s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Poročilo o izvajanju Kodeksa SDH

Družba DEM kot svoj referenčni kodeks uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (SDH), sprejet marca 2021 in noveliran junija 2022 (Kodeks), ki je javno dostopen na spletni strani SDH.

Poslovodstvo družbe DEM skladno s točko 3.4.1. Kodeksa izjavlja, da je družba DEM Kodeks sklenila prostovoljno uporabljati. Kodeks je družba pri poslovanju upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Družba je v letu 2023 po načelu »spoštuj ali pojasni« v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 6.1: Nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za imenovanje in odpoklic članov poslovodstva ter odločanju o izdaji soglasja k posameznim pomembnejšim vrstam poslov.
- Priporočilo št. 6.2: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za pripravo politike nasledstva v sodelovanju s poslovodstvom.
- Priporočilo št. 6.5.1: Priporočilo uporabljamo smiselno. Ustanovitelj pri imenovanju članov nadzornega sveta upošteva strokovno znanje in kompetence članov. Kompetenčni profil ni bil objavljen na spletni strani družbe.
- Priporočilo št. 6.9: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za izbiro kandidatov za člane nadzornega sveta.
- Priporočilo št. 6.14: Priporočilo se ne uporablja v delu, ki se nanaša na kadrovske komisije, ki je nadzorni svet ni ustanovil. Skladno z Aktom o ustanovitvi imenovanje, nagrajevanje in odpoklic članov poslovodstva ni pristojnost nadzornega sveta.
- Priporočilo št.: 8.5: Ne izvajamo, ker ima družba organizacijsko obliko d. o. o. in ne d. d..
- Priporočilo št.: 9.2.3: Priporočilo se uporablja delno - družba je odvisna družba in ima notranje revizijsko dejavnost urejeno preko obvladujoče družbe.

Poročilo o izvajanju Priporočil in pričakovanj SDH

Priporočila Slovenskega državnega holdinga (junij, 2022) je družba v letu 2023 pri poslovanju, upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Po načelu spoštuj ali pojasni je v celoti spoštovala pretežni del priporočil. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 4.5: Družba priporočila ni izvedla, je pa poročala o vseh izplačilih in dogovorih lastniku HSE, d. o. o., kot nadrejeni družbi v skupini. Na spletni strani je objavljena kolektivna pogodba dejavnosti.
- Priporočila št. 5: Priporočila ne uporabljamo v celoti. Izvedena je bila prva samoocena. Delno ga uporabljamo pri uvedbi sistemov vodenja in skozi izvajanja notranjih presoj po standardih (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 55001 in ISO 27001), ki so tudi podlage za samoocenjevanje po modelu EFQM.
- Priporočilo št. 7: Družba v svojem letnem poročilu vključuje ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike, ki prispevajo k trajnostnemu poslovanju in razvoju družbe. Podrobnejše poročilo je predstavljeno v letnem poročilu skupine HSE.
- Priporočilo št. 8: Delno izvajamo, zaveze za spoštovanje človekovih pravic so umeščene v Etičnem kodeksu skupine HSE.

Podatki o delovanju skupščine, sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

V letu 2023 je v skladu z Aktom o ustanovitvi DEM družbo v vlogi edinega družbenika upravljal Holding Slovenske elektrarne. Organa vodenja in nadzora družbe DEM sta poslovodstvo in nadzorni svet. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je bila sprejeta 1. oktobra 2021 in je objavljena na spletni strani. Cilj politike raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je doseči večjo učinkovitost Nadzornega sveta oziroma poslovodstva kot celote. Politika raznolikosti se izvaja zlasti z ustreznim postopkom nabora in selekcije kandidatov za člane Nadzornega sveta in poslovodstva. Pomembno je uporabiti naborne poti, ki omogočajo pritegnitev dovolj širokega nabora različnih kandidatov. Za doseganje ciljev politike raznolikosti si prizadevata tako Nadzorni svet kot tudi edini družbenik. S politiko raznolikosti so postavljeni okvirji, ki omogočajo ustrezno sestavo organa vodenja in nadzora, glede na specifične družbe DEM, da imata ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebne za poglobljeno razumevanje dejavnosti družbe in s tem povezanih ključnih tveganj ter zasledovanje bistvenih ciljev. Teži se k čim bolj enakomerni zastopanosti obeh spolov kontinuiteti v smislu, da se prizadeva k cilju, da se hkrati ne menja vseh članov poslovodstva. Pomembni sta tudi komplementarnost in neodvisnost članov Nadzornega sveta. Nadzorni svet in ustanovitelj, kot tudi svet delavcev DEM, Politiko raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM glede na nabor kandidatov vsakokrat izvajajo v največji možni meri. Raznolikost spolov je v Nadzornem svetu zastopana z 66,67:33,33 % in v poslovodstvu 100:0 %, v prid moškim članom.

Organi upravljanja družbe

V skladu z Aktom o ustanovitvi DEM z družbo upravlja ustanovitelj neposredno in preko organov družbe.

Ustanovitelj

Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom a ustanovitvi družbe DEM in veljavno zakonodajo kot velja za družbe z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom. Ustanovitelj svoje odločitve v skladu s 526. členom ZGD-1 vpisuje v knjigo sklepov. Ustanovitelj je v letu 2023 deloval v skladu s pristojnostmi, določenimi v Aktu o ustanovitvi družbe DEM. Nekaj ključnih pristojnosti ustanovitelja:

- sprejem strategije razvoja družbe na predlog poslovodstva in predhodnem soglasju nadzornega sveta;
- sprejem utemeljene poslovne politike in programa razvoja družbe na predlog poslovodstva;
- odločanje o poslovnem načrtu družbe;
- odločanje o uporabi bilančnega dobička in pokrivanju izgube, po predlogu nadzornega sveta;
- podelitev razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu;
- odločanje o nakupu, delitvi in prenehanju poslovnih deležev;
- imenovanje revizorja družbe;
- imenovanje in odpoklic članov poslovodstva družbe;
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta družbe in revizijske komisije;
- odločanje o spremembah osnovnega kapitala družbe;
- odločanje o statusnem preoblikovanju in prenehanju družbe in ostale pristojnosti, nadalje določene z Aktom o ustanovitvi in aktualno veljavno zakonodajo.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2023 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, ZSDH-1, Aktu o ustanovitvi družbe DEM, Poslovniku o delu nadzornega sveta DEM in Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnem kodeksu (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi DEM določa sestavo, štiriletni mandat in pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet DEM je bil konstituiran 4. junija 2021.

Nadzorni svet so v letu 2023 sestavljali trije člani, dva člana sta zastopala interese ustanovitelja, en član pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju).

Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljeni v poročilu nadzornega sveta, prav tako revizijske komisije nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2023

IME IN PRIIMEK	dr. TOMAŽ ŠTOKELJ	mag. URŠKA GAŠPERLIN	MARJAN KIRBIŠ
Funkcija (predsednik, namestnik, član NS)	predsednik NS	namestnica predsednika NS	član NS
Prvo imenovanje na funkcijo	15.12. 2022	4. 6. 2021	27. 5. 2021
Zaključek funkcije/ mandata	15. 12. 2026	4. 6. 2025	27. 5. 2025
Predstavnik kapitala/ zaposlenih	predstavnik kapitala	predstavnica kapitala	predstavnik zaposlenih
Udeležba na sejah NS glede na skupno število sej NS	4/4	4/4	4/4
Spol	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1968	1978	1965
Izobrazba	doktor znanosti, univ. dipl. inženir elektrotehnike	univ. dipl. prav., magistra znanosti	diplomiran inženir geodezije (vs)
Strokovni profil	elektroenergetski sistemi, proizvodnja, trgovanje in prodaja el. energije in z njo povezanih produktov, upravljanje portfeljev, management, vodenje	magistrica pravnih znanosti	kartografi in geodeti/ kartografinje in geodetinje
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa (DA/NE)	da	da	da
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu (DA/NE)	ne	ne	ne
Članstvo v organih nadzora drugih družb	TEŠ d.o.o., SENG d.o.o.	Elektro Ljubljana d.d.	/
Članstvo v komisijah	/	Revizijska komisija (RK)	Revizijska komisija (RK)
Predsednik/član komisije	/	predsednica	član
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij	/	5/5	5/5

Zunanji člani v revizijski komisiji v letu 2023

IME IN PRIIMEK	RADO SODIN
Komisija	Revizijska komisija (RK)
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej	4/5
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1982
Izobrazba	univerzitetni diplomirani ekonomist
Strokovni profil	ekonomija, pooblaščen revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, državni notranji revizor
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih oseb	/

Delovanje posloводства družbe

Organ vodenja družbe je posloводство. Družbo je v letu 2023 vodil en član posloводства, generalni direktor, ki na lastno odgovornost vodi posle družbe in jo zastopa. Generalni direktor družbe je mag. Damjan Seme. Člana posloводства imenuje in odpokliče ustanovitelj. Mandat člana posloводства traja 4 leta, z možnostjo ponovnega imenovanja.

V skladu z določilom Akta o ustanovitvi posloводство družbe ne sme brez soglasja družbenika sklepati pravnih poslov, razen pravnih poslov, kjer je pogodbena stranka družba HSE d. o. o. ali sprejemati odločitev, ki se nanašajo na:

- sklepanje pravnih poslov in najemanje posojil, ki presegajo 400.000,00 EUR za isti predmet poslovanja v tekočem poslovnem letu, pri čemer se kot vrednost pri večletnem poslu upošteva sorazmerna vrednost, glede na obdobje trajanja pravnega posla;
- nakup, odsvajanje in zastavljanje nepremičnin;
- kapitalske naložbe družbe v drugih pravnih osebah;
- razpolaganje in obremenjevanje poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah;
- potrditev investicijskih programov, ki presegajo vrednost 1.000.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije kot izvenplansko postavko, kjer predvidena vrednost presega 100.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije iz področja informatike, kjer predvidena vrednost presega 50.000,00 EUR (zaradi potreb po usklajenem razvoju informatike v skupini HSE);
- dajanje poročila, jamstev ali garancij za obveznosti drugih oseb;
- dezinvesticije poslovno nepotrebne premoženja nad 50.000,00 EUR, če so vključene v poslovni načrt in vse dezinvesticije, ki niso vključene v poslovni načrt.

Družbenik lahko kadarkoli s sklepom določi, da mora posloводство predhodno soglasje ustanovitelja pridobiti tudi za sklepanje določenih pravnih poslov, opredeljenih po vrsti in/ali vrednosti, ki zgoraj niso navedeni.

Sestava posloводства v poslovnem letu 2023

IME IN PRIIMEK	mag. DAMJAN SEME
Funkcija	generalni direktor
Področje dela	ni opredeljeno v Poslovniku o delu posloводства
Prvo imenovanje na funkcijo	1. 11. 2022
Zaključek mandata	31. 10. 2026
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1980
Izobrazba	magister elektrotehniških znanosti
Strokovni profil	močnostna elektrotehnika (energetika)
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	/

Notranja revizija

Notranjo revizijo izvaja služba notranje revizije nadrejene družbe. Deluje skladno s Pravilnikom o delovanju notranje revizije v družbi DEM, sprejetim v letu 2022. Svoje poslanstvo in namen, ki je pomagati družbi DEM uresničevati zastavljene strateške in poslovne cilje, zasleduje s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem in izboljševanjem uspešnosti in učinkovitosti upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe DEM. Funkcijsko je notranja revizija odgovorna in poroča revizijski komisiji nadzornega sveta oziroma nadzornemu svetu družbe. Notranje revidiranje izvaja v skladu z Mednarodnim okvirom strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

V letu 2023 je notranja revizija izvajala notranje revizijske posle in ostale aktivnosti v skladu z odobrenim letnim načrtom dela.

V okviru izvedenih poslov je notranja revizija pregledala obstoj, delovanje in učinkovitost sistema notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah. Dana so bila priporočila za njihovo izboljšanje. O svojem delu je notranja revizija poročala poslovodstvu, revizijski komisiji in nadzornemu svetu družbe.

Notranje kontrole in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Z vidika zagotavljanja računovodskih informacij, ki ustrezajo kriterijem Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, imamo vzpostavljene notranje kontrole, ki zmanjšujejo tveganja, povezana z računovodskim poročanjem.

Z računovodskimi kontrolami zagotavljamo verodostojnost, pravilnost in popolnost računovodskih podatkov.

Skrbimo za redno strokovno usposabljanje zaposlenih, kar omogoča, da s svojim delom prispevajo kakovostne, pravilne in pravočasne računovodske informacije. Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij ima osrednji informacijski sistem SAP.

S sistemom notranjih kontrol v družbi razumemo načrtno in sistematično vzpostavitev postopkov in metod, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih aktov družbe.

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001, sistema ravnanja z okoljem ISO 14001, sistema za obvladovanje premoženja ISO 55001, sistema upravljanja informacijske varnosti ISO 27001 ter internih aktov družbe z izdelanim sistemom poročanja. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obvladovanje podatkov.

Za vzpostavitev celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in ustanovitelju zagotovijo kakovostne podlage za upravljanje in vodenje družbe ter z namenom doseganja načrtovanih ciljev je v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitev celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi. Družba ima sprejet etični kodeks, ki je objavljen na intranetni strani družbe.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovorno poslovodstvo družbe.

Opis sistema skladnosti poslovanja in integritete

V okviru služb edinega družbenika deluje tudi Služba za skladnost poslovanja. Njeno delovanje v sistemu notranjih kontrol je določeno s pravilnikom, ki velja za družbe v skupini HSE, torej tudi družbo DEM in je bil sprejet januarja 2021, poglobljena naloga pa je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti poslovanja so tako sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol, preprečevanje korupcije in prevar, uresničevanje etičnega kodeksa skupine HSE, obvladovanje nasprotij interesov, komunikacija z oziroma poročanje zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom v skladu z interno razmejitvijo z drugimi ključnimi in poslovnimi funkcijami v skupini HSE ter kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

Maribor, 10. maj 2024

mag. Damjan Seme
Generalni direktor DEM

dr. Tomaž Štokelj
Predsednik Nadzornega sveta DEM

IZJAVA V SKLADU S 545. ČLENOM ZGD-1

Družba Dravske elektrarne Maribor je povezana v skupino Holding Slovenske elektrarne. Družba Holding Slovenske elektrarne, d. o. o, s sedežem v Ljubljani, Koprška ulica 92, je na dan 31. decembra 2023 za DEM obvladujoča družba, ki je sestavila skupinsko letno poročilo za leto 2023 za skupino družb, za katere je obvladujoča družba.

Poslovodstvo družbe DEM je v skladu s 545. členom ZGD-1 podalo Poročilo o odnosih do povezanih družb za leto 2023. Poročilo je bilo v skladu s 546. členom ZGD-1 predloženo pooblaščenemu revizorju. Iz poročila izhaja, da: DEM na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da v navedenih poslih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, ni bila prikrajšana, oziroma v letu 2023 ni bil opravljen noben pravni posel in storjeno ali opuščeno dejanje, ki bi družbi povzročilo škodo in bi to bila posledica vplivanja družbe HSE ali z njo povezane družbe.

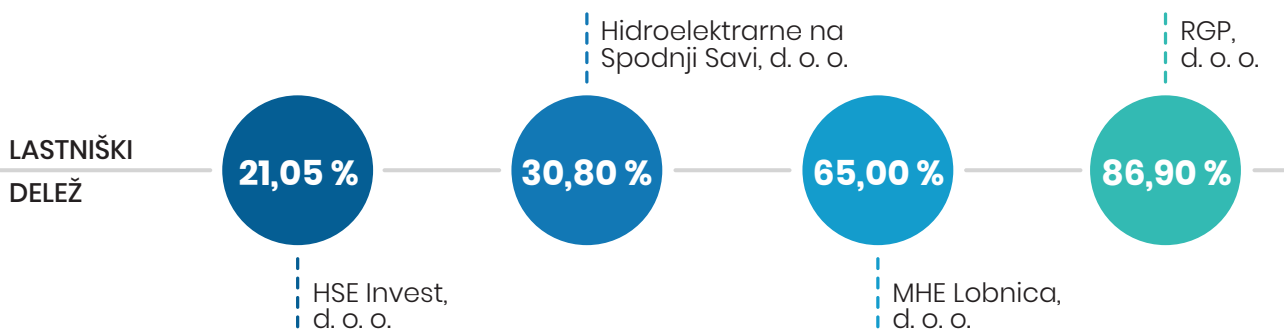
Maribor, 10. maj 2024

mag. Damjan Seme
Generalni direktor DEM

KAPITALSKE POVEZAVE Z DRUGIMI DRUŽBAMI

V družbi Dravske elektrarne Maribor imamo lastniške deleže v štirih družbah.

Zgoraj omenjeni lastniški deleži, so knjigovodsko prikazani med dolgoročnimi sredstvi kot dolgoročne finančne naložbe.

KRATKA ZGODOVINA GRADNJE DRAVSKIH ELEKTRARN

Leta 1918 so slovenski del reke Drave prvič zaježili z izgradnjo hidroelektrarne Fala in leta 1978 zadnjič z izgradnjo hidroelektrarne Formin. V vmesnih šestdesetih letih pa so na njej, ob omenjenih dveh, zgradili še šest velikih hidroelektrarn – Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Mariborski otok in Zlatoličje.

Prve elektrarne so v prvih letih delovale kot samostojne poslovne enote. Ideja o združitvi tedanjih elektrarn na reki Dravi v enotno podjetje pa se je prvič pojavila leta 1950. Kolektivi posameznih elektrarn so idejo sprejeli zelo različno, saj so bili delavci večinoma zadovoljni s takratnim stanjem.

Pobuda zato ni prišla od kolektivov, temveč od takratnih političnih struktur. Za njeno uresničitev je bila pomembna Konferenca o vprašanju ustanovitve in organizacije nove direkcije za dravske elektrarne Dravograd, Vuzenica, Fala in Mariborski otok, ki je bila 22. oktobra 1950 v hidroelektrarni Mariborski otok in se je je udeležil takratni minister za elektrogospodarstvo Ljudske republike Slovenije, prisotni pa so bili še direktorji elektrarn in drugi sodelavci ter zastopniki delavskih svetov in upravnih odborov. Ključno vlogo je imel minister, ki je prisotnim predstavil pomen združitve elektrarn in pozitivne učinke tega. V razpravi so bili predstavniki elektrarn do predloga zelo kritični in so izrazili številne pomisleke. Zaradi javnega glasovanja je bil, kljub bolj ali manj prikritemu nasprotovanju združitvi, rezultat glasovanja prepričljiv, in sicer enajst glasov za in en proti.

Kasneje je ponovno prišlo do razdružitve in nato desetletje zatem do ponovne združitve, kot naš rojstni dan pa je zapisan 1. oktober 1951.

Od leta 2001 smo Dravske elektrarne Maribor del skupine HSE. Vlada Republike Slovenije je dve leti po ustanovitvi holdinga izdala Uredbo o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije in 3. aprila 2003 na podlagi te uredbe za koncesionarja imenovala Dravske elektrarne Maribor.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, štirimi malimi hidroelektrarnami in petimi sončnimi elektrarnami predstavlja družba Dravske elektrarne Maribor danes enega ključnih stebrov slovenske energetike, saj proizvede letno skoraj četrtno vse slovenske električne energije.

POS LANSTVO, VIZIJA, VREDNOTE

Čista in okolju prijazna energija Dravskih elektrarn Maribor predstavlja skoraj četrtno v Sloveniji proizvedene električne energije. Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta **zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja**. Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti.

POS LANSTVO

Dravske elektrarne Maribor so vodilno podjetje na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetske virov v Sloveniji, ki s svojo razvojno naravnostjo zagotavlja kakovostno energijo na okolju prijazen način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja okolja in tržišča, na katerem deluje.

VIZIJA

Z učinkovito izrabo obnovljivih virov in optimalno razporeditvijo lastnih virov ohraniti položaj vodilnega hidroenergetskega sistema v Sloveniji, hkrati pa se s strateškimi partnerstvi in smiselno širitvijo dejavnosti uveljavljati na tržno zanimivih področjih.

VREDNOTE

- Učinkovitost
- Zanesljivost
- Prilagodljivost
- Celovitost
- Okoljska odgovornost

STRATEŠKE USMERITVE DRUŽBE

Varna in zanesljiva proizvodnja ter izgradnja novih proizvodnih zmogljivosti

- Zagotavljanje zanesljive in nemotene proizvodnje električne energije;
- Izvajanje optimalne in skupne politike vzdrževanja;
- Vlaganje v izgradnjo novih in v posodobitev obstoječih energetskega objektov;
- Skrb za trajnostni razvoj;
- Maksimalno izkoriščanje naravnih danosti reke Drave in njenih pritokov;
- Racionalna izraba hidroenergetskega potenciala z malimi HE;
- Ostati nosilec hidroenergetskega stebra v skupini HSE;
- Zagotavljanje vseh pogojev (kadri, organizacija, finance) za nemoteno delovanje vseh procesov in za izvedbo strateških projektov.

Upravljanje s človeškimi viri

- Skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene;
- Zagotavljati optimalno število zaposlenih;
- Zagotavljati optimalno kadrovske strukturo;
- Skrbeti za nenehno usposabljanje;
- Skrbeti za kakovost delovnega življenja.

Racionalizacija poslovanja

- Zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov poslovanja.

Upravljanje s finančnimi viri

- Zagotavljati kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost;
- Obvladovati finančna tveganja;
- Zagotavljati optimalne vire financiranja;
- Voditi optimalno finančno politiko;
- Optimirati strukturo virov financiranja in kapitalno sestavo.

PROIZVODNJA IN OBRATOVANJE

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji. Pričakovana letna proizvodnja pri 50 % hidrološki verjetnosti znaša 2.755 GWh, kar znaša dobrih 20 % slovenske proizvodnje oziroma 80 % električne energije pridobljene iz obnovljivih virov energije. Posebna dodana vrednost verigi elektrarn je akumulirana voda v bazenih zajezev, ki ustreza 1,6 GWh električne energije in omogoča dinamično spreminjanje proizvodnje in premikanje v tržno ugodnejša obdobja. Velike elektrarne so priključene na 110 kV prenosno omrežje in predstavljajo tudi enega od stebrov stabilnosti obratovanja elektroenergetskega sistema Slovenije. Zagotavljamo vse sistemske storitve, RVF v obsegu do 28 MW, aRPF do ±50 MW, rRPF, regulacijo jalove moči in napetosti, zagon brez zunanjega napajanja in otočno obratovanje.

V poglavju poročamo o ključnih podatkih o proizvodnji v letu 2023.

V letu 2023 smo imeli ugodno hidrologijo in s tem tudi nadpovprečno proizvodnjo, ki je znašala **3.008.177 MWh** in ustreza 123 % realizaciji plana.

Leto 2023 je zaznamoval tudi nakup 20 % deleža proizvodnje iz ČHE Golica. Prevzem smo izvedli 1. februarja 2023. Lastnik preostalega deleža je družba Kelag. Elektrarna razpolaga z 11 MW proizvodne moči in 7 MW črpalne moči ter 5.254 MWh energijskega ekvivalenta akumulacije.

Proizvodnja električne energije

	Število	Moč (MW)	Proizvodnja 2023 (MWh)
Hidroelektrarne	8	596,1	2.958.593
Male hidroelektrarne	4	3,9	20.060
Sončne elektrarne	5	2,9	4.149
ČHE Golica	1	11/-7	25.374
Skupaj	18	614	3.008.177

V času obratovanja elektrarn od leta 1918 do konca leta 2023 so DEM oddale v omrežje skupno 161.678.453 MWh¹ električne energije.

Spremembe v instaliranih kapacitetah

Leto	1918	...	2022	2023
DEM (moč v MW)	20,0	...	602,2	613,9

V letu 2023 se je skupna moč proizvodnih enot povečala za 11,68 MW. Povečanje moči je posledica nakupa 20 % deleža proizvodnje ČHE Golica, katere proizvodna moč znaša 11 MW (črpalna moč 7 MW) ter povečanja priključne moči SE Sončni park Zlatoličje 3 Segment 5, iz 1,16 MW na 1,84 MW.

¹ Brez ČHE Golica

Sistemske storitve

	RVF	aRPF+	aRPF-
DEM	3.655 MW h	+2.118 MW h	-2.387 MW h

Obseg nujenja sistemskih storitev je bil zaradi ugodne hidrologije in posledično več časa, ko so elektrarne obratovale na polni moči, relativno nižji.

Razpoložljivost proizvodnih enot

V letu 2023 je bila razpoložljivost velikih proizvodnih enot podpovprečna in je znašala 91,9 %. Razlog nižje razpoložljivosti je prenova sekundarnih sistemov ter časovno sovpadajoči remontu turbin in generatorjev na elektrarnah HE Dravograd, HE Vuzenica in HE Mariborski otok.

Leto	2019	2020	2021	2022	2023
DEM (%)	93,4	92,9	92,6	94,8	91,9

Število zagonov znaša povprečno 318/enoto, kar se popolnoma ujema s povprečjem zadnjih 15 let.

Pretoki

Srednji pretok reke Drave na elektrarni Mariborski otok je v letu 2023 znašal 347 m³/s, kar predstavlja 124 % povprečnega pretoka v zadnjem 30 letnem obdobju. Povprečni mesečni pretoki so bili izrazito nadplanski v obdobju od meseca maja do decembra.

Dogodki

V letu 2023 smo imeli več izrednih dogodkov, ki so vplivali na obratovanje in proizvodnjo dravskih elektrarn. Povečane pretoke, ko smo uvedli ukrepe predvidene za obvladovanje visokih vod, smo imeli v letu 2023 petkrat, od katerih sta bili dve visoki vodi izjemi in sta ustrezali visokim vodam s povratno dobo 20 in 15 let.

3. 8. 2023 - 9. 8. 2023

Najvišji pretok na meji z Avstrijo je znašal 1.172 m³/s dne 4. 8. 2023 - 10:00, kjer je na verigi DEM z upoštevanjem lokalnih pritokov ta znašal 2.320 m³/s dne 4. 8. 2023 ob 08:30. Omenjen pretok je bil zabeležen na hidroelektrarni Fala.

30. 10. 2023 - 9. 11. 2023

Najvišji pretok na meji z Avstrijo je znašal 1.756 m³/s dne 3. 11. 2023 - 10:00, kjer je na verigi DEM z upoštevanjem lokalnih pritokov ta znašal 1.972 m³/s dne 3. 11. 2023 ob 11:00. Omenjen pretok je bil zabeležen na hidroelektrarni Fala.

Konec novembra smo bile DEM tarča obsežnega kibernetkega napada, ki je v manjši meri vplival na proizvodnjo in zagotavljanje sistemskih storitev, a je po drugi strani sprožil več dodatnih aktivnosti za izolacijo in izboljšanje varnosti OT sistemov, ki so na področju upravljanja s sistemi vodenja predstavljali večje ali manjše motnje tudi v procesu obratovanja.

Manjši izpad proizvodnje pa je povzročila tudi porušitev prelivne stene vtočnega kanala MHE Ceršak.

Vsa tveganja vezana na izredne dogodke so bila ustrezno obvladovana in s tem posledice dogodkov zmanjšane na minimum.

Od investicijsko vzdrževalnih del so imele največji vpliv na proizvodnjo in obratovanje daljše zaustavitve elektrarn zaradi prenove sekundarnih sistemov.

Pogled v prihodnost

Na področju proizvodnje zasledujemo izzive, ki jih prinaša »zelena transformacija«. Vključevanje novih nestabilnih proizvodnih virov zahteva nove pristope pri napovedovanju možne proizvodnje. Novi fleksibilni proizvodni viri z možnostjo shranjevanja energije bodo nepogrešljivi za ustrezno integracijo obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem. Aktivni odjem, razpršena proizvodnja bodo pomembni deležniki pri oskrbi z električno energijo. Sistemi upravljanja bodo temeljili na obvladovanju odstopanj in novih algoritmi za vključevanje v obstoječe in nove storitve. Integracija bo potekala na temelju odgovornega ravnanja do okolja, trajnostnemu upravljanju in optimalnem izkoriščanju obstoječih ter novih virov za doseganje željenih poslovnih izidov.

VZDRŽEVANJE

Za zagotavljanje visoke razpoložljivosti proizvodnih agregatov in s tem nemoteno proizvodnjo električne energije izvajamo aktivnosti rednega, izrednega preprečevalnega ter popravljalnega vzdrževanja na 22 velikih agregatih in 11 agregatih s pomožnimi sistemi MHE in 5 SE (sončne elektrarne). Vse načrtovane revizije proizvodnih agregatov, stikališč, hidromehanske opreme pretočnih polj, pomožnih tehnoloških sistemov smo izvedli v načrtovanem obsegu in v planiranem terminskem okviru z manjšimi odstopanji zaradi odprave ugotovljenih pomanjkljivosti med izvajanjem vzdrževanja.

V revizijah proizvodnih agregatov in EEP večino vzdrževalnih aktivnosti izvajamo v lastni režiji, za sisteme tehničnega opazovanja pregrad, akumulacijskih bazenov, gradbenega vzdrževanja objektov, vzdrževanja brežin, podvodnih del, vzdrževanj požarnih naprav, servisnih pregledov, periodičnih pregledov in preizkusov tlačnih naprav, sistemov lastne porabe, vzdrževanja programske opreme so izvedene tudi različne zunanje storitve specializiranih in pooblaščenih izvajalcev. V lastni režiji v okviru razpoložljivega kadra in delovne opreme izvajamo na objektih DEM tudi splošne vzdrževalne aktivnosti kot so košnja, zatiranje in odstranjevanje podrastja na brežinah, odstranitev vegetacije ter razna t. i. manjša obrtniška dela v okviru vzdrževanja objektov.

V letu 2023 smo pričeli s projektom prenove sekundarnih sistemov na HE Dravograd, HE Vuzenica in HE Mariborski otok. V sklopu projekta se izvajajo vzdrževalna dela – remont generatorja, ki jih izvajamo z lastnim kadrom. Vzdrževalnih dela, ki jih opravljamo na elektrarnah so bila otežena ali jih nismo mogli izvajati zaradi povečanja pretokov reke Drave. V času povečanih pretokov smo izvajali vse ukrepe v skladu z Pravilnikom o ukrepanju ob visokih vodah in nevarnostih rušenja pregrad.

V letu 2023 smo petkrat obratovali po Pravilniku o visokih vodah. Zaradi povečanih pretokov in posledično večjih količin plavja in mašenja vtokov agregatov smo uvedli izmensko delo 24 ur/dan. Vsi ukrepi v času visoke vode so bili uspešni.

Dne 25. 11. 2023 smo zaradi kibernetkega napada vse elektrarne zasedli z obratovalnim osebjem in nekaj časa vodili elektrarne v lokalnem načinu. Po ureditvi daljinskega vodenja iz CV DEM istega dne ob cca 11.00, smo elektrarne zaradi varnosti in nadzora obratovanja pustili zasedene z obratovalci do 4. 12. 2023.

Za vzdrževanje naprav in objektov smo v letu 2023 porabili 3.379.306 EUR, kar je 42 % ali 999.347 EUR več kot v letu 2022.

Za nadomestne dele in material za vzdrževanje osnovnih sredstev smo porabili 241.195 EUR, za storitve vzdrževanja pa 3.138.112 EUR, od tega za vzdrževanje neopredmetenih sredstev 543.085 EUR.

▪ Realizacija stroškov vzdrževanja

Postavka	2023 (EUR)	%	2022 (EUR)	%	2023/2022
Nadomestni deli in material za vzdrževanje OS	241.195	7,1	266.563	11,2	90,5
Storitve vzdrževanja	3.138.112	92,9	2.113.396	88,8	148,5
Stroški vzdrževanja NNO	2.595.027	76,8	1.641.685	69,0	158,1
Stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev	543.085	16,1	471.711	19,8	115,1
Skupaj	3.379.306	100,0	2.379.959	100,0	142,0

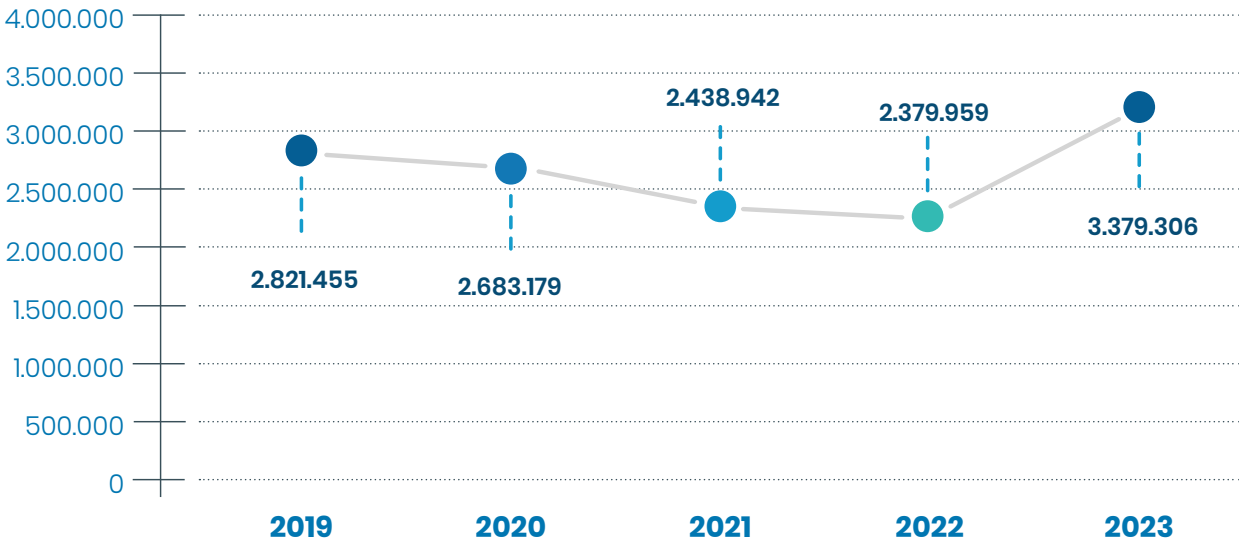
V strukturi stroškov vzdrževanja storitve vzdrževanja predstavljajo 92,9 %, preostalih 7,1 % predstavljajo stroški materiala za vzdrževanje.

Stroški vzdrževanja v okviru rednega vzdrževanja se na letnem nivoju spreminjajo glede na stanje in življenjsko dobo naprav ter obsega izrednega preprečevalnega in popravljalnega vzdrževanja.

V letu 2023 so v primerjavi s predhodnim letom stroški materiala in storitev rednega vzdrževanja višji. Razlog je predvsem v višje realiziranih stroških vzdrževanja nepremičnin, naprav in opreme, zaradi povečanega obsega vzdrževalnih del ter nastalih stroškov vzdrževanja črpalne hidroelektrarne Golica, katere 20 % delež smo odkupili v letu 2023.

Stroški vzdrževanja IKT se pokrivajo s CSA pogodbami, ki jih imamo sklenjene z družbami HSE, TEŠ, PV, RGP in SENG.

▪ Stroški vzdrževanja (EUR) po letih

TRŽNI POLOŽAJ

ZNAČILNOSTI GOSPODARSKEGA OKOLJA V LETU 2023²

Mednarodno okolje

Kazalniki razpoloženja za evrsko območje nakazujejo, da je dinamika gospodarske aktivnosti v zadnjem četrtletju leta 2023 ostala šibka.

Vrednost kazalnika gospodarske klime (ESI) za evrsko območje se je decembra okrepila, a ostala pod dolgoletnim povprečjem. Zaupanje se je izboljšalo v vseh dejavnostih in med potrošniki.

Nekatere mednarodne institucije v novembrskih in decembrskih napovedih ocenjujejo, da je aktivnost v zadnjem lanskem četrtletju začela okrevati, postopno zviševanje rasti pa naj bi se v prihodnjih četrtletjih nadaljevalo. Rast BDP naj bi se letos in prihodnje leto zvišala predvsem ob krepitvi zasebne potrošnje, ki jo bodo podpirali višje zaupanje, nizka brezposelnost in rast plač ter nadaljnje zniževanje inflacije. ECB ocenjuje, da se je BDP evrskega območja leta 2023 zvišal za 0,6 %, za leti 2024 in 2025 pa v osnovnem scenariju, ki ga spremlja velika negotovost, povezana z razvojem konflikta na Bližnjem vzhodu, napoveduje nekoliko višjo rast, 0,8 % oziroma 1,5 %.

Cene nafte Brent so se decembra še znižale; cene neenergetskih surovin pa se že nekaj mesecev ohranjajo na doseženi ravni.

Vrednosti kazalnikov konkurenčnosti v četrtem četrtletju 2023 kljub izboljšanju še vedno nakazujejo neugoden cenovno-konkurenčni položaj slovenskih izvoznikov.

Gospodarska gibanja v Sloveniji

Večina razpoložljivih kratkoročnih gospodarskih kazalnikov za Slovenijo se je ob koncu leta 2023 izboljšala. Kljub temu, z izjemo gradbeništva in nekaterih segmentov potrošnje gospodinjstev, večinoma niso dosegli ravni izpred leta prej. Blagovna menjava se je po dveh mesecih rasti novembra ob vztrajanju šibke aktivnosti in negotovih razmer v glavnih trgovinskih partnericah ponovno zmanjšala. Vrednosti kazalnikov konkurenčnosti so se v zadnjem četrtletju 2023 po daljšem obdobju negativnih gibanj nekoliko izboljšale, še vedno pa nakazujejo neugoden cenovno konkurenčni položaj slovenskih izvoznikov. Slovenski izvozni tržni delež na trgu EU se je v tretjem četrtletju medletno nadalje okrepil, a je bil še vedno pod ravno pred začetkom energetske krize. Učinek visokih cen energentov, ki je imel največji vpliv na energetske intenzivne panoge, je v jesenskih mesecih začel nekoliko popuščati. Storitvena menjava se je oktobra 2023 nekoliko zmanjšala, a je ostala blizu doseženih najvišjih ravni, kar je povezano predvsem z rastjo menjave turističnih storitev. Vrednost kazalnika gospodarske klime se je decembra 2023 na mesečni ravni še zvišala, a je bila še vedno nižja kot leto prej.

Medletna rast števila delovno aktivnih in upad števila brezposelnih sta se konec leta 2023 upočasnili. K medletnemu povečanju je oktobra prispevalo večje število tujih delavcev, število delovno aktivnih slovenskih državljanov pa je bilo medletno nižje. Od septembra se zmanjšuje število delovno aktivnih v predelovalnih dejavnostih (desez.), kar vpliva na upočasnitev medletne rasti.

Mesečni upad števila registriranih brezposelnih je bil decembra (0,8 %) po sezonsko prilagojenih podatkih podoben kot v prejšnjih mesecih, a manjši kot v začetku leta. Medletno je bilo število brezposelnih za 9,1 % nižje. Ob pomanjkanju delovne sile je bilo konec decembra medletno za slabo petino manj dolgotrajno brezposelnih (tj. brezposelnih nad enim letom). Leta 2023 je bilo v povprečju 48.709 brezposelnih, kar je za 14 % manj kot leto prej. Medletna realna rast povprečne bruto plače je bila oktobra (2,2 %) nekoliko višja kot prejšnji mesec (1,8 %).

² Vir: UMAR

V zasebnem sektorju je bila 2,3-odstotna. Najvišja je bila v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, ki poleg gradbeništva in gostinstva spadajo med dejavnosti z največjim pomanjkanjem delovne sile. V javnem sektorju je bila 1,9-odstotna, kar je manj kot prejšnje mesece.

Medletna rast cen življenjskih potrebščin se je decembra 2023 ponovno opazneje znižala, na 4,2 % (za 0,7 o. t.), in se v primerjavi z enakim mesecem 2022 (10,3 %) več kot prepolovila. Tokrat je k umirjanju največ prispevala nižja medletna rast cen storitev, ki se je od aprila ohranjala okrog 8 %, v zadnjih dveh mesecih pa se je pričela umirjati in decembra dosegla 6,1 %. Ob ukrepih vlade za blaženje posledic visokih cen energentov ter ugodnih gibanjih na trgih naftnih derivatov in trdih goriv so bile cene energentov medletno nižje za 2,3 %. V primerjavi z začetkom leta so k umirjanju inflacije največ prispevale nižje rasti cen hrane in nižje cene energentov.

Primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja je bil s 1.081,3 mio EUR v enajstih mesecih 2023 za 332,5 mio EUR višji kot v enakem obdobju leto prej. Prihodki so bili v tem obdobju medletno višji za 6,1 %, odhodki pa za 7,4 %. Najvišja rast je bila pri prihodkih iz trošarin (povišanje trošarin na energente in tobačne izdelke), prihodkih iz socialnih prispevkov (višje rasti plač) in pri dohodnini. K rasti odhodkov je največ prispevala rast plač in drugih prejemkov iz dela, na katere je vplival dogovor o dvigu plač v javnem sektorju, in nekateri transferji (subvencije podjetjem za blaženje posledic energetske druginje in za sanacijo po poplavih, transferji v sklada socialnega zavarovanja). Visoka je ostala rast izdatkov za investicije.

Tržno okolje elektrogospodarstva³

V letu 2023 je bilo v prenosno omrežje skupaj oddano 10.294,5 GWh električne energije (upoštevanih je 50 % delež NEK), kar je 20,7 % ali 1.765,1 GWh več kot v predhodnem letu.

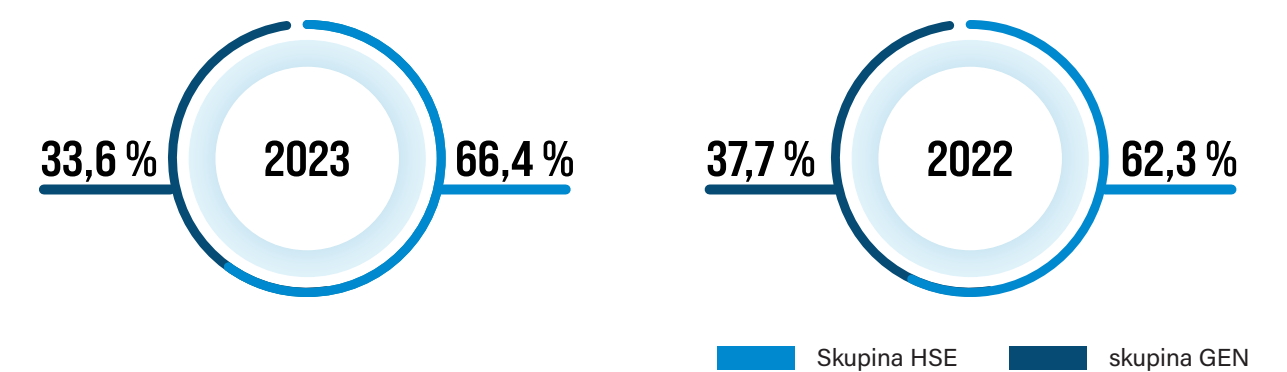
Termoelektrarne so oddale v omrežje 2.840,8 GWh ali 27,6 %, hidroelektrarne so prispevale 4.792 GWh oziroma 46,5 %, 50 % prispevek Nuklearne elektrarne Krško pa znaša 2.661,7 GWh ali 25,9 %.

• Oddaja električne energije v prenosno omrežje

Oddaja (GWh)	2023	2022	Delež 2023 (%)
DEM	2.958,6	1.846,9	28,7
HESS	682,9	400,0	6,6
SEL	397,4	225,7	3,9
SENG	753,1	564,2	7,3
TEB	-0,1	40,8	0,0
TEŠ	2.682,9	2.541,8	26,1
TET	-1,1	0,1	0,0
TE-TO Ljubljana	159,1	258,8	1,5
NEK (50 %)	2.661,7	2.651,1	25,9
OVE in SPTE	0,0	0,0	0,0
Skupaj	10.294,5	8.529,4	100,0

Oddaja v prenosno omrežje po skupinah

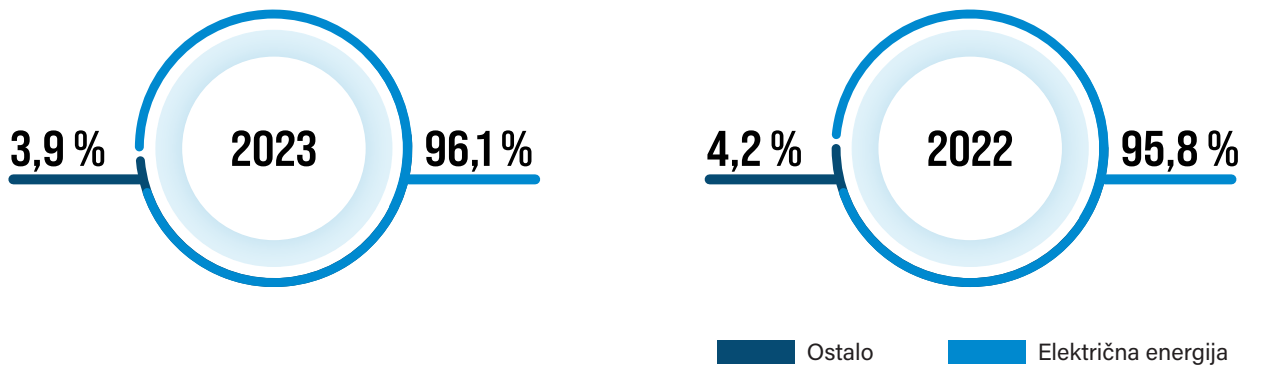
Skupina HSE (DEM, SENG, 49 % HESS, TET, TEŠ) je v letu 2023 v prenosno omrežje skupaj oddala 6.728,1 GWh, kar predstavlja 66,4 % od vse oddane električne energije leta 2023. Delež skupine GEN (SEL, TEB, 50 % NEK, 51 % HESS) v letu 2023 znaša 33,6 % oziroma 3.407,2 GWh oddane električne energije v prenosno omrežje.

PRODAJA IN KUPCI

Družba DEM je v letu 2023 ustvarila 80.420.923 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 19,2 % več kakor v letu 2022, ko so ti znašali 67.439.843 EUR. Na domačem trgu smo ustvarili 96,3 % čistih prihodkov od prodaje, preostalih 3,7 % smo ustvarili na tujem trgu.

• Struktura čistih prihodkov od prodaje

V strukturi čistih prihodkov od prodaje je z 96,1 % najpomembnejša prodaja električne energije, prihodki od prodaje ostalih proizvodov in storitev pa predstavljajo 3,9 % čistih prihodkov od prodaje.

³Vir podatkov: ELES – Mesečno poročilo o obratovanju prenosnega EES za mesec XII 2023

Prodaja električne energije

▪ Ustvarjeni prihodki od prodaje električne energije

Postavka v EUR	2023	2022
Prodaja el. energije iz HE na Dravi	74.191.000	62.383.539
Prodaja el. energije iz MHE	96.892	1.932.220
Prodaja el. energije iz SE	20.041	206.364
Prodaja el. energije iz ČHE	2.961.288	0
Prihodki iz naslova prejema obratovalne podpore iz SE (Borzen)	32.850	83.538
Skupaj	77.302.071	64.605.661

V družbi večino čistih prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije. Električno energijo proizvedeno iz velikih HE, malih HE in sončnih elektrarn prodamo kupcema HSE in Borzen, električno energijo proizvedeno iz ČHE Golica pa prodamo kupcu Kelag, Avstrija.

Ostala prodaja

▪ Ustvarjeni prihodki od ostale prodaje

Postavka v EUR	2023	2022
Prihodki od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala	39.282	708
Prihodki od najemnin	588.922	533.660
Prihodki od prodaje ostalih storitev	2.445.164	2.265.050
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	45.484	34.764
Skupaj	3.118.852	2.834.182

S prodajo ostalih proizvodov in storitev smo v letu 2023 ustvarili 3.118.852 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 284.670 EUR ali 10 % več kot v letu 2022, ko so ti znašali 2.834.182 EUR.

Ostali čisti prihodki od prodaje so sestavljeni iz prihodkov na tujem trgu, prihodkov iz naslova storitev (IT, poslovne storitve), najemnin ter prihodkov od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala. Med prihodki od prodaje ostalih storitev glavnino predstavljajo druge storitve za informatiko (uporaba systemske in telekomunikacijske infrastrukture, kar DEM zaračunava drugim družbam v skupini HSE).

NABAVA IN IZVAJALCI

Upravljanje nabave in oskrbovalnih verig ter prilagajanje spreminjajočemu poslovnemu okolju predstavlja ključni izziv pri uresničevanju razvojnih in strateških ciljev naše družbe, vključno s cilji zelenega prehoda.

Nabava, kot podporna funkcija, je močno vpeta tudi v investicijski cikel na področju strateških razvojnih projektov družbe, kot tudi v naročanje opreme in storitev za varno in zanesljivo obratovanje obstoječih proizvodnih enot. Na področju investicij zelenega prehoda se izvajajo nabavne aktivnosti storitev in dobav na projektih postavitve novih sončnih elektrarn, kot tudi na področju večjih vetrnih polj: Ojstrica, Paški Kozjak in Rogatec. Pospešeno se izvajajo nabavni postopki javnega naročanja tudi na projektu prenove druge največje hidroelektrarne na Dravi, hidroelektrarne Formin.

Uspešno poslovanje v skladu z Zakonom o javnem naročanju ter celovito obvladovanje nabavnih postopkov v negotovih razmerah zahteva dobro organiziranost, razumevanje okolja, fleksibilnost ter dobro sodelovanje med posameznimi oddelki, kar terja dobro poznavanje področja javnega naročanja, razumevanje okolja in fleksibilnost.

Pri izvajanju naročil sledimo Dogovoru družb skupine HSE o politiki izvajanja postopkov skupnega naročanja. Izvajanje skupnih postopkov naročanja blaga, storitev in gradenj predstavlja enega od instrumentov optimizacije ter racionalizacije stroškov in investicijskih vlaganj tako na ravni posamezne družbe kot tudi skupine HSE.

Zaradi boljše izkoriščenosti obstoječih virov v skupini HSE, tako kadrov kot opreme, pri izvajanju storitev in gradenj v skladu z 29. členom ZJN-3, izvajamo oddajo naročil skupnim infrastrukturnim podjetjem v skupini HSE. S tem si prizadevamo ustvariti pozitiven prispevek k poslovnemu izidu celotne skupine HSE.

Med poglavitne naloge nabave uvrščamo ustrezno in zakonito izvedbo nabavnih postopkov s ciljem zagotoviti, glede na zahtevana merila in kriterije, ekonomsko najugodnejšega izvajalca storitev ali dobavitelja opreme.

Kakovost dobave materiala in storitev posameznih izvajalcev neposredno vpliva na brezhibno delovanje naših naprav, kar je pogoj za nemoteno proizvodnjo električne energije. Zaradi pomembnosti zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije ima izbor kakovostnih izvajalcev še toliko večji pomen.

INVESTICIJE

▪ Investicijska vlaganja v letu 2023 po skupinah

Postavka	2023 (EUR)	%
Razvojni projekti	1.805.368	6,2
Novogradnje	9.172	0,0
Študije	29.114	0,1
Rekonstrukcije	11.105.224	37,9
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	7.009.648	23,9
Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji	2.597.054	8,9
Vlaganja zaradi regulatornih zahtev	167.493	0,6
Informacijsko komunikacijske tehnologije	1.817.980	6,2
Korporativna varnost	38.599	0,1
Ostalo	4.752.101	16,2
Skupaj	29.331.754	100,0

V letu 2023 smo za investicijska vlaganja namenili **29.331.754 EUR**, kar je 70 % ali 12.046.700 EUR več kot v letu 2022. Prevladovala so investicijska vlaganja v rekonstrukcije (37,9 %) ter investicije, ki so nujne za zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije, za katere smo v letu 2023 porabili 23,9 % vseh investicijskih sredstev. 3.940.000 EUR smo namenili tudi za nakup 20 % deleža črpalne hidroelektrarne Golica. Prevozom je bil izveden 1. februarja. Meseca marca smo pridobili tudi gradbeno dovoljenje za izgradnjo male hidroelektrarne Pesnica.

Razvojni projekti

Razvojnim projektom smo v letu 2023 namenili 1.805.368 EUR oziroma 6,2 % vseh investicijskih sredstev. Glavnino sredstev smo namenili za izdelavo projektne in druge dokumentacije za vetrne elektrarne (vetrna elektrarna Paški Kozjak, Rogatec, Ojstrica, Mali Log), projektu črpalne hidroelektrarne Kozjak, projektu sončnih elektrarn Zlatoličje/Formin ter projektu male hidroelektrarne Ceršak. Del sredstev je bil porabljen za izgradnjo geotermične elektrarne na vrtini Pg-8 v Čentibi.

Rekonstrukcije

V letu 2023 smo za rekonstrukcije porabili 11.105.224 EUR, kar predstavlja 37,9 % vseh investicijskih sredstev. Sredstva so bila porabljena za prenovu sekundarnih sistemov na elektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok, rekonstrukcijo HE Formin, obnovo jezua Markovci ter za obnovo 110 kV stikališča hidroelektrarn Zlatoličje in Formin.

Prenova sekundarnih sistemov hidroelektrarn Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok

Cilj investicije je zagotoviti nadaljnjo visoko razpoložljivost treh hidroelektrarn DEM do leta 2040 oziroma do konca življenjske dobe primarne opreme (iz leta 1995), ki se ocenjuje na 45 let. V letu 2023 so bila zaključena dela na agregatu 3 HE Dravograd in Mariborski otok, pričela pa so se dela na agregatu 3 HE Vuzenica, ki se bodo nadaljevala v letu 2024. Na vseh treh hidroelektrarnah so bili izvedeni zagonski preizkusi in uspešno vstavljanje v pogon novih sistemov izmenične lastne porabe ter sistemov enosmerne in razsmerjene napetosti.

Rekonstrukcija HE Formin

Rekonstrukcija HE Formin bo prinesla izenačitev instaliranega pretoka dravske verige, optimizacijo proizvodnje, povečala zmogljivost in podaljšala življenjsko dobo elektrarne. V mesecu oktobru je bil potrjen investicijski program rekonstrukcije HE Formin in jezua Markovci ter podani formalni pogoji za pričetek razpisnih postopkov.

Obnova jezua Markovci

Jez Markovci že vse od izgradnje hidroelektrarne Formin opravlja funkcijo odvajanja viška vode v staro strugo reke Drave. Vgrajena oprema in vodenje je na koncu življenjske dobe zato je za nadaljnjo nemoteno obratovanje jezua in ohranjanje njegove funkcionalnosti jez potrebno korenito prenoviti. V letu 2023 so se pričela gradbena in obrtniška dela (strojno, elektro) na pretočnem polju 4 in 3. Zaključila se je izvedba PKZ zaščite pretočnega polja 4.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

Za vlaganja v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2023 porabili 7.009.648 EUR. Velik del investicijskih sredstev je bil namenjen gradbenim delom na objektih ter v akumulacijskih bazenih, sanaciji prelivne stene v Melju, ureditvi obrežnih zavarovanj Maribor, kakor tudi projektu ohranjanja energetskega potenciala akumulacij, kjer so se v letu 2023 izvajala dela na območju Ptujskega jezera.

V okviru vlaganj v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2023 zaključili remont pretočnega polja 4 HE Dravograd, remont obratovalne zapornice pretočnega polja 2 HE Ožbalt ter remont turbine in pomožnih sistemov agregata 3 HE Dravograd in Mariborski otok. Pričeli smo z remontom pretočnega polja 1 HE Ožbalt ter nadaljevali s projektom prenove centra vodenja DEM.

Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji

V okviru vlaganj v ostala sredstva v proizvodnji, za katera smo v letu 2023 porabili 2.597.054 EUR oziroma 8,9 % vseh investicijskih sredstev smo največ sredstev namenili za obnovo mostov na kanalih (v letu 2023 smo uspešno zaključili obnovo mostu Formin – Velika Nedelja) ter projektu predelave lesnega dela plavja na lokaciji hidroelektrarne Zlatoličje, v okviru katerega sta bila nabavljena drobilnik lesnih odpadkov in biomase ter teleskopski nakladalnik.

Drobne investicije

Zaradi zagotovitve pogojev za nemoten proces proizvodnje, vzdrževanja in poslovanja je potrebno v podjetju izvajati tudi naložbe na področju drobnih investicij.

V letu 2023 so bila v okviru drobnih investicij nabavljena razna orodja in naprave, stroji, merilni instrumenti ter oprema, ki je bila namenjena kot nadomestilo dotrajane in poškodovane opreme, kot tudi za dopolnjevanje obstoječe zaradi regulatornih zahtev ali zagotavljanja učinkovitega vzdrževanja na vseh področjih, tako elektro, strojnem kot tudi na področju urejanja okolja na vseh objektih družbe.

Informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT)

IKT DEM zagotavlja informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo celotni skupini HSE. Od začetka združitve poslovnega procesa IT v skupini HSE je bila prioriteta vzpostaviti stabilno, visoko-razpoložljivo ter hitro odzivno infrastrukturno okolje.

V letu 2023 so bili izvedeni večji IT projekti in aktivnosti, vključno z nadgradnjo infrastrukture in digitalno transformacijo. Nakup nove strežniške infrastrukture za družbo SENG je bil uspešno zaključen, da bi odpravili izzive, kot so dotrajano strežniško okolje in nezadostna zmogljivost. Hiperkonvergirana infrastruktura (HCI) je bila predlagana in uvedena, kar je izboljšalo zmogljivost, upravljanje in skalabilnost.

V letu 2023 smo uspešno izvedli in zaključili investiciji »Nabava omrežne komunikacijske opreme Cisco« in »Nadgradnja privatnega oblaka«. S tem smo povečali zanesljivost privatnega oblaka in povečali visoko razpoložljivost mrežnih naprav.

Kibernetski napad

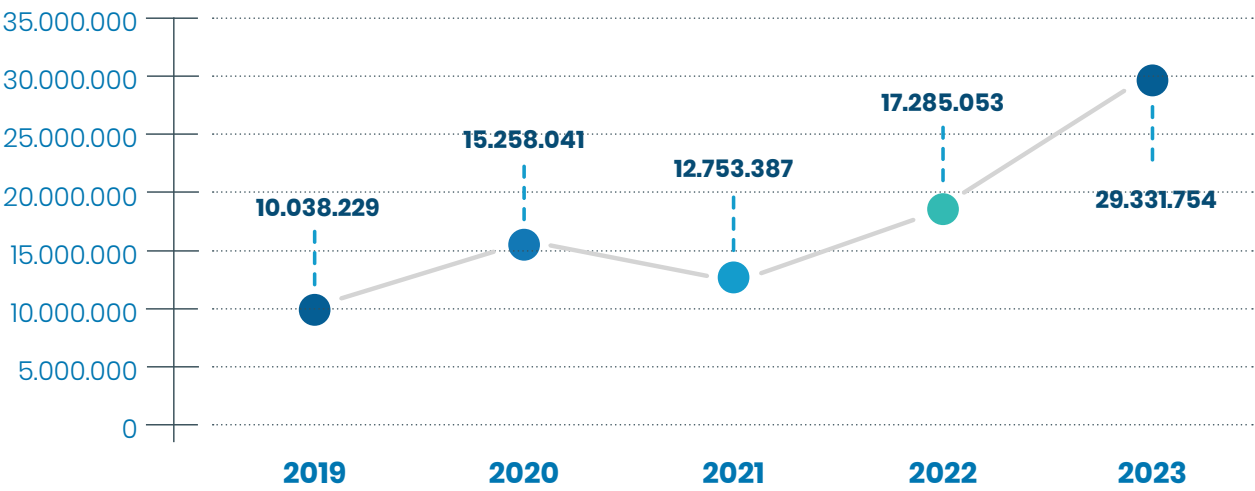
V letu 2023 je naša družba doživela resen kibernetski napad, ki je bil uspešno obravnavan in premagan. Napad se je začel z zaznavanjem sumljive aktivnosti na naši infrastrukturi, ki je vključevala nenavadne oddaljene povezave in brisanje sledi aktivnosti. Kot odziv smo izvedli preventivno zamenjavo gesel, omejili internetni dostop in začasno onemogočili račune uporabnikov.

Napadalci so se osredotočili na naše backup okolje in virtualizacijske sisteme, toda zahvaljujoč hitremu odzivu smo uspeli zaščititi varnostne kopije. Kljub temu so pridobili dostop do našega virtualnega okolja in zaklenili približno 100 virtualnih strežnikov.

V takojšnjem odzivu smo hitro vzpostavili ključne storitve s pomočjo zavarovanih varnostnih kopij, uvedli strožjo politiko gesel, dvofaktorsko avtentikacijo in omejili dostop do občutljivih sistemov. Elektronska pošta je bila premeščena v Microsoftov oblak za večjo varnost in zanesljivost.

V nadaljnjih ukrepih smo uvedli strožje tiringe, zamenjali vse privilegirane račune, spremenili poimenovanja za lažje nadzorovanje in onemogočili prehod med različnimi varnostnimi nivoji. Oddaljeni dostop je sedaj omejen na službene računalnike z večfaktorsko avtentikacijo in Azure integracijo. Ta incident je bil resen preizkus naših obrambnih mehanizmov in odzivnih postopkov, a smo se hitro in učinkovito odzvali. Ta izkušnja nam je ponudila dragocene učne točke, ki jih bomo uporabili za nadaljnje izboljšanje naših varnostnih protokolov in praks.

Realizacija investicij (EUR) po letih

ANALIZA
USPEŠNOSTI POSLOVANJA

POSLOVANJE V LETU 2023

Družba DEM je v letu 2023 poslovala v skladu s Poslovnim načrtom za leto 2023, ki je bil sprejet s sklepom edinega družbenika na skupščini dne 2. februarja 2023.

Proizvodnja v letu 2023 je bila zaradi ugodne hidrologije nadpovprečna oziroma za 23 % višja od načrtovane proizvodnje in je znašala 3.008.177 MWh.

EBITDA je bil v letu 2023 glede na preteklo leto višji za 82.175 EUR.

V letu 2023 je družba realizirala celotne prihodke v višini 81.606.914 EUR, ki so za 20 % višji, kot realizirani v letu 2022. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 98,8 % delež, sledijo finančni prihodki z 1,2 % deležem.

Prihodki v EUR	2023	%	2022	%	2023/2022
Poslovni prihodki	80.635.681	98,8	67.776.386	99,6	119,0
Finančni prihodki	971.233	1,2	242.356	0,4	400,7
Skupaj	81.606.914	100,0	68.018.742	100,0	120,0

Poslovne prihodke predstavljajo čisti prihodki od prodaje ter drugi poslovni prihodki. Družba je v letu 2023 realizirala čiste prihodke od prodaje v znesku 80.420.923 EUR, kar je 19,2 % več v primerjavi z realiziranimi v enakem obdobju lani, zaradi višje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

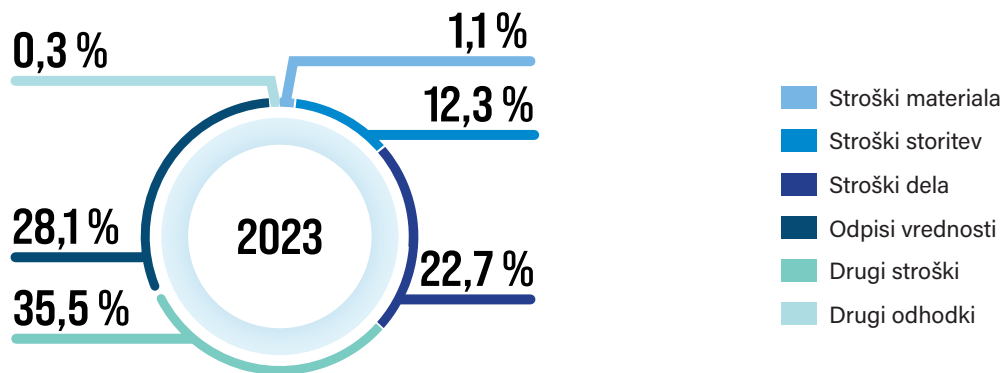
Finančne prihodke predstavljajo finančni prihodki iz danih posojil in depozitov.

V letu 2023 je družba realizirala celotne odhodke v višini 64.239.902 EUR, ki so za 24,9 % višji, kot realizirani v predhodnem letu, zaradi višje realiziranih dajatev za koncesije. Najpomembnejši med vsemi odhodki so poslovni odhodki, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 99,9 % delež, delež finančnih odhodkov pa znaša 0,1 %.

Odhodki v EUR	2023	%	2022	%	2023/2022
Poslovni odhodki	64.162.752	99,9	51.033.893	99,2	125,7
Finančni odhodki	77.149	0,1	414.256	0,8	18,6
Skupaj	64.239.902	100,0	51.448.149	100,0	124,9

▪ Struktura poslovnih odhodkov

V strukturi poslovnih odhodkov največji delež predstavljajo drugi stroški (35,5 %), sledijo odpisi vrednosti (28,1 %) in stroški dela (22,7 %). Skupni delež stroškov materiala in storitev znaša 13,4 %, drugi odhodki pa predstavljajo 0,3 % vseh poslovnih odhodkov.

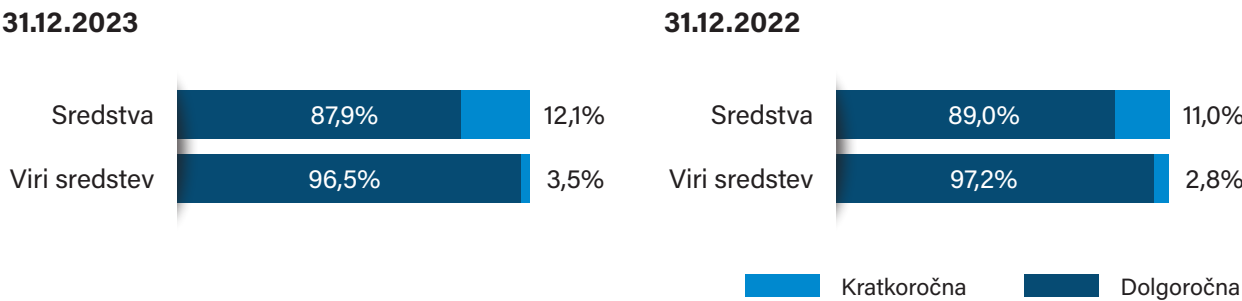
Dosežen **poslovni izid iz poslovanja** v letu 2023 v znesku 16.472.929 EUR, je za 269.565 EUR nižji od realiziranega v preteklem letu.

Čisti dobiček v višini 14.922.343 EUR je za 1.103.529 EUR višji v primerjavi z letom 2022. Na višji poslovni izid so predvsem vplivali višje realizirani prihodki od prodaje električne energije.

Sredstva družbe na dan 31. 12. 2023 v znesku 503.077.163 EUR so za 4 % ali 19.169.894 EUR višja v primerjavi s stanjem konec leta 2022. V strukturi sredstev večino (87,9 %) predstavljajo dolgoročna sredstva, med katerimi največji delež zajemajo osnovna sredstva. Kratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2023 predstavljajo 12,1 % vseh sredstev in so v primerjavi s predhodnim letom za 14,2 % ali 7.528.526 EUR višja, zaradi višje vrednosti denarja in denarnih ustreznikov.

Med **virih sredstev** glavnino predstavlja kapital družbe, ki je na dan 31. 12. 2023 znašal 480.540.152 EUR, kar je za 3,1 % ali 14.488.292 EUR več glede na stanje konec leta 2022. Razlog za povečanje v primerjavi s preteklim letom je predvsem višji preneseni poslovni izid. Dolgoročne obveznosti so konec leta 2023 znašale 4.907.870 EUR in so za 171 % ali 718.320 EUR višje od dolgoročnih obveznosti predhodnega leta. Stanje kratkoročnih obveznosti je bilo 17.629.140 EUR in je za 29 % ali 3.963.283 EUR višje od leta 2022.

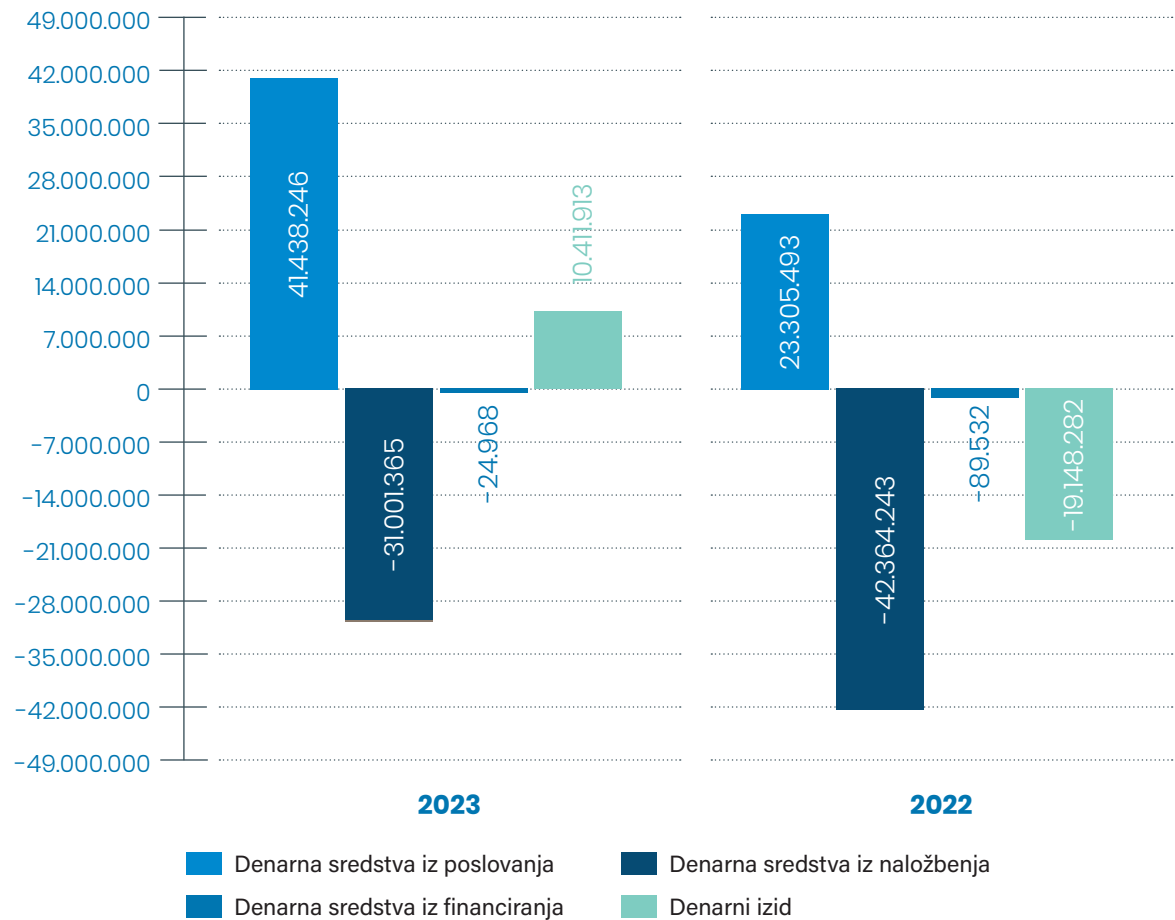
▪ Struktura finančnega položaja

Iz strukture izkaza finančnega položaja družbe je razvidno, da na presečni dan 31. 12. 2023 družba z dolgoročnimi viri financira dolgoročna sredstva.

V letu 2023 je družba dosegla pozitiven denarni tok iz poslovanja, iz naložbenja in financiranja pa je bil dosežen negativni denarni tok. Denarna sredstva na dan 31. 12. 2023 so v primerjavi s stanjem konec leta 2022 višja za 10.411.913 EUR.

▪ Denarna sredstva v EUR

KAPITALSKA USTREZNOST

Kapitalsko ustreznost lahko enačimo z investicijsko sposobnostjo družbe. Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z dovolj visokimi dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter z ustrežno politiko obvladuje tveganja, ki jim je pri poslovanju izpostavljena.

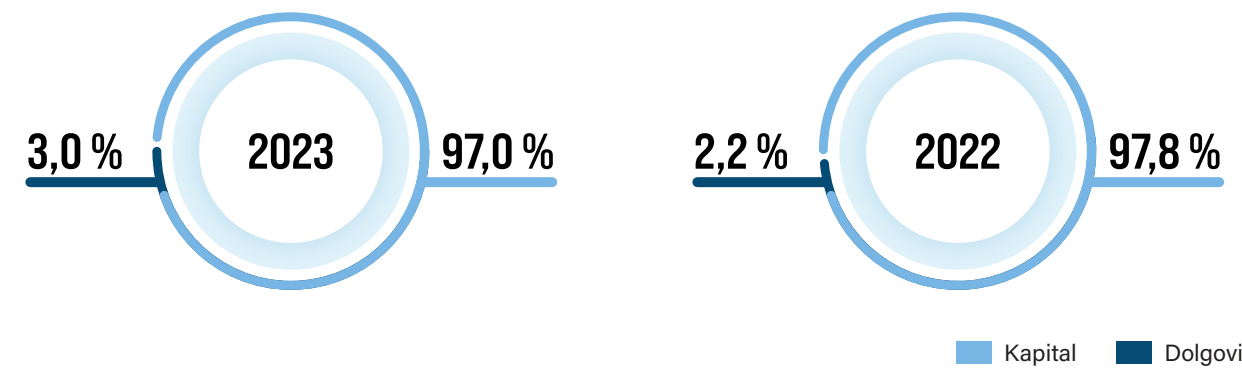
▪ Kapitalska ustreznost družbe

Postavka v EUR	2023	2022
1. Čisti poslovni izid poslovnega leta	14.922.343	13.818.814
2. Preneseni čisti poslovni izid	31.761.220	17.928.193
3. Zadržani poslovni izid (1+2)	46.683.563	31.747.007
4. Kapitalske rezerve	0	0
5. Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
6. Skupaj (3+4+5)	86.184.681	71.248.125
7. Osnovni kapital	395.011.180	395.011.180
Kapitalska ustreznost = 6/7	0,22	0,18

STANJE ZADOLŽENOSTI

Stanje zadolženosti je pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja družbe.

▪ Dolžniška struktura družbe

Delež dolgov (upoštevane so postavke dolgoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju družbe po stanju na dan 31. 12. 2023 znaša 3 %, po stanju na dan 31. 12. 2022 pa 2,2 %.

KAZALNIKI DRUŽBE

▪ Kazalniki stanja financiranja in investiranja

Postavka	31. 12. 2023	31. 12. 2022	2023/2022
Stopnja lastniškosti financiranja	95,52	96,31	99,2
Stopnja dolgoročnosti financiranja	96,50	97,18	99,3
Stopnja osnovnosti investiranja	69,94	70,29	99,5
Stopnja dolgoročnosti investiranja	87,89	88,97	98,8

Konec leta 2023 predstavlja kapital družbe 95,52 % vsega kapitala in obveznosti. Družba se je torej skoraj v celoti financirala s svojimi lastnimi viri, kar pomeni veliko varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov.

Iz tabele je razvidno, da je družba svoja sredstva v višini 96,5 % financirala z dolgoročnimi viri, 3,5 % pa s kratkoročnimi viri.

Prav tako je razvidno, da ima družba v celotnih sredstvih 69,94 % delež stalnih sredstev po neodpisani vrednosti, vsa dolgoročna sredstva pa konec leta 2023 predstavljajo 87,89 % celotnih sredstev družbe.

▪ Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Postavka	31. 12. 2023	31. 12. 2022	2023/2022
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,37	1,37	99,7
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.)	2,67	2,48	107,3
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koef.)	3,38	3,85	88,0
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.)	3,44	3,89	88,5

Iz tabele je razvidno, da je družba v letu 2023 z lastnimi viri financirala vsa svoja stalna sredstva po neodpisani vrednosti. Razvidno je tudi, da je družba v opazovanem obdobju z likvidnimi sredstvi pokrivala vse svoje kratkoročne obveznosti.

Koeficient pokritja kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami družbe je konec leta 2023 znašal 3,38. Družba je torej v opazovanem obdobju v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti z dobroimetjem pri bankah (denarnimi sredstvi) in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti pa je konec leta 2023 znašal 3,44, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti.

▪ Kazalniki gospodarnosti

Postavka	2023	2022	2023/2022
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,26	1,33	94,6

V letu 2023 je družba ustvarila 26 % več poslovnih prihodkov, kot so znašali poslovni odhodki. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2022 nižja, zaradi višjih poslovnih odhodkov.

▪ Kazalniki dobičkonosnosti

Postavka	2023	2022	2023/2022
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,032	0,030	104,7
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,030	0,029	104,4
Dodana vrednost	49.071.209	46.188.924	106,2
Dodana vrednost/zaposlenega	190.568	185.126	102,9

Družba je v letu 2023 ustvarila 3,2 EUR čistega dobička na 100 EUR vloženega kapitala. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2022 višja, zaradi višjega čistega poslovnega izida.

Donosnost sredstev leta 2023 v višini 3 % je bila v primerjavi s preteklim letom višja, zaradi višjega čistega poslovnega izida.

Dodana vrednost leta 2023 se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 6,2 %, zaradi višjih poslovnih prihodkov.

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2023 je v primerjavi s preteklim letom višja za 2,9 %.

UPRAVLJANJE TVEGANJ IN PRILOŽNOSTI

Tveganje je možnost pojavitve negativnega ali negotovost nastanka pozitivnega dogodka, ki bo neugodno vplival na doseganje opredeljenih ciljev.

Osnovni namen delovanja in poslovanja družbe DEM je doseganje strateških in operativnih ciljev na podlagi učinkovitega, uspešnega ter s predpisi usklajenega delovanja.

Pri tem družba vedno posluje v tveganih razmerah oziroma se pri svojem poslovanju srečuje s tveganji zunanjega in notranjega izvora, ki jih mora prepoznati in oceniti ter jih ustrezno obvladovati, kar imenujemo postopek upravljanja s tveganji.

Upravljanje s tveganji

1. Ugotavljanje | Prepoznavanje
2. Merjenje | Ocenjevanje
3. Obvladovanje
4. Spremljanje
5. Poročanje

V družbi DEM se zavedamo izpostavljenosti različnim vrstam tveganj, ki imajo vpliv na poslovanje podjetja, uresničevanje našega poslanstva in doseganje zastavljenih strateških ciljev, zato konstantno preučujemo obstoječa ter morebitna novo nastala tveganja. Proces upravljanja tveganj izvajamo v skladu s sistemskim predpisom Upravljanje tveganj v skupini HSE, sistemskim navodilom Upravljanje s tveganji v družbi DEM in enotno metodologijo ocenjevanja tveganj skupine HSE, po naslednjih korakih:

PRVI KORAK:

Oprelitev poslovnih ciljev, ki so izpostavljeni tveganjem

DRUGI KORAK:

Ugotovitev tveganj, ki lahko vplivajo na doseganje ciljev

TRETJI KORAK:

Ocenitev verjetnosti in vpliva oziroma posledic, ki jih lahko povzroči uresničitev tveganj

ČETRTI KORAK:

Sprejem odločitev o odzivanju na tveganja in prepoznavanje priložnosti

PETI KORAK:

Določitev ukrepov za obvladovanje (pomembnejših) tveganj ali realizacijo prepoznane priložnosti

Ker se v družbi zavedamo tudi nujnosti pravočasnega in vnaprejšnjega prepoznavanja vseh vrst tveganj in priložnosti na vseh nivojih, vseh pet zgoraj navedenih korakov izvajamo na nivoju posamezne organizacijske enote (področij in služb), projektov ter na nivoju družbe kot celote. Cilj izvedbe vseh korakov postopka upravljanja s tveganji je izdelava registrov tveganj/priložnosti po posameznih procesih/slужbah, projektih in za družbo kot celoto. Za izdelavo registra tveganj/priložnosti za svoje področje delovanja so zadolženi vodje služb in vodje delovnih enot. Izdelani registri se nato redno preverjajo in dopolnjujejo.

Predpogoj za učinkovito upravljanje s tveganji je postavitve ciljev, ki so v družbi definirani tako na ravni družbe, kakor tudi na ravni posameznih aktivnosti, dejavnosti, organizacijskih enot, projektov ter na vseh ravneh poslovanja medsebojno povezani. Cilji na nivoju družbe, kot tudi cilji na ravni posameznih aktivnosti, organizacijskih enot, dejavnosti, projektov, investicij, so povzeti po strateškem ter letnem poslovnem načrtu družbe in skupine HSE.

KLJUČNA TVEGANJA DRUŽBE DEM

Ker tveganja prepoznavamo na nivoju družbe, ter na nivoju posameznih organizacijskih enot in projektov je nabor tveganj precej obsežen. V osnovi smo tveganja, ki jih prepoznavamo v družbi razdelili v naslednje kategorije:

- varnostna tveganja;
- strateška in poslovna tveganja;
- proizvodna/količinska tveganja;
- operativna tveganja;
- tržna tveganja;
- finančna tveganja.

Vsa prepoznana tveganja družbe, se periodično spremlja in posodablja ter o njih tudi poroča ustanovitelju in Nadzornemu svetu.

Prav tako, je z namenom boljšega in bolj transparentnega spremljanja ter aktivnega delovanja na področju upravljanja s tveganji v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi.

Varnostna tveganja

Tveganja, ki jim je družba pri svojem delovanju in poslovanju najbolj izpostavljena so varnostna tveganja. Najpomembnejša tveganja v okviru varnostnih tveganj so **tveganja naravnih nesreč**, ki lahko povzročijo poškodbe ali uničenje naprav in opreme ter posledično nerazpoložljivost ali zmanjšano razpoložljivost naprav in opreme in **tveganja izrednih dogodkov**, predvsem tveganje visokih vod in razlitja vode ter poplave. Tveganja naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov obvladujemo in jih bomo tudi v prihodnje z ukrepi za zmanjšanje verjetnosti nastopa tveganj ter z ukrepi prerazporeditve posledic nastopa tveganja oziroma z zavarovanjem premoženja in opreme.

V okviru varnostnih tveganj smo izpostavljeni tudi **tveganju kibernetских varnostnih groženj**, ki predstavljajo nevarnost za informacijske sisteme, podatke in omrežja. Dejavnikov, ki lahko privedejo do tovrstnega tveganja je veliko od nezakonitega pridobivanja podatkov do slabe varnostne kulture. Učinkovito obvladovanje kibernetских tveganj zato zahteva celovit pristop, ki vključuje tehnične, organizacijske in človeške vidike varnosti.

Družba DEM je v letu 2023 doživela resen kibernetски napad, ki je bil uspešno obravnavan in premagan. V takojšnjem odzivu smo hitro vzpostavili ključne storitve, v nadaljevanju pa uvedli strožje ukrepe. Incident je bil resen preizkus naših obrambnih mehanizmov in odzivnih postopkov, a smo se hitro in učinkovito odzvali.

Kot do sedaj bomo še vnaprej redno ocenjevali varnostne politike in spremljali nove tehnologije in grožnje, saj je to ključno za ohranjanje varnosti v spreminjajočem se kibernetickem okolju.

V okviru varnostnih tveganj smo stalno izpostavljeni **tveganju varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti**, ki izhaja iz mehanskih nevarnosti pri delu, dejavnikov v zvezi z načinom dela, nevarnosti električne energije, nevarnih snovi na delovnem mestu, požar in eksplozija, fizikalnih dejavnikov, ekoloških razmer in ergonomskih obremenitev na delovnem mestu, psiholoških dejavnikov, izmenskega dela, težkih pogojev dela ipd. Tveganje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti obvladujemo z različnimi ukrepi: uporaba osebne varovalne opreme, pravilno vzdrževanje orodij in naprav, ustrezna ureditev delovnih mest, redni odmori, izobraževanje/ usposabljanje zaposlenih, kolektivno zavarovanje zaposlenih za primer nezgode,...

Ker se zavedamo, da je skrb za varnost in zdravje pri delu ter požarno varnost na delovnem mestu ključnega pomena za zaščito zaposlenih in premoženja, sprejete varnostne ukrepe na delovnem mestu redno preverjamo in izboljšujemo ter skrbimo, da so zaposleni ustrezno izobraženi in usposobljeni za obvladovanje teh tveganj.

Proizvodna/količinska tveganja

Med količinskimi/proizvodnimi tveganji smo najbolj **izpostavljeni izpadu načrtovane hidrologije** in **izpadu proizvodnih naprav**. Različna količina padavin se odraža v spremembi hidrologije reke Drave, kar povzroči nihanje proizvodnje v višini +/- 10 % ali celo več glede na dolgoletno povprečje. Posledica pri neugodni hidrologiji je nedoseganje načrtovane proizvodnje in s tem zmanjšanje dobička. V okviru strateških proizvodnih objektov družbe so prepoznani vplivi na velikih hidro elektrarnah.

Tveganje izpada proizvodnih naprav izhaja iz nedelovanja ali nerazpoložljivosti ključne opreme in proizvodnih zmogljivosti ter s tem povezanimi izpadi in remontu. V okviru strateških proizvodnih objektov družbe so prepoznani vplivi na malih in velikih hidro elektrarnah, sončnih elektrarnah in centru vodenja. Med pomembnejše ukrepe za obvladovanje tveganja prištevamo izvajanje rednega vzdrževanja ter remontov in revizij naprav in opreme. Tudi v prihodnje bomo zagotavljali zadostna sredstva za takšen nivo vzdrževanja, ki zagotavlja varno in nemoteno obratovanje. Hkrati dolgoročno načrtujemo potrebne aktivnosti na področju vzdrževanja s ciljem pravočasnega odpravljanja največjih tveganj.

Upravljam tudi z 20 % deležem proizvodnje črpalne hidroelektrarne Golica, zato smo med proizvodnimi/količinskimi tveganji izpostavljeni tudi **tveganju hidrologije naravnega dotoka v akumulacijo ČHE Golica**. ČHE Golica je v osnovi akumulacijska elektrarna s sezonsko akumulacijo. Naravni dotok predstavlja več kot polovico predvidenega obratovanja v turbinskem (proizvodnem) režimu ter prinaša vsaj 3/4 finančnih koristi objekta. Naravni dotok je odvisen od količine snežnih in dežnih padavin v zgornjem porečju Mučke Bistrice, zato obstaja bistveno količinsko tveganje z neposrednim vplivom na proizvodnjo.

Tržna tveganja

Edino prepoznano ključno tveganje v kategoriji tržnih tveganj se nanaša na ČHE Golica. Gre za **tveganje nizkih cen in/ali nizke volatilnosti cen na EXEP AT borzi**. ČHE Golica obratuje tudi kot hranilnik električne energije. Vse finančne transakcije z družbo Kelag vezane na prodajo in nakup električne energije se izvajajo po cenah trgovanja za dan vnaprej na EPEX AT borzi. Neto finančni izkupiček je tako odvisen od višine in volatilnosti cen na navedeni borzi.

Operativna tveganja

Operativna tveganja nastopajo v samem procesu izvajanja poslovne dejavnosti. So stalno prisotna zato je bistvenega pomena, da pomembnejša izmed njih pravočasno prepoznamo in ustrezno obravnavamo. Operativna tveganja so raznolika in zajemajo številna področja. Med operativnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni kadrovskim tveganjem, okoljskim tveganjem in IKT tveganjem.

Okoljska tveganja so tveganja, povezana s prepoznanimi okoljskimi vidiki oziroma vplivi, ki obsegajo področja porabe surovin in energije, emisij v zrak, hrupa, izpustov v vode, nastajanja odpadkov in drugo. Nastajajo lahko v času gradnje novih objektov, prenove obstoječih objektov ali v času obratovanja. Lahko se pojavijo kot posledica našega delovanja ali zaradi izrednih razmer (ujme, naravne nesreče, vojne, spremembe predpisov ipd.). Kot ključno tveganje je prepoznan proces kopičenja naplavin oziroma sedimentov (sedimentacija) v akumulacijah HE. To je trajen proces po izgradnji jezov in pregrad, ki zmanjšuje kapaciteto akumulacije in s tem proizvodnjo električne energije ter povzroča škodo na opremi objektov. Prav tako ima negativni vpliv na zmanjšanje poplavne varnosti in ekološki potencial akumulacij. Ob izrednih dogodkih se večje količine sedimenta kopičijo na izlivnih delih vodotokov, kar ovira njihovo pretočnost in zmanjšuje poplavno varnost ob teh pritokih. Ob visokih vodah, vetrolomih in žledolomih se občutno poveča tudi količina plavja, ki lahko ovira delovanje naprav. Ker je treba količino plavja čimprej odstraniti iz začasnih deponij, je v letu 2024 na HE Zlatoličje predviden zagon drobilnika. S tem bo odpadke pripravljen za hitrejši prevzem oziroma prodajo kot biogorivo.

Sicer imamo za obvladovanje okoljskih tveganj vzpostavljene različne ukrepe in navodila, s katerimi tveganja zmanjšujemo in bolje obvladujemo.

Med kadrovskimi tveganji smo kot ključno prepoznali **tveganje visoke stopnje neželene fluktuacije**, ki lahko negativno vpliva na stabilnost, delovno klimo, produktivnost in celotno učinkovitost družbe. K tej obliki tveganja lahko prispevajo različni dejavniki, kot so nezadovoljstvo zaposlenih, pomanjkanje priložnosti za razvoj, neustrezno vodenje,...Predvideni ukrepi za zmanjšanje tega tveganja so vzpostavitev učinkovitega sistema nagrajevanja, implementacija razvojnih programov, ki zagotavljajo zaposlenim priložnosti za izobraževanje, napredovanje in osebni razvoj, ustrezen plačni sistem ter skrb za ustrezno organizacijsko klimo.

V okviru IKT tveganj kot pomembno prepoznavamo **tveganje tehničnih težav na opremi IKT** ter **tveganje človeške napake na IKT sistemih**. Obvladovanje negotovosti, ki izvira iz tehničnih težav na opremi IKT zahteva celovit pristop, ki vključuje vzpostavitev politik, izobraževanje zaposlenih, redno vzdrževanje, uporabo varnostnih ukrepov ter pripravo na morebitne izredne razmere. Primerno vzdrževanje je nujno za optimalno delovanje sistemov in minimiziranje tveganj okvar. Brez rednega vzdrževanja se tveganja okvar povečajo, saj se kopičijo manjše težave, ki lahko privedejo do obsežnih okvar. Strojna in programska oprema hitro zastarata, zato je nujna pravočasna nadgradnja ali zamenjava. Zastarela oprema je manj učinkovita, počasna, bolj nagnjena k okvaram in ne more izkoristiti najnovejših tehnoloških izboljšav, kar povečuje tveganje za varnostne incidente. Tehnične težave lahko vodijo v prekinitev delovanja, nepredvidene stroške in varnostna tveganja. V družbi skrbimo za redno vzdrževanje in nadgradnjo opreme ter preverjamo in nadzorujemo delovanje sistemov.

Človeška napaka na IKT sistemih predstavlja enega najpomembnejših dejavnikov negotovosti pri implementaciji in vzdrževanju teh sistemov. Ta negotovost izhaja iz različnih vzrokov in ima številne posledice, med katere spadata tudi nerazpoložljivost strokovnega osebja in pomanjkljivo usposabljanje. V družbi imamo vzpostavljene jasne postopke in smernice ter skrbimo za redno usposabljanje zaposlenih. Ker se zavedamo, da je obvladovanje človeških napak na IKT sistemih ključno za zagotavljanje varnosti, zanesljivosti in učinkovitosti poslovnih operacij, nenehno izboljšujemo svoje politike, postopke in tehnologijo, da se prilagodimo spreminjajočim se tveganjem in izzivom.

Družba ima razvit celovit pristop k obvladovanju operativnih tveganj, ki vključuje nenehno spremljanje, analizo in izboljšanje poslovnih procesov.

Strateška in poslovna tveganja

Strateška in poslovna tveganja so tveganja, ki jim je družba izpostavljena v svoji viziji, poslanstvu, vrednotah, strateških ciljih in načrtih.

V okviru strateških in poslovnih tveganj smo izpostavljeni **tveganju nedoseganja predvidene donosnosti proizvodnih enot**. To tveganje predstavlja pomembno tveganje za družbo in se lahko zgodi zaradi različnih dejavnikov, kot so nizke vhodne cene električne energije za ekonomsko vrednotenje donosa projektov (vhodni podatki), neustrezno pripravljena projektna in investicijska dokumentacija, neobvladovanje stroškov pri realizaciji, nedoseganje zastavljenih terminov ter nedoseganje ustreznih tržnih cen zaradi oddaje poslov znotraj skupine HSE. Negotovost predstavlja izgubo trenutne konkurenčne prednosti pri postavitvi novih proizvodnih enot, izgubo strateških lokacij za postavitev novih OVE ter nedoseganje predvidenih finančnih prihodkov zaradi neobratovanja novih proizvodnih enot. Tveganje lahko zmanjšamo s strateško postavljenimi kriteriji za izračun ekonomike projektov na nivoju celotne skupine HSE, skrbno pripravo dokumentacije in izvedbo kvalitetnih recenzij dokumentov, rednim preverjanjem cen na trgu ob oddaji poslov znotraj skupine HSE ter kvalitetnim nadzorom izvedbe in spremljanjem rokov. V družbi zato skrbimo za ustrezno načrtovanje in učinkovito nadziranje investicij družbe.

V procesu prepoznavanja in ocenjevanja ključnih tveganj opredelimo tudi tveganja, ki so posledica realizacije ostalih tveganj. To sta **likvidnostno tveganje** ter **tveganje solventnosti in kapitalske ustreznosti**. Tveganje plačilne sposobnosti oziroma likvidnostno tveganje, opredeljujemo kot tveganje neusklajenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovalac drugim tveganjem, je obvladovanje tega tveganja težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Likvidnostna tveganja dobro obvladujemo, ker dnevno, tedensko in mesečno spremljamo denarne tokove, viške denarnih sredstev plasiramo v depozite ali kratkoročno dane kredite v skupini ter oblikujemo potrebno likvidnostno rezervo.

Tveganje solventnosti in kapitalske ustreznosti obvladujemo hkrati z ostalimi tveganji. V družbi redno spremljamo kazalnike solventnosti skladno s 14. členom Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP). Težimo k zagotovitvi takšnega obsega dolgoročnih virov financiranja, ki zadostuje glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljamo, z upoštevanjem tveganj, ki jim je družba pri poslovanju izpostavljena.

V družbi ne zaznavamo večjih dolgoročnih negotovosti glede uspešnosti poslovanja, razvoja in stanja premoženja, kajti:

- naš proizvod je cenovno konkurenčen in visoko kakovosten, potrebe po električni energiji so iz leta v leto večje;
- s strokovno usposobljenimi kadri in dobro organizacijo poslovanja zagotavljamo učinkovitost poslovanja;
- 99 % prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije kupcu HSE, s katerim imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji celotne proizvedene električne energije;
- certificirano in standardizirano poslovanje nas zavezuje k uvajanju stalnih izboljšav in celoviti kakovosti poslovanja;
- sodobna tehnološka oprema ter skrb za redna vzdrževanja, vlaganja v povečanja zmogljivosti obstoječih naprav in objektov ter številne nove možnosti proizvodnje povečujejo našo konkurenčno prednost;
- redno spremljamo in nadziramo stroške poslovanja.

Zavedamo se, da tveganj ne moremo v celoti odpraviti, lahko pa jih zmanjšamo s pravočasnim sprejemanjem ustreznih ukrepov na sprejemljivi ravni.

Skladno z zahtevami standarda ISO 9001:2015 smo v letu 2018 v proces upravljanja s tveganji dodali tudi upravljanje priložnosti in pričeli z identificiranjem ključnih priložnosti na nivoju družbe kot tudi na nivoju posamezne organizacijske enote ter pripravo in izvajanje ukrepov za njihovo realizacijo.

RAZISKAVE IN RAZVOJ

Vzrok naraščajoče potrebe po zanesljivi in varni oskrbi z električno energijo, ki je hkrati stroškovno učinkovita, je ključna točka razvoja energetskega podjetja v današnjem dinamičnem okolju. S ciljem povečanja konkurenčne sposobnosti družbe DEM in skupine HSE se postavlja izziv obvladovanja in primerljivosti stroškov s konkurenti ter prilagajanja zahtevam trga na vseh ključnih področjih delovanja in razvoja energetskega podjetja, kot so obratovanje in vzdrževanje, trgovanje in investiranje, razvoj in vpeljava novih storitev itd.

V cilju po večanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov izvajamo razvojne aktivnosti na področju izkoriščenja vetrne energije (trije vetrni parki skupne predvidene moči 78 MW ter 200 GWh letne proizvodnje), na izkoriščanju sončne energije (predvidena moč elektrarne je 28 MW ter letne proizvodnje 32 GWh). V sklopu hranjenja energije izvajamo tudi raziskovalne aktivnosti na področju uvajanju novih oblik shranjevanja (sezonsko shranjevanje energije – vodikove tehnologije, sistemi za hitro odzivnost znotraj energetskega omrežja itd.), kar je nujno pri instalaciji večjih proizvodnih enot iz OVE.

V sklopu aktivnih raziskav na področju globoke geotermije je, ob predhodnih sofinanciranih raziskavah s spodbudnimi rezultati, v prihodnosti predvidena tudi izgradnja prve binarne elektrarne v Sloveniji večje moči, katera je predvidena na območju med Petišovci in Murskim Gozdom. V ta namen je bilo v letu 2023 več usklajevanj glede vsebin sofinanciranja na nivoju ministrstev in občin. Prva faza zajema pripravo dokumentacije za izdelavo Rudarskega projekta za izvedbo del izgradnje globoke proizvodnje geotermalne vrtine, katere mikrolokacija bo temeljila na izvedenih seizmičnih meritvah.

V sklopu izboljšanja poplavne varnosti in vzdrževanja obstoječih kapacitet akumulacij HE so predvidene nadaljnje raziskovalne aktivnosti na področju hidravličnega modeliranja celotnega območja reke Drave, kjer aktivno sodelujemo. V sklopu sedimentov smo v letu 2023 pripravili dolgoročno strategijo z upravljanjem s sedimenti. Glede na navedeno nadaljujemo aktivnosti v zvezi s sedimenti na sofinanciranem projektu v sklopu IP LIFE RESTART projekta.

Področje pridobivanja nacionalnih in EU sredstev

V DEM velik poudarek namenjamo razvoju projektov, podprtih s strani različnih evropskih finančnih mehanizmov. Tako pri razvoju posameznega projekta vključujemo tudi možne načine sofinanciranja s strani aktualnih razpisov, saj slednji prispevajo k doseganju boljše ekonomičnosti projekta.

V okviru izvajanja raziskovalnih aktivnosti na DEM smo, skupaj s partnerji, v letu 2021 pridobili sredstva za IP LIFE projekt z naslovom »Boosting waste recycling into valuable products by setting the environment for circular economy in Slovenia«. Ključni cilji projekta so: matematično in hidravlično modeliranje prenosa rečnih sedimentov, določitev strategije upravljanja s sedimenti in doseči visoko stopnjo učinkovitosti pri izrabi naravnih virov t. j. sedimentov.

V letu 2022 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za izvedbo pilotne geotermične elektrarne na vrtini Pg-8 v Lendavi. Na Javnem razpisu za sofinanciranje projektov v okviru programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje so bila pridobljena nepovratna sredstva. Gre za popolnoma novo tehnologijo izrabe geotermične energije suhih plinsko-naftnih vrtin. Ključni cilji projekta so: sanacija vrtine Pg-8, izgradnja nadzemnega dela pilotne geotermične elektrarne moči 50 kW z ocenjeno letno proizvodnjo 400 MWh, dolgoročni monitoring poskusnega obratovanja, simulacija stanja v kamninah in vrtini ter izdelava matematičnega modela in računalniškega programa za simulacijo toplotnega toka in masnega toka nosilca toplote v geotermični gravitacijski toplotni cevi, ter ocena geotermičnega potenciala opuščanih naftno-plinskih vrtin v Sloveniji in priprava smernic za razvoj novih projektov inovativnih geotermičnih elektrarn.

V primeru ugodnih rezultatov pilotnega projekta se bo lahko zasnovan koncept uporabil na ostalih opuščanih vrtinah v Sloveniji in tudi po svetu. Projekt zato pomeni pomemben mejnik za razvoj geotermične energije in možnost izrabe opuščanih oziroma neproduktivnih vrtin po svetu.

Pridobljena so nepovratna sredstva (ARIS) pri projektu z naslovom »Več funkcionalne vodikove tehnologije v podporo balansiranju elektroenergetskega sistema, shranjevanju energije in trgu«. Cilj projekta je raziskati možnosti za uporabo vodikovih tehnologij za balansiranje elektroenergetskega sistema in za shranjevanje energije. Da bi zmanjšali ogljični odtis oziroma emisije CO2, se uvajajo številni novi obnovljivi viri električne energije (veter, fotovoltaika, vodna energija), ki pa žal ne sledijo časovnemu poteku potreb po električni energiji, saj so odvisni od vremenskih razmer in letnega časa. Zato je vzporedno z uvajanjem obnovljivih virov potrebno uvajati tudi storitve balansiranja proizvodnje in porabe električne energije.

Na Javni poziv za izbor projektnih predlogov - Sklad za modernizacijo 2024-2030, ki ga je v letu 2023 razpisal MOPE, smo oddali 14 projektnih prijav (ČHE Kozjak, hranilnik električne energije Mariborski otok, MHE Ceršak, MHE Pesnica, prenova HE Formin, SE Kanal II – Formin, SE na objektih DEM, SE Zlatoličje Formin, SE ZOOP (Puhova), Stikališče Zlatoličje, VE Mali Log, VE Ojstrica, VE Paški Kozjak, VE Rogatec).

Naj Javni poziv za dodeljevanje nepovratnih sredstev za spodbujanje proizvodnje električne energije in toplote iz obnovljivih virov ter za shranjevanje električne energije in toplote, ki ga je v letu 2023 razpisal BORZEN, smo oddali 7 projektnih prijav (5 x SE na objektih DEM, VE Mali Log, MHE Pesnica).

V septembru 2023 je bil na poziv 2024 – TRANSMISSION AND STORAGE PROJECT PROMOTERS prijavljen projekt ČHE Kozjak.

Na razpisu Interreg central Europe - Cooperating for a greener central Europe smo sodelovali s 1 projektno prijavo (Energy Communities in Central Europe Area).

V DEM namenjamo veliki poudarek tudi ostali okoljski problematiki, pri čemer ne pozabljamo na pospešeno elektrifikacijo prometa in ogrevanja.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

V DEM se zavedamo, da je ključen pogoj za uspešen tržni nastop družbe konkurenčna cena električne energije ter varna, kvalitetna in zanesljiva dobava električne energije.

V letu 2024 kakor tudi v prihodnjih letih bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi strateškimi cilji.

V letu 2024 in tudi vnaprej bomo razvijali poslovanje na treh strateško pomembnih področjih in sicer:

- področje zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije, ki vključuje strateške dejavnosti:
- proizvodnje električne energije - glavni cilj družbe v obravnavanem dolgoročnem obdobju je varna, kvalitetna in zanesljiva proizvodnja električne energije. Poleg ohranitve in povečanja obstoječih proizvodnih kapacitet želimo svoje proizvodne zmogljivosti še povečati in razširiti na druga področja obnovljivih virov;
  - vzdrževanja naprav in objektov - s kvalitetnim vzdrževanjem želimo dolgoročno zagotoviti, da bodo proizvodne naprave in objekti v svoji predvideni življenjski dobi sposobni opravljati svoje projektno predvidene funkcije.

področje za zagotavljanje ekonomske učinkovitosti družbe,

področje za zagotavljanje varnosti obratovanja in poslovanja.

03

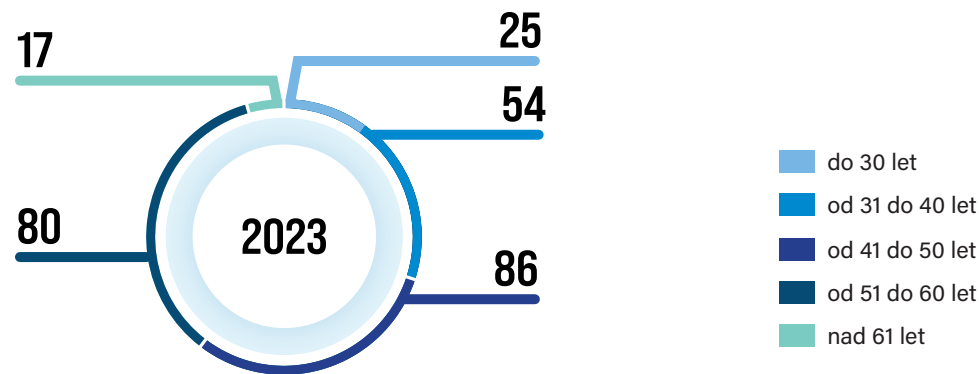
TRAJNOSTNO POROČILO

Starostna struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2023

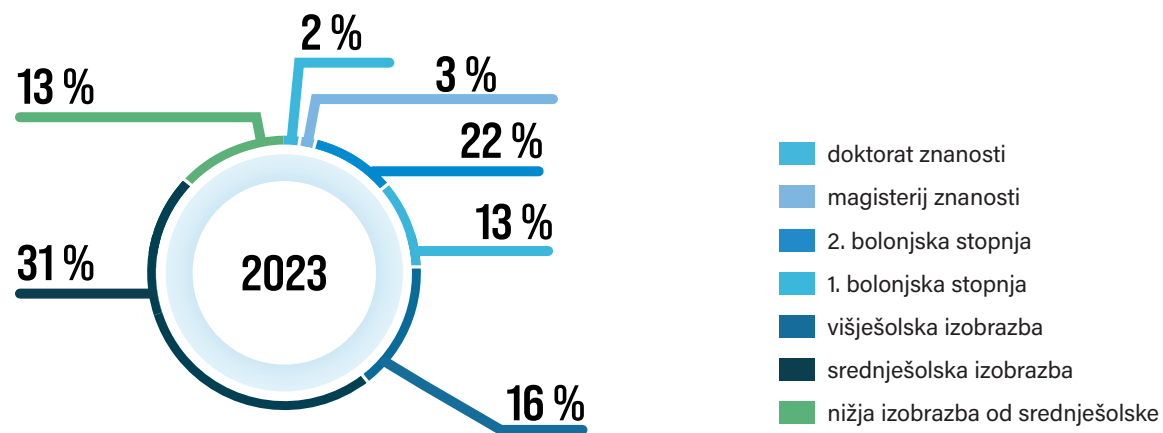

Sestava zaposlenih po spolu ostaja relativno nespremenjena. Prevladujejo moški, ki jih je v strukturi zaposlenih 83 %, delež žensk je 17 %. Najvišji delež žensk 44 % je v starostnem razredu med 41 in 50 let, malenkost nižji 40 % je v razredu med 51 in 60 let. Med moškimi je najvišji delež zaposlenih s 30 % v starostnem razredu od 41 do 50 let, le nekoliko nižji odstotek (29 %) je v razredu med 51 in 60 let.

Delež žensk na vodilnih in vodstvenih položajih se je nekoliko zvišal, to je ca. 17 %.

Z vidika izobrazbene strukture prevladuje skupina zaposlenih s srednješolsko izobrazbo (31 %), nezanemarljiv pa je tudi delež zaposlenih z magisterijem in/ali doktoratom znanosti – dobrih 5 %.

Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2023

V družbi DEM je stopnja absentizma v primerjavi z letom 2022 ostala nespremenjena in znaša 4 %, pri čemer je 67 % odsotnosti v breme delodajalca. Največji delež med odsotnostmi v breme delodajalca imajo bolezni, ki predstavljajo 81 %.

RAZVOJ IN MOTIVACIJA ZAPOSLENIH

S stalnim izobraževanjem in usposabljanjem ter prenosom znanja zagotavljamo nenehni razvoj zaposlenih in družbe.

Z načrtnim izobraževanjem in usposabljanjem izboljšujemo kompetence, produktivnost in ustvarjalnost zaposlenih ter na ta način krepimo konkurenčnost družbe. Najpogostejša oblika prenosa znanja je usposabljanje na delovnem mestu, udeležba na izobraževanjih in prenos pridobljenega znanja na sodelavce v obliki predavanj, predstavitev, pri čemer posebno pozornost namenjamo zakonsko obveznim in periodičnim izobraževanjem, deloma pa tudi v obliki izobraževanja na daljavo oziroma samo učenja (npr. informacijska varnost).

Naši zaposleni so bili aktivno vključeni v razvojne aktivnosti na nivoju skupine – Bazen ključnih kadrov, Megawatne urice, Peer-coaching, strateške delavnice,...

Izvedba izobraževanj in usposabljanj ostaja na visokem nivoju. V letu 2023 smo se zaposleni v družbi DEM izobraževali več kot 8.300 ur, v povprečju se je vsak zaposleni izobraževal dobrih 30 ur.

Pomemben del razvoja zaposlenih predstavlja ciljno vodenje, s katerim želimo povezati doseganje dolgoročnih strateških in kratkoročnih operativnih ciljev družbe s cilji zaposlenega. Povečati želimo delovno uspešnost zaposlenih ter njihovo zadovoljstvo in motivacijo za doseganje ciljev. Da bi bil sistem kar najbolj uspešen, se vodje izobražujejo v obliki delovnih srečanj, predavanj, delavnic, kjer spoznavajo metode za postavljanje ciljev, prednosti vodenja s cilji ter ustrezno komuniciranje z zaposlenimi, predvsem na področju ocenjevanja, spodbujanja in motiviranja zaposlenih. Ciljno vodenje uresničujemo skozi jasno postavljene cilje družbe, organizacijske enote in zaposlenega – kar se izvaja skozi letne pogovore.

Letne pogovore izvajamo enkrat letno, na začetku leta, z vsemi zaposlenimi v družbi. Z izvajanjem letnih pogovorov spodbujamo konstruktivno komunikacijo med vodji in zaposlenimi, ovrednotimo dosežke preteklega leta in postavimo cilje za naprej. Na osnovi letnih pogovorov načrtujemo nadaljnji razvoj zaposlenih, morebitne karijerne spremembe, glede na želje sodelavcev in potrebe družbe ter načrtujemo izvedbo usposabljanj in izpopolnjevanj zaposlenih.

V letu 2023 smo veliko pozornosti namenili prenovi sistema nagrajevanja – s ciljem nagrajevanja sodelavcev, ki največ doprinesejo k rezultatom podjetja in realizaciji ciljev. Sistem bo implementiran z letom 2024.

Veliko pozornost namenjamo tudi izboljšavi organizacijske klime. Zadnje meritve organizacijske klime, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih so bile izvedene v decembru 2023. Rezultati kažejo, da je 60 % zaposlenih mnenja, da je organizacijska klima v organizaciji zelo dobra – povprečna ocena znaša 3,53 (od 5). 70 % jih je izrazilo visoko zadovoljstvo pri delu, še posebej ponosni smo na delež zavzetosti. Delež zavzetih sodelavcev je za več kot 100 % višji kot v povprečju v drugih podjetjih – kar ena tretjina sodelavcev je visoko zavzetih in delajo z nadpovprečno strastjo.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V družbi Dravske elektrarne Maribor je varnost in zdravje ena temeljnih zavez in hkrati zahtev delovanja družbe. Izpolnjevamo vse z zakonodajo določene obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja in življenja zaposlenih. Poleg zakonodajnih zahtev, ki so zgolj minimalna osnova, nas v skrb za zdravje zavezuje tudi prejeti certifikat ISO 45001.

Poleg stalnih aktivnosti na področju zagotavljanja varnosti (rednih usposabljanj, izvajanje vaj ob izrednih razmerah, pregledih delovne opreme, stalnega nadzora nad delovnim okoljem, izbira ustrezne varovalne opreme,...) in zdravja (zdravstvenih pregledov) je bistven poudarek na t. i. zavedni varnosti, v okviru katere:

- zaposlene spodbujamo, učimo in motiviramo za iskanje varnejših načinov dela;
- zaposleni prepoznavajo nevarne dogodke oziroma incidente;
- zaposleni aktivno sodelujejo pri analizi nevarnih dogodkov, ocenjevanju tveganj in določanju ukrepov;
- zaposleni na novo zaposlene in druge izvajalce v družbi DEM prenašajo varnostno kulturo;
- zaposlene usmerjamo k dožemanju zdravega načina življenja, iz vidika vseh komponent zdravja.

Vsi skupaj želimo in stremimo k temu, da nam delo ne bi pustilo negativnih vplivov na naše zdravje; tako nezgod kot tudi prekomernih psihičnih obremenitev, ki bi lahko negativno vplivale na naše zdravje.

Zaradi uspešnega dela na področju razvoja v družbi in posledično priprave in gradnje novih kapacitet/objektov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, smo aktivno sodelovali pri pripravi in pregledu tehnične dokumentacije in izvajali nadzor na deloviščih iz vidika zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva.

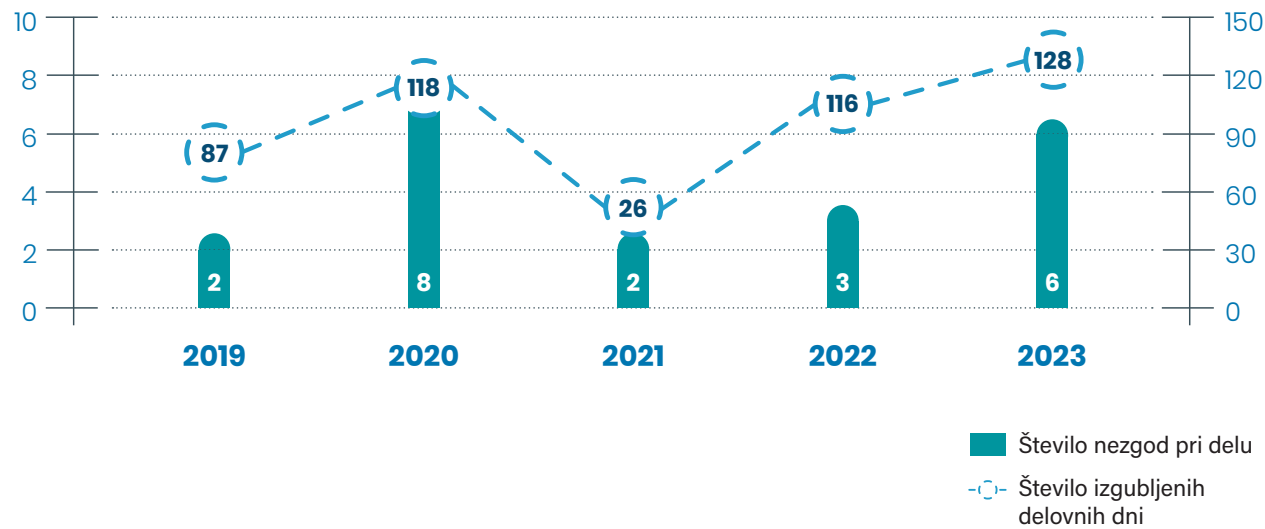
V okviru analize dela in pregleda objektov smo prepoznali 31 t. i. nevarnih dogodkov/incidentov, ki smo jih analizirali, določili ukrepe na podlagi katerih je bil nevaren dogodek preprečen oziroma definirali kontrole in aktivnosti, da do podobnega pojava več ne bo prišlo. Vse analize z ukrepi so posredovane na vse delovne lokacije družbe in z njimi seznanjeni vsi zaposleni.

Glede na razvojne projekte, ter hkrati upokojitve, je bil obseg zaposlovanja v letu 2023 večji kot običajno, kar posledično pomeni, dodatni izziv za kvalitetno in hitro uvajanje novega kadra, tudi iz vidika vsebin in zahtev varnosti in zdravja pri delu.

V začetku leta se je v družbi izvedla reorganizacija in prav tako sprememba sistemizacije delovnih mest, kar je posledično pomenilo revizijo celotne ocene tveganja. Prav tako smo v družbi pričeli z uvajanjem novih tehnoloških postopkov, kar posledično pomeni prepoznavanje novih nevarnosti in ocenitve tveganj.

Poleg vseh aktivnosti in zavedanju zaposlenih, pa žal kot družba, z zelo velikim in obširnim naborom tveganj, ne moremo mimo nezgod pri delu, ki imajo za posledico bolniške odsotnosti zaposlenih. Tako smo žal tudi v letu 2023 beležili 6 nezgod pri delu, zaradi katerih smo skupno izgubili 128 delovnih dni.

▪ Nezgode pri delu

Podatek o številu nezgod in izgubljenih delovnih dni v letu 2023 žal nakazuje na ugoden trend nezgod pri delu. Glede na nihanja (ki so razvidna) iz grafa, ugotavljamo da žal nimamo neposrednega vpliva na verjetnost nezgod. Povečano število v primerjavi s preteklimi leti je lahko delno posledica tudi izredno povečanega obsega del v sklopu prenov sistemov na obstoječih proizvodnih objektih in izrednih razmer v letu 2023 (visoke vode - odstranjevanje plavja,...).

Podatek, ki potrjuje, da se zaposleni vedno bolj zavedajo pomena varnosti in zdravja, je vsakoletno povečanje prijav t. i. nevarnih dogodkov oziroma incidentov, ki jih zaposleni prepoznajo v delovnem okolju, z namenom le te odpraviti ali zvišati nivo kvalitete dela.

SKRB ZA ZAPOSLENE

V družbi Dravske elektrarne Maribor se zavedamo, da uspešno poslovanje naše družbe ni le plod strokovnosti in dobrega dela, temveč v veliki meri tudi plod dobrih medsebojnih odnosov in zadovoljstva slehernega zaposlenega v družbi. Pomemben ključ do zadovoljstva zaposlenih je zagotovo uspešno usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, kar Dravske elektrarne Maribor učinkovito obvladujemo tudi s certifikatom Družini prijazno podjetje. Smo ponosni lastniki polnega certifikata **Družini prijazno podjetje** že od leta 2014 in smo z novembrom 2023 zaključili tretje obdobje polnega certifikata Družini prijazno podjetje.

V letu 2023 smo nadaljevali z načrtanimi smernicami iz leta 2011 in 2014 in uspešno izvajali vseh 17 ukrepov, ki so implementirani v stalno delovanje sistema.

Kot vsako leto pa je tudi ta konec leta zaznamoval prihod dobrega moža, ki je obdaril 153 otrok in rojstvo šestih malih nadobudnežev.

V družbi DEM se zavedamo, kako pomembno je zdravje vseh zaposlenih. Zaposlenim pomagamo zanj skrbeti in ga ohranjati z različnimi oblikami nadstandardnih zavarovanj. S tem zaposlenim omogočamo, da v najkrajšem možnem času pridejo do zdravnika. S tem zagotavljamo, da se po bolezni ali poškodbi hitreje vrnejo v delovno okolje.

Vplačevanje v drugi pokojninski steber, v obliki prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih, je sestavni del plačne politike. S tem kot ozaveščen delodajalec skrbimo za večjo finančno varnost naših zaposlenih tudi po upokojitvi.

V kolikor to dopušča delovni proces imajo zaposleni možnost, da delo opravljajo tudi od doma. Temu smo ustrezno prilagodili interne akte in pogodbe o zaposlitvi.

Veliko pozornosti namenjamo skrbi za zdravje zaposlenih in preventivnemu varstvu – ki vključuje medicinsko programiran oddih, različne delavnice ter aktivno podporo Športnemu društvu DEM. Poleg možnosti, da se zaposleni v okviru športnega društva DEM lahko rekreirajo in izbirajo med 13 različnimi športnimi dejavnostmi imamo v podjetju uvedene tudi vodene vadbe za zaposlene - Ohranimo zdravo in gibljivo telo. Zaposlenim je na voljo sadje. Preko internih kanalov stalno informiramo in osveščamo zaposlene na teme zdravega načina življenja, kot npr. opuščanje kajenja, svetovni dan hoje, svetovni dan zdravja, ipd.

V okviru skrbi za duševno zdravje smo v letu 2023 izvedli delavnico za vse zaposlene na temo pozitivnega mišljenja ter spoštljive komunikacije.

Tako kot v preteklem letu smo tudi v letu 2023 ponovno prejeli Certifikat FIT PODJETJE 2023, ki ga podeljuje društvo Bodifit Slovenija.

Za vse zaposlene in njihove družinske člane je bila na voljo tudi psihološka pomoč 24 ur na dan vse dni v tednu.

Zaposlenim omogočamo preživljanje počitnic v počitniških objektih na različnih lokacijah po Sloveniji in na Hrvaškem.

POVEZOVANJE Z MLADIMI POTENCIALNIMI KADRI

Tudi v letu 2023 smo v svojo sredino povabili mlade, s katerimi smo se povezali preko štipendiranja, izvajanja obveznih praks, kariernih sejmov in drugih načinov sodelovanja s fakultetami. Želeli smo, da se nam pridružijo mladi univerzitetni diplomanti in študentje zaključnih letnikov s svežo energijo, ki imajo potencial in katerih želje in pričakovanja so usklajena z našim delovanjem in vrednotami. Načini sodelovanja so bili različni. Potekalo je v obliki obveznih praks, študentskega dela in pripravništva.

Tudi v letu 2023 smo k počitniškemu delu povabili otroke naših sodelavk in sodelavcev. Prve delovne izkušnje v naši delovni sredini so nabirali tako dijaki kot študentje. V času počitniškega dela so poleg nabiranja delovnih izkušenj tako spoznali tudi delo staršev in različna delovna področja v okviru družbe. Počitniško delo smo omogočili 51 otrokom naših zaposlenih.

SODELOVANJE S PREDSTAVNIKI ZAPOSLENIH

V družbi DEM skrbimo za stalni dialog s Svetom delavcev in Sindikatom, ki jih tretiramo kot povezovalni člen med zaposlenimi in vodstvom družbe.

Socialni dialog uresničujemo skozi redna srečanja s predstavniki sveta delavcev in predstavniki sindikata in tako zagotavljamo ažurno informiranje zaposlenih ter aktivno vključevanje predstavnikov zaposlenih v delovanje družbe. Vodstvo se redno udeležuje vseh sej, kjer se poleg informacij o aktualnem poslovanju družbe med drugim obravnavajo tudi vprašanja in pobude zaposlenih, ki jih posredujejo prek predsednika sveta delavcev ali predsednika sindikata oziroma sindikalnega zaupnika.

ODGOVORNOST DO OKOLJA

Odgovornost do okolja je zaveza in prizadevanje družbe DEM. Je pomemben del našega trajnostnega ravnanja ter sprejemanja odločitev, ki prispevajo k ohranjanju narave in varstvu okolja za prihodnje generacije. Gre za spoštovanje in skrb do narave in okolja v prostoru, kjer živimo in delamo.

Hidroelektrarne imajo ključno vlogo pri zagotavljanju električne energije iz obnovljivih virov. Z ostalimi napravami za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, kot so sončne, vetrne in geotermalne elektrarne, so nepogrešljive na poti v brezogljično prihodnost.

Zavedamo se, da živimo in delujemo v prostoru ob reki Dravi, ki je kljub energetske rabi pomembna z vidika ohranjanja narave, saj so v njeni strugi in ob njej številni habitati z raznolikimi vrstami živali in rastlin, da moramo na koncesijskem območju z reko Dravo upravljati na način, s katerim izboljšujemo ekološki potencial akumulacij, varstvo pred poplavami, omogočamo plovbo, ribolov in druge dejavnosti.

Pri obratovanju in vzdrževanju obstoječih hidro in sončnih elektrarn zagotavljamo, da delujemo v skladu z okoljskimi standardi in predpisi. Prav tako upoštevamo vse zakonodajne okvirje pri umeščanju v prostor in pri izgradnji novih sončnih, geotermalnih in vetrnih elektrarn ter črpalne hidroelektrarne.

Ob tem sodelujemo s ključnimi deležniki kot so lokalne skupnosti, Direkcija RS za vode, Zavod RS za varstvo narave, Agencijo RS za okolje, Ribiško zvezo Slovenije in ribiškimi družinami, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ter številnimi drugimi, kar pripomore k bolj celovitemu in učinkovitemu načrtovanju in upravljanju, trajnostnemu razvoju na tem območju ter izboljša kakovost življenja.

IZHODIŠČA ZA TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE

Načelo trajnostnega razvoja je spodbujanje takšnega gospodarskega in socialnega družbenega razvoja, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja. Trajnostno upravljanje zahteva celovit pristop, kjer so ekonomska, družbena in okoljska vprašanja vključena v vse vidike poslovanja podjetja. Ob tem je okoljska odgovornost pomemben element trajnostnega upravljanja, ki poudarja skrb za naravo in zmanjševanje negativnih vplivov poslovanja na okolje. Skupno trajnostno upravljanje in okoljska odgovornost izhajata iz priznavanja, da je dolgoročni uspeh podjetja močno povezan s skrbnim ravnanjem do okolja in družbe.

V DEM delujemo v skladu s cilji, ki nam jih določajo številni nacionalni in mednarodni predpisi in dokumenti s področja upravljanja voda, varstva okolja, ohranjanja narave, obnovljivih virov, umeščanja v prostor, graditve objektov in drugi. Z zakonodajo so podane naloge spremljanja stanja okolja. Na nacionalnem nivoju se izvaja monitoring površinskih voda, motnosti voda, emisij v vode, zrak in tla ter emisije hrupa. Spremljamo in nadzorujemo meteorološke, hidrološke, erozijske, geološke, seizmološke, radiološke in druge geofizikalne pojave. Prav tako spremljamo populacije rib, ptic in drugih organizmov ter soustvarjamo nove vodne in obvodne habitate.

Glavni cilj procesa Sistema ravnanja z okoljem je vzpostaviti sistem podpore pri trajnostnem upravljanju verige hidroelektrarn na reki Dravi na način, da bodo upoštevani trajnostni principi upravljanja ter obveznosti družbe DEM.

ODGOVORNO DO OKOLJA IN NARAVE:

za večjo kakovost našega življenja in življenja prihodnjih generacij

OKOLJSKI PODATKI

Celovito zbiranje in analiziranje okoljskih podatkov je ključno za odgovorno in trajnostno obratovanje hidroelektrarn ter za zmanjšanje njihovega vpliva na okolje. V nadaljevanju so podani okoljski podatki in opisani trendi na posameznem področju.

Okoljski podatki	2023	2022
Število okoljskih incidentov	1	2
Število pritožb	0	0
Povprečna poraba goriva za vozila (l/100 km)	7,3	6,9
Poraba pitne vode (m³)	2.468	2.168
Poraba hladilne tehnološke vode (mio m³)	1,54	1,39
Poraba električne energije iz omrežja (kWh)	3.698.784	3.466.224
Količina nenevarnih odpadkov (t)	437	381
Količina nevarnih odpadkov (t)	43	47
Količina plavja (t)	2.515	980
Investicije za varstvo okolja (EUR)	2.025.496	1.125.011
Tekoči izdatki za varstvo okolja (EUR)	1.209.801	1.021.673
Ekološko stanje površinskih voda - Molibden (µg/l), Sulfat (mg/l)	2,0/24,3	3,4/23,4
Globe in nedenarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov 4-EN29 (EUR)	0	0

RAVNANJE Z ODPADKI

Nevarni odpadki

Količino nevarnih odpadkov smo glede na prejšnja leta zmanjšali, kar lahko pripišemo doslednemu izvajanju ukrepov zapisanih v Načrtih gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt. Količina nenevarnih odpadkov je narasla, kar je posledica večjih vzdrževalnih del in rekonstrukcij. Prizadevanja so usmerjena tudi v iskanje uporabne vrednosti za določene snovi, ki na prvi pogled izpolnjujejo pogoje, da jih tretiramo kot odpadke.

Komunalni odpadki

Ravnanje z odpadki poteka v skladu z internim Navodilom za ravnanje z odpadki. Izdelani so načrti gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt, v skladu s tem se izvajajo ukrepi preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov.

Družba v okviru tehničnih in ekonomskih možnosti vpeljuje tako tehnologijo, materiale, embalažo, proizvodna sredstva in organizacijo dela, da zagotavlja: zmanjšano nastajanje odpadkov, ponovno uporabo odpadkov, recikliranje, večkratno uporabo embalaže, uporabo okolju prijaznejše embalaže, procesov itd. Kljub temu lahko nastanejo večje količine odpadkov, ki so posledica večjih gradbenih posegov, prenov proizvodnih objektov in ostale infrastrukture.

Osnovno načelo, ki ga upoštevamo pri načrtovanju in izvajanju zbiranja odpadkov je, da se odpadki zbirajo ločeno glede na vrsto odpadka, tako da kasnejše ločevanje ali sortiranje ni več potrebno. Kriteriji za ločeno zbiranje so vzpostavljeni v skladu s predpisi in v dogovoru s prevzemnikom oziroma predelovalcem odpadkov. V skladu s poslovno dejavnostjo družbe vse odpadke predajamo izbranim koncesionarjem.

Gradbeni odpadki

Za ravnanje z odpadki na gradbiščih so odgovorni podizvajalci. Ravnati morajo v skladu z internimi navodili in pogodbenimi obveznostmi. Njihovo ravnanje se spremlja v okviru službe SRO, pooblaščenecv na objektih družbe DEM ter nadzornikov gradbišča.

Plavje

Plavje se deponira na začasnih deponijah na objektih. Na deponije plavja je prepovedano odlagati vse ostale vrste odpadkov, ki niso posledica čiščenja reke na jezovnih zgradbah. Količine plavja ni mogoče predvideti v naprej, saj je odvisna od hidrologije in ostalih zunanjih dejavnikov. Količine nihajo med nekaj 100 do nekaj 1.000 m³ plavja, kot je bilo to zaznati po obdobju visokih voda v letu 2023.

HLADILNA (TEHNOLOŠKA) VODA

Poraba hladilne vode je v skladu s podeljenimi delnimi vodnimi dovoljenji. Za vsa mesta odvzema je izdelan Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju vodnih objektov in naprav, kjer je podrobno določen način obratovanja objekta za rabo vode. V skladu s poslovnikom so nameščene merilne naprave za ugotavljanje dejansko odvzete količine vode.

ANALIZA VODE REKE DRAVE IN SEDIMENTOV

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni izvajamo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode se izvaja v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda in Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda.

V letu 2023 so bili odvzeti vzorci stabiliziranega sedimenta na levi in desni strani obrežja Ptujskega jezera in na Trbonskem jezeru. Vzorce izvajamo zaradi potrebe spremljanja stanja deponiranja sedimenta. Prav tako je bilo dodatno izvedeno vzorčenje sedimenta na 7 lokacijah na izlivnih odsekih, kar smo izvedli po avgustovski ujmi.

Zaradi poplav so se v letu 2023 na izlivnih odsekih pritokov v reki Dravi nakopičile večje količine sedimenta. Da se je lahko ravnalo v skladu z določbami interventnega zakona se je dodatno analiziralo vzorce sedimenta iz 7 lokacij (izlivni odseki: Meže, Velke, Cerkenice, Vuhreščice, Radeljskega potoka, Velke-Podvelke, Radoljne). Analiza vzorcev je pokazala, da sediment ne vsebuje nevarnih snovi in da se lahko odvaža na predpisane lokacije.

Analiza vode in sedimentov - področje monitoringa	Vrednotenje 2023 (akumulacija HE Formin)	Vrednotenje 2023 (akumulacija HE Vuhred)	Vrednotenje 2022
1. Kemijsko stanje	Dobro	Dobro	Dobro
2. Ekološko stanje	Dober ekološki potencial	Ni dosežen dober ekološki potencial	Ni dosežen dober ekološki potencial
2.1 Biološki elementi - bentoški nevretenčarji	Dosežen dober ekološki potencial	Ni dosežen dober ekološki potencial	
2.1 Biološki elementi - fitobentos	Zmerno	Zmerno	Zelo dobro
2.2 Splošni fizikalno-kemijski elementi	Zelo dobro	Zelo dobro	Zelo dobro
2.3. Posebna onesnaževala	Dobro	Dobro	Dobro

AKUMULACIJA HE FORMIN:

- vrednotenje rezultatov fizikalno kemijskih analiz, je bilo opravljeno na podlagi samo enkratnega vzorčenja, zato so rezultati pokazatelj le trenutnega kakovostnega stanja reke Drave na izbrani lokaciji;
- vzorčno mesto je v akumulaciji HE Formin – Ptujsko jezero, ki se uvršča med MPVT, zato je vrednoten ekološki potencial.

AKUMULACIJA HE VUHRED:

- vrednotenje rezultatov fizikalno kemijskih analiz, je bilo opravljeno na podlagi samo enkratnega vzorčenja, zato so rezultati pokazatelj le trenutnega kakovostnega stanja reke Drave na izbrani lokaciji;
- rezultat ne odraža realnega stanja, saj je bilo vzorčenje zaradi dostopnosti otežkočeno, zato ocenjujemo, da bi v tem primeru bila ustreznejša ocena zmerno ekološko stanje in s tem dober ekološki potencial.

OKOLJSKI PROJEKTI

Vse, kar deluje, deluje z vplivom na okolje tako, kot imajo naše želje in pričakovanja do čistega okolja, ohranjene narave in s tem povezane zahteve predpisov, vpliv na naše delovanje.

Tam, kjer človek v naravi išče energijo, se dogajajo posegi v krajino. Stebrne elektrarne, postavljene v rečno strugo, imajo manjši vpliv na okolje kot kanalske elektrarne. Pri kanalskih elektrarnah so posegi obsežnejši, a lahko s premišljenimi rešitvami krajino tudi varujejo in bogatijo. Obratovanje hidroelektrarn z ustreznimi tehnološkimi rešitvami ne obremenjuje okolja, izgradnja pa lahko vpliva na podobo krajine, na spremembe vodnega režima reke in s tem na rečna življenjska okolja. Odgovorno ravnanje z okoljem se zato začne že pri načrtovanju tehnoloških rešitev, s preprečevanjem morebitnih neželenih vplivov in z nenehnim nadziranjem možnih posledic delovanja hidroelektrarn za okolje. Nekaterih vplivov ni mogoče povsem preprečiti, zato je še toliko pomembnejša skrb za odpravo njihovih posledic.

V Dravskih elektrarnah Maribor so ekološki projekti usmerjeni predvsem v sanacijo akumulacij in ob tem v revitalizacijo in urejanje brežin ter v odstranjevanje plavja in ekološko izrabo organskih odpadkov. Sanacija akumulacijskih jezer zajema ureditve iztokov pritokov, izvedbe nasipov, umetnih otokov, ovir za zadrževanje plavja in podobne posege, ki prispevajo k naravnemu ravnovesju v okolju. Ustrezna ureditev akumulacijskih jezer in brežin je tudi temelj za razvoj turističnih in rekreacijskih dejavnosti, povezanih z vodnimi površinami.

Družba, katere delovanje je v celoti prežeto z načeli trajnostnega razvoja in odgovornega ravnanja z okoljem, pri svojih ekoloških projektih sodeluje s številnimi organizacijami in društvi.

Ohranjanje energetskega potenciala - odstranjevanje sedimentov iz Ptujskega jezera

Z deli, vezanimi na ohranjanje energetskega potenciala oziroma odstranjevanja sedimentov iz Ptujskega jezera na brežine se je nadaljevalo tudi v letu 2023. Zaključena je pogodba za izvajanje odstranjevanja sedimentov in revitalizacije brežin na levi in desni strani Ptujskega jezera, vendar bomo z deli nadaljevali tudi v naslednjih letih. V okviru omenjenih del so se v letu 2023 izvajale naslednje aktivnosti:

- odstranjevanje sedimentov in revitalizacija brežine z načinom polnjenja lesenih kašt (skladovnic) in uporabe flokulanta na levi strani akumulacije;
- polnjenje geo-tekstilnih vreč na območju večjih globlin in izvedba revitalizacije z načinom dvojnih lesenih kašt in
- odstranjevanje sedimentov in revitalizacija poškodovane brežine z lesenimi koli.

Z opisano izvedbo zagotavljamo sonaravno ureditev in večjo stabilnost brežine.

Ohranjanje energetskega potenciala - sanacija Trbonskega jezera

Trbonsko jezero se nahaja ob akumulaciji HE Vuzenica s katero je neposredno povezana s propustom pod železniško progo. V Trbonsko jezero se zlivata Dravški potok in Trbonska reka, ki sta izrazita hudourniška potoka. Ob povečanih padavinah nanašata v Trbonsko jezero velike količine proda in mulja. Eno samo neurje je napolnilo strugo z muljem in prodom v obsegu 85 % celotne kapacitete jezera. S sanacijskimi deli se je pričelo v začetku meseca decembra 2023, z deli se nadaljuje tudi v letu 2024. Predvideno je, da se jezero očisti do globine 3 metrov, kar zagotavlja normalne pogoje za življenje rib in drugih organizmov. V jezeru bosta zgrajena simetrično tudi dva umetna otoka.

Ohranjanje energetskega potenciala – poglobljanje zalivov v akumulaciji HE Mariborski otok

Odstranjevanje mulja v akumulacijskem bazenu HE Mariborski otok se je izvajalo na treh lokacijah in sicer: zaliv pri Sidru, zaliv pri Drava centru in zaliv v Rušah. Povečane količine odloženih sedimentov v akumulaciji so predvsem posledica neurij in povečanih pretokov.

Čiščenje izlivnih odsekov in pregrad

Ekstremne padavine in neurja povzročajo spiranje in erozijo nezavarovanih brežin na pritokih reke Drave. Posledično se na izlivnih odsekih pritokov in samih pregradah, v pritokih odlagajo večje količine sedimentov (mulja in proda).

Da bi preprečili vnos sedimentov v akumulacijske bazene, se omenjeni odseki čistijo v skladu z letnim planom, ki je narejen na osnovi rednih pregledov izlivnih odsekov. V letu 2023 smo dela opravljali na naslednjih lokacijah: izlivni odsek Brestniški potok, izlivni odsek Ledergasov potok, izlivni odsek potoka Radoljna, izlivni odsek potoka Velka v Podvelki, izlivni odsek potoka Vuhreščica, izlivni odsek Radeljskega potoka, izlivni odsek Vaški potok, izlivni odsek Dravska hudournica in Dravški potok, izlivni odsek potoka Cerkenica in izlivni odsek reke Meže.

Zagotavljanje pretočnosti na odsekih struge Drave

Sipine se zaradi ugodnih danosti za rast, močno zaraščajo, kar povzroča zmanjševanje prevodnosti rečnega korita v primeru visokih voda. V letu 2023 smo vzdrževalna dela izvajali na dveh lokacijah, in sicer: sipina pod avto cestnim mostom ter rokav na desnem bregu reke Drave. Z omenjenih sipin so se odstranile vse grmovne in drevesne zarasti, skupaj s panji, prav tako humusna plast s koreninami ter naplavine. Na opisan način je očiščenih 1,3 hektarjev površin. Z izvedenimi deli je na omenjenih odsekih doseženo povečanje pretočnega profila struge in posledično znižanje gladin ob nastopu visoke vode. Urejena gola prodišča pa imajo pozitiven učinek na ohranjanje in ponovno vzpostavitev življenjskega prostora obvodnega življenja (nadomestni habitat za malega deževnika in malega martinca).

Čiščenje zarasti v strugi drenažnega jarka Ptujkega jezera

Po obodu Ptujkega jezera poteka drenažni jarek, katerega funkcija je odvod lokalnih potokov ter precejenih vod iz Ptujkega jezera. Zaradi različnih vplivov se v koritu drenažnega jarka odlagajo sedimenti, brežine drenažnega kanala pa zaraščajo. Vsakoletna vzdrževalna dela zagotavljajo pretočnost profila drenažnega jarka in sicer na način, da se odstranjuje zarast, sedimente in plavine. Redno izvajanje vzdrževalnih del nam omogoča tudi kontrolo stabilnosti objekta.

Prehodi za vodne organizme

Izgradnja visokih jezov, kot so tudi jezovi hidroelektrarn, predstavlja prepreko za selitev rib po rečnem toku. Najučinkovitejši ukrep za vzpostavitev selitvenih poti rib, je izgradnja prehodov za vodne organizme oziroma ribjih stez, ki so umetno zgrajene poti, po katerih lahko ribe nemoteno potujejo v obe smeri in s pomočjo katerih se lahko izognejo preprekam, ki jim omejujejo življenjski prostor. Potekajo vzporedno s strugo reke, njihova oblika in dolžina pa sta odvisni od vrste rib, ki živijo v reki in omenjene steze koristijo.

Leta 2016 je Vlada Republike Slovenije sprejela »Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Ur. list RS, št. 67/16), s katero je bil sprejet in je stopil veljavo »Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 (v nadaljevanju NUV II). V letu 2023 je bil sprejet Načrt za upravljanje voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023-2027 – NUV III. Ena bistvenih zahtev in ciljev NUV je vzpostavitev vzdolžne povezljivosti vodotokov za vodne organizme. Med potrebne ukrepe sodi izvedba funkcionalnih prehodov za vodne organizme čez antropogene strukture v vodnih telesih. V Dravskih elektrarnah Maribor smo aktivno pristopili k izvajanju nalog.

Najprej smo uspešno prenovili in usposobili prehod za vodne organizme na pregradi hidroelektrarne Mariborski otok, ki od leta 2017 obratuje. Zavod za ribištvo Slovenije je izvajal monitoring prehoda vodnih organizmov in ocene kažejo na uspešno sanacijo, kar je razvidno iz števila in raznolikosti osebkov, ki migrirajo.

AKTIVNOSTI V LETU 2023

Priprava metodologije za poročanje o trajnostnosti družbe

Evropska komisija je konec meseca julija 2023 sprejela evropske standarde poročanja o trajnostnosti (ESRS), na podlagi katerih bodo poročala podjetja, za katera velja direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD). Zajemajo celoten spekter okoljskih, družbenih in upravljavskih vprašanj (ESG), vključno s podnebnimi spremembami, biotsko raznovrstnostjo in človekovimi pravicami. Standardi bodo začeli veljati 1. januarja 2024 za velika podjetja, za katera velja Direktiva glede poročanja podjetij o trajnostnosti (CSRD), v naslednjem letu bodo sledila srednja in majhna. Dvanajst standardov poročanja o trajnostnosti usmerja pripravo izjave o trajnostnosti, ki bo del poslovnega poročila.

Služba za trajnostni razvoj HSE je v letu 2023 pričela s pripravo metodologije, ki bo skupna za vse družbe skupine HSE. Delovna skupina na DEM, tako kot ostale družbe sodeluje pri pripravi metodologije, v sklopu katere je izvedla analizo tveganj, vrzeli, dvojne pomembnosti in drugih vsebin.

Prehod za vodne organizme na hidroelektrarnah

- Fala: pridobljeno je bilo gradbeno dovoljenje.
- Jez Markovci: v letu 2022 je bila končana projektna dokumentacija DGD in PZI. Podana je bila vloga za gradbeno dovoljenje.
- Ožbalt: izdeluje se projektna dokumentacija DGD in PZI. Zaključek je predviden v letu 2024.
- Vuhred: izdeluje se projektna dokumentacija DGD in PZI. Zaključek je predviden v letu 2024.

Strategija in akcijski načrt trajnostnega upravljanja s sedimenti akumulacij HE na reki Dravi

V letu 2023 je bila izdelana in potrjena Strategija trajnostnega upravljanja s sedimenti akumulacij HE na reki Dravi. Dokument je povzel vse dosedanje aktivnosti in projekte, primere ukrepov ravnanja s sedimenti s celega sveta in glede na obstoječe stanje, analize sedimenta akumulacij in nabora ključnih deležnikov načrtal pot nadaljnjega ravnanja.

Ta dokument je predstavljal osnovo za izdelavo Akcijskega načrta do leta 2026, v katerem so za vsako posamezno akumulacijo določeni ukrepi s katerimi se bo zmanjšalo odlaganje sedimenta ali omogočilo usmerjeno premeščanje.

Ker so težave s sedimentacijo zaradi morfologije in hidravličnih razmer najbolj izrazite v akumulaciji HE Formin (Ptujsko jezero), je bil izdelan hibridni numerični model s katerim se je preverila učinkovitost določenih ukrepov. Na podlagi rezultatov tega modela se bo v letu 2024 pristopilo k izdelavi projektne dokumentacije, usklajevanju z deležniki (lokalne skupnosti, ribiči, ZRSVN, DRSV idr.) in ureditvi nove conacije Ptujkega jezera. Začetek določenih del je predviden v začetku meseca maja 2024.

Prav tako so predvideni ukrepi na območju zalivov HE Mariborski otok in ukrepi na območju jezua Melje, kjer so predvidene dodatne hidravlične preveritve, batimetrija, novelacija projektne dokumentacije in izvedba ukrepov v drugi polovici leta 2024.

Predelava plavja/odpadkov v lesne sekance

Namen projekta/raziskave je predelava (drobljenje) lesnega dela plavja na lokaciji začasne deponije plavja na HE Zlatoličje, za namene energijske izrabe lesnih sekancev (biomasa) v Termoelektrarni Šoštanj po postopku R3. Plavje so organski in drugi plavajoči predmeti; debla, vejevje, listje, odpadki in podobno, s potencialom predelave odpadkov v proizvod – lesne sekance.

V sklopu izvedbe nameravanega projekta ni predvidena nobena gradnja oziroma niso potrebna gradbena dela. Začasna deponija plavja v Zlatoličju je že urejena. Med Termoelektrarno Šoštanj in DEM ter Energija in Okolje d. o. o. sta bili sklenjeni Pismi o nameri za odjem lesnih sekancev. Izveden je bil javni razpis za nakup drobilnika in izbran ponudnik. Prevoz drobilnika je bil izveden v mesecu decembru. V skladu z veljavno zakonodajo smo pridobili OVS (okoljevarstveno soglasje), katerega pravnomočnost bo nastopila v mesecu februarju 2024. Potekajo aktivnosti pridobitve OVD (okoljevarstvenega dovoljenja). Dodatno je naročena Strokovna presoja požarne varnosti za proces drobljenje plavja.

Vrednotenje in remediacija rečnih sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju

Aktivnosti na projektu »ARRS L7-2629 »Vrednotenje in remediacija sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju« so se zaključile meseca avgusta 2023.

V sklopu tri letnega projekta READY4USE je razvit nov postopek odstranjevanja težkih kovin iz sedimentov reke Drave in razviti so novi gradbeni materiali z uporabo sedimentov reke Drave kot surovino, to je: opeke in alkalijsko aktivirani materiali (AAM). Glavni znanstveni prispevek projekta je v opredelitvi najuspešnejših postopkov sanacije sedimentov z uporabo novih okolju prijaznih bioloških površinsko aktivnih spojin in v oblikovanju optimalnih mešanic za izdelavo opek in AAM. Vsi raziskani postopki in izdelki so bili ocenjeni tudi z okoljskega vidika z analizo življenjskega cikla (life cycle assessment - LCA).

Za sedimentni kompozit (SedKomp1 in SedKomp2) smo pridobili Slovensko tehnično soglasje STS-22/0009, s katerim lahko kompozit (mešanica sedimenta in apna) vgrajujemo v protipoplavne nasipe.

Projekt »IP LIFE RESTART«

V sklopu projekta IP LIFE RESTART so DEM zadolžene za izvedbo pilotnega projekta - ravnanje s sedimenti Ptujkega jezera.

V letu 2023 smo pripravili dve projektni nalogi za izvedbo javnega razpisa. Prva je dokumentacija za pripravo projektne dokumentacije za izgradnjo mostu in zadrževalnika za naplavine znotraj Ptujkega jezera. Druga dokumentacija naslavlja izdelavo študije, ki bo pojasnila pomen območja Ptujkega jezera z vidika habitata vodnih vrst (rastlinja in rib) in ptic ter podala usmeritve in pogoje za upravljanje s sedimenti. Rezultati študije bodo temelj za pridobitev soglasij za izgradnjo odlagalne površine znotraj Ptujkega jezera.

Partner Hidroinštitut je dokončal izgradnjo fizičnega modela Ptujkega jezera. Izgradnja fizičnega modela temelji na podatkih jezera iz leta 2006. Meritve fizičnega modela bodo temeljile za umeritve matematičnega modela z modulom za prenos sedimentov. Meseca maja 2023 je bila zaključena študija »LIFE IP RESTART – Optimizacija zadrževalnikov sedimentov v Ptujkem jezeru. Meseca decembra 2023 je bila zaključena aktivnost »Izdelava matematičnega hidravličnega modela Ptujkega jezera z vključenim sedimentnim modulom (umerjen z rezultati fizičnega modela).

Partner ZAG izvaja laboratorijske preizkuse za pridobitev novega Slovenskega tehničnega soglasja za sedimentni kompozit v mešanici z različnimi anorganskimi vezivi (elektrolitski pepel, apno, cement, žlindra,...), ki bo omogočal kompozit uporabljati tudi na vodovarstvenih območjih. Izvedel je številne mešanice in preizkuse, ki pa na žalost ne dosega mejnih vrednosti predpisanih parametrov v izlužkih na vodovarstvenih območjih. V mesecu decembru so pričeli z izvedbo zmrzinskih in ostalih testov, ki so potrebni za razširitev uporabnosti kompozita na morebitne nosilne plasti cestišča.

Vzorčenje in analiza razvoja školjk v reki Dravi v letih 2021 - 2023

Po prvih opazovanjih populacij školjk trikotničark v letih od 2009 do 2011 je kazalo, da bodo školjke trikotničarke v relativno kratkem času popolnoma prekrile vse betonske površine derivacijskih kanalov. Vendar je v nasprotju s temi pričakovanji v začetku leta 2015 opažen izrazit upad populacije školjk. Z nadaljevanjem monitoringa populacij školjk trikotničark v letu 2017 ponovno beležimo izrazit dvig v deležu prekritosti kanala s školjkami (povečanje biomase, gostote ter povprečne velikosti školjk). Nihanja populacije školjk trikotničark so se nadaljevala tudi v naslednjih letih.

Vzorčenje školjk izvajamo na šestih stalnih lokacijah, praviloma v nočnem času. V letu 2023 je bilo zaključeno 3 letno vzorčenje in pripravljeno je bilo končno poročilo o izvedeni nalogi. Z aktivnostmi bomo nadaljevali tudi v letu 2024.

Zamenjava merilnika motnosti na jezu Markovci

DEM izvajamo monitoring motnosti reke Drave na štirih merilnih mestih. Na vseh so nameščeni samodejni optični merilniki. Merilna metoda merilnika je sestavljena iz klasične nefelometrične metode in dodatnega senzorja v glavi merilnika, ki meri sipanje svetlobe in posledično motnost. Motnost vode lahko interpretiramo kot merjenje relativne čistosti vode, v kateri so prisotni disperzni in suspendirani delci. Motnost merimo s turbidimetri v enotah NTU (Formazin nephelometric unit - FNU). Leta 2020 je bil zamenjan merilnik na hidroelektrarni Dravograd, v letu 2021 na hidroelektrarni Vuzenica, v letu 2022 na hidroelektrarni Mariborski otok ter v letu 2023 na jezu v Markovcih. V letu 2024 je predvidena montaža še na pregradi HE Fala.

Po zamenjavi posameznega merilnika je omogočena izmenjava podatkov med DEM in Agencijo Republike Slovenije za okolje (ARSO), ki podatke zbira, obdeluje in ustrezno interpretira.

Vgradnja lovilca olj na začasni deponiji plavja na HE Zlatoličje

Zaradi načrtovane nove dejavnosti na deponiji HE Zlatoličje (mletje lesnega dela plavja v lesne sekance) se bo poleg vgrajenega lovilca olj – tipski oljni lovilec iz PEHD material DN 800 mm vgradil še dodaten večji in zmogljivejši AQUAoil koalescentni lovilec olj z obvodnico (by-pass) z 20 % pretokom, AQUAoil S1P-BP s pretokom 16l/s, s 1.600 l volumna usedalnika in skupnim volumnom 3.500 l. Oba lovilca bosta povezana, pretok vode bo potekal iz prvega lovilca v drugega novejšega. Novo vgrajen lovilec bo ob morebitnem razlitju polnega olja rezervoarja drobilnika (500 l) in polnega rezervoarja hidravličnega olja (200 l) ter nakladača (disel gorivo: 140 L, hidravlično olje 130 L) zmožen prestreči olje v skupnem volumnu 1.600 l. V primeru iztekanja goriva ali olja bo novo vgrajen lovilec prestregel olje pred izlivom v površinske vode.

Na lovilec, ki je bil vgrajen leta 2006, se bo dogradila na iztoku loputa, ki bo omogočala, v primeru požara, zaprtje pretoka iz prvega lovilca. V primeru požara, se bo gasilna voda zadržala v prvem lovilcu olja in prečrpala, preko potopne črpalke, v cisterne pogodbjenika.

KLJUČNO TVEGANJE

Tveganje povezano s povečanimi količinami plavja v izrednih razmerah, ki presega zmogljivosti deponij plavja. Viri tveganja so naravne nesreče (vetrolom, snegolom) in izredni dogodki (visoke vode). Lokacija tveganja je predvsem HE Zlatoličje.

Tveganje obvladujemo z doslednim ravnanjem v skladu z veljavnimi internimi akti, pravočasnim praznjenjem deponij, zagotavljanjem dodatnih površin za plavje, zagotavljanjem ustrezne in potrebne mehanizacije ter transportnih sredstev in organizacijo delovnih procesov v času tovrstnih dogodkov.

UMEŠČANJE NAPRAV ZA PRIDOBIVANJE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH VIROV

Hidroelektrarne proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije in so ključ do trajnostne preskrbe z električno energijo v Sloveniji

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov je eden od ključnih stebrov trajnostne politike na področju preskrbe z električno energijo. Dravske elektrarne Maribor že več kot 100 let izvajamo to poslanstvo in proizvajamo električno energijo iz obnovljivega vodnega vira - vodnega potenciala reke Drave. Zgodovina delovanja že sama po sebi nakazuje na trajnostno usmerjenost družbe. Električno energijo proizvajamo v osmih velikih sistemskih hidroelektrarnah, štirih malih hidroelektrarnah in petih fotovoltaičnih elektrarnah. V bližnji prihodnosti načrtujemo izgradnjo precej večjih fotovoltaičnih sistemov na kanalih derivacijskih elektrarn HE Zlatoličje in HE Formin, izkoriščanje vetrne energije v treh vetrnih elektrarnah ter pilotni projekt izkoriščanja geotermalne energije. Z vidika varne oskrbe z električno energijo bodo novi fleksibilni proizvodni viri z možnostjo shranjevanja energije nepogrešljivi za ustrezno integracijo OVE v elektroenergetski sistem, zato je ena prednostnih nalog družbe tudi izgradnja baterijskih hranilnikov in večje črpalne elektrarne v porečju reke Drave.

Dravske elektrarne Maribor proizvedemo skoraj četrtino celotne proizvodnje električne energije v Sloveniji in kar 80 % električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije. Vključevanje dodatnih proizvodnih virov iz obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem, ki imajo praviloma zelo omejeno možnost regulacije oziroma prilagajanja proizvodnje, prinaša proizvajalcem električne energije dodatne izzive. Fleksibilnost proizvodnje je ključni element na katerega smo v družbi še posebej ponosni. Razpolagamo s 2.200 MWh shranjene energije v akumulacijah, ki jo lahko premikamo v čas povečane porabe. Smo med vodilnimi ponudniki t. i. storitev izravnave – prilagajanje proizvodnje porabi električne energije. Prvi v Sloveniji smo se kvalificirali za izvajanje procesa za vzdrževanje frekvence (PVF), ki v nekaj sekundah reagira na odstopanje skupne proizvodnje od porabe v elektroenergetskem sistemu. Skupna rezerva storitve, ki jo lahko zagotavljamo presega potrebe Slovenije in znaša do 28 MW. Naslednja storitev izravnave je avtomatski proces za povrnitev frekvence (aPPF), katerega naloga je izravnava odstopanj na minutnem nivoju, veriga HE DEM na Dravi lahko zagotovi do 50 MW rezerve (aRPF). Sledi ročni proces za povrnitev frekvence (rPPF), ki se na DEM, zaradi polne izkoriščenosti proizvodnih kapacitet, uporablja predvsem za primere viškov proizvodnje, ko znižamo proizvodnjo in s tem stabiliziramo elektroenergetski sistem.

Obratovanje proizvodnih enot je še posebej pomembno v kriznih stabilnostnih razmerah elektroenergetskega sistema. Elektrarne priključene na prenosno omrežje so s stališča sistemskega operaterja prepoznane kot pomembni uporabniki omrežja na področju načrtov za ohranitev ter načrtov za ponovno vzpostavitev sistema. Na tem področju zagotavljamo sposobnost obratovanja v energetske izoliranem otoku ter v primeru popolnega razpada sposobnost zagona brez zunanje napajanja in vzpostavitvi napetosti na 400 kV prenosnem omrežju. Bližnja prihodnost bo prinesla še več izzivov na področju zagotavljanja zanesljivega obratovanja elektroenergetskega sistema ter hkratnega delovanja družbe na trgu z električno energijo in sistemskih storitev. V družbi zato stalno zasledujemo trende in z digitalizacijo, avtomatizacijo ter uvajanjem naprednih tehnologij skrbimo za optimalno izkoriščenost proizvodnih enot. Seveda se zavedamo tudi tehničnih omejitev, ki jih imajo »tradicionalne« proizvodne enote, zato v okviru razvojnih projektov uvajamo napredne rešitve upravljanja hranilnikov, razpršene proizvodnje in aktivnega odjema ter obvladovanja odstopanj. Zasledujemo cilje izboljšanja obstoječih storitev v kombinaciji z zmanjšanimi stroški vzdrževanja, podaljšanja življenjske dobe ter uvedbe novih storitev na področju fleksibilnosti proizvodnega portfelja družbe.

ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

Uspešno in transparentno komuniciranje med vodstvom družbe in zaposlenimi vodi do učinkovitega managementa in posledično do bolj uspešnega in učinkovitega poslovanja družbe ter zadovoljstva zaposlenih. Pravočasna in korektna informacija ima pomemben vpliv na kakovost odločitev in opravljenega dela, zato je pomembno, da informiranje poteka redno, tako v horizontalni kot vertikalni smeri.

V družbi tedensko potekajo kolegiji posloводства, na katerem se izmenjujejo pomembne - ključne poslovne in projektne informacije, sprejemajo sklepi, zadolžitve in odločitve. Za pretok t. i. krovnih informacij znotraj družbe so zadolženi člani kolegija. Komuniciranje poteka tudi na operativni ravni med vodji in zaposlenimi. Posloводство družbe ključne informacije zaposlenim podaja tudi na rednih zborih zaposlenih.

Za učinkovito interno komuniciranje in obveščenost pa so v uporabi tudi drugi kanali, in sicer spletni portal Intranet, e-pošta, oglasne deske, interno glasilo, SMS sporočila in drugo, s ciljem pravočasnega prenosa pomembnih obvestil in informacij za zaposlene. Vseskozi stremimo k temu, da so zaposleni tekoče seznanjeni s poslovnimi cilji in aktivnostmi družbe, saj lahko le tako vsi skupaj pripomoremo k doseganju zastavljenih ciljev.

Lokalno in širšo javnost smo, o poslovanju družbe in ključnih izvedbenih in strateških razvojnih projektih, tekoče obveščali, in sicer:

- z objavami o obratovanju, vzdrževanju in izgradnji ter ostalih večjih strateških investicijah in pomembnih dogodkih med aktualnimi novicami na naši spletni strani www.dem.si, Facebook strani in Instagram profilu;
- s članki v splošnih in strokovnih medijih;
- z udeležbo in prispevki na konferencah, forumih in drugih strokovnih srečanjih v Sloveniji in v tujini;
- z vodenimi ogledi skupin obiskovalcev na delujočih elektrarnah in v Muzeju hidroelektrarne Fala.

Poleg zgoraj navedenega je potekala tudi komunikacija z mediji in drugimi javnostmi, proaktivno in reaktivno.

Spletna stran in socialna omrežja

Komuniciranje z javnostmi smo, ob rednih objavah na spletni strani, povečevali tudi s prisotnostjo družbe na socialnih omrežjih. S tem smo se dotaknili širše ciljne publike in omogočili večjo interaktivnost pri komuniciranju ter k večjemu sodelovanju in povezovanju povabili tudi zunanje deležnike.

Aktivnosti področja obveščanja javnosti v letu 2023

Družba je letu 2023 nadaljevala s povečanimi aktivnostmi na področju obveščanja javnosti o pomenu rednega vzdrževanja in rekonstrukcije obstoječih proizvodnih enot ter o strateških razvojnih projektih, ki bodo zagotavljali proizvodnjo električne energije iz različnih obnovljivih virov tudi v prihodnje. Skladno s tem je bilo izvedenih več spletnih objav na spletni strani, socialnih omrežjih, ostalih portalih, pojavljanj v medijih (novinarske konference, intervjuji, objave,...) in sodelovanja na različnih konferencah ter strokovnih posvetih. Pri tem smo bili osredotočeni predvsem k ozaveščanju deležnikov in javnosti glede pomena obnovljivih virov energije, v odzivanju na problematiko podnebnih in energetskih sprememb in k poudarkom pozitivnih učinkov večnamenskih energetskih projektov na primerih dobre prakse.

SPONZORSTVA IN DONACIJE

Na osnovi zavedanja pomena družbene odgovornosti smo v obliki sponzorstev podprli nekatere ključne športne, kulturne in strokovne dogodke, ki so organizirani v občinah ob reki Dravi.

Z donacijami različnim organizacijam smo priskočili na pomoč tistim posameznikom, ki so pomoči najbolj potrebni ter različnim društvom, ki delujejo v javno dobro, omogočili nadaljnje delovanje, predvsem v situacijah, ko nam, družbi kot celoti, priskočijo na pomoč. V letu 2023 smo posebno pomoč namenili obdravskim društvom, ki so se odzvala klicu na pomoč ob katastrofalnih poplavah, ki so v začetku avgusta zajele Slovenijo.

V skladu z ekonomskimi možnostmi in strategijo družbe podpiramo različne posameznike, društva, organizacije in projekte. Vsakoletna sponzorstva in donacije dobrodelnim, športnim, kulturnim, znanstvenim ter izobraževalnim projektom sledijo ključnemu načelu razpršenosti po celotnem območju reke Drave in predstavljajo pomemben del korporativnega komuniciranja.

Smo ponosni pokrovitelji večjih in manjših, znanih in manj znanih klubov, društev, posameznikov in dogodkov, ki vsak na svojem področju stremijo k najboljšemu, kar je tudi naše pomembno vodilo. Prav posebej pa smo ponosni na Veslaški klub Dravske elektrarne Maribor, katerega sponzor smo že vrsto let in katerega člani vseh generacij vsako leto dosegajo odlične rezultate na nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih.

▪ Sponzorstva in donacije po namenu

Postavka v EUR	2023	%	2022	%
Sponzorstva	138.410	100,0	150.264	100,0
Šport	88.860	64,2	104.264	69,4
Kultura	38.550	27,9	37.600	25,0
Strokovni in izobraževalni dogodki	8.000	5,8	8.400	5,6
Dobrodelnost	3.000	2,2	0	0,0
Donacije	210.000	100,0	147.251	100,0
Šport	61.600	29,3	72.060	48,9
Kultura	6.000	2,9	18.560	12,6
Strokovni in izobraževalni dogodki	12.500	6,0	16.200	11,0
Dobrodelnost	129.900	61,9	40.431	27,5

V letu 2023 smo v družbi Dravske elektrarne Maribor namenili 138.410 EUR sredstev za sponzorstva in 210.000 EUR za donacije, kar je skupno za 171 % oziroma 50.895 EUR več kot v predhodnem letu. Tako kot pretekla leta smo tudi v letu 2023 največji delež sponzorskih sredstev namenili športnim dejavnostim, medtem, ko smo največji delež donatorskih sredstev v letu 2023 namenili dobrodelnosti.

04

RAČUNOVODSKO POROČILO

REVIZORJEVO POROČILO

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastniku družbe DEM d.o.o.

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe DEM d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo ločeni izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023, ločeni izkaz poslovnega izida, ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločeni izkaz sprememb lastniškega kapitala in ločeni izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h ločenim računovodskim izkazom, vključujoč pomembne informacije o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2023 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: *organizacija Deloitte*). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štirinajst od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih *organizacija Deloitte*) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloittovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavljata Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom *Deloitte Slovenija*), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2024. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2023. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Pripoznavanje prihodkov v ločenih računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
V letu, končanem 31. decembra 2023, so prihodki od prodaje električne energije znašali 74.341 tisoč EUR. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so na voljo v pojasnilu Prihodki iz pogodb s kupci (23). Kot je pojasnjeno v poglavju Prihodki pomembnih informacij o računovodskih usmeritvah, se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca. Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke: - preverili smo zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov s kupci; - pripoznane prihodke smo uskladili z neodvisnimi potrditvami, prejetih s strani največjega kupca. Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, vendar ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, kadar ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter veljajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ta tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo posloводство.

- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revizije in bistvenih revizijskih ugotovitvah, vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti in z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti, ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali s pristojnimi za upravljanje, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih računovodskih izkazov revidiranega obdobja najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preprečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizorjevo mnenje o ločenih računovodskih izkazih, vključeno v to poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za družbo nismo izvajali storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za revidirano družbo poleg revidiranja računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Deloitte. Imenovanje revizijske družbe in odgovorni pooblaščen revizor

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini družbe dne 12. septembra 2022, predsednik nadzornega sveta pa je pogodbo o revidiranju podpisal dne 23. septembra 2022. Pogodba je bila sklenjena za obdobje treh let. Obvezne revizije računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 25. septembra 2019.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščen revizorka
Ljubljana, 10. maj 2024

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je odgovorno za to, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravijo računovodski izkazi v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe DEM.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljeni na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost posloводства pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi za poslovno leto 2023 pripravljeni skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe DEM za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2023, sprejelo 27. marca 2024.

Maribor, 10. maj 2024

mag. Damjan Seme
Generalni direktor DEM

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Na podlagi sklepa 2. skupščine lastnika družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. z dne, 22. april 2011, družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI

▪ Ločen izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2023	31.12.2022
Sredstva		503.077.163	483.907.269
A. Ne kratkoročna sredstva		442.355.314	430.713.946
I. Neopredmetena sredstva	1	4.872.505	521.009
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	346.577.250	339.547.694
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	3	394.949	68.037
IV. Naložbene nepremičnine	4	1.431.687	1.459.402
V. Ne kratkoročne finančne naložbe v odvisne družbe	5	7.743.391	7.743.391
VI. Ostale ne kratkoročne finančne naložbe in posojila	6	81.033.077	81.033.077
VIII. Druga ne kratkoročna sredstva	7	125.305	143.990
IX. Odložene terjatve za davek	8	177.150	197.346
B. Kratkoročna sredstva		60.721.849	53.193.323
I. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	9	0	485
II. Zaloge	10	803.624	419.069
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	11	28.959.438	26.315.803
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	12	12.145.642	9.086.684
V. Pogodbena sredstva		0	1.827
VI. Terjatve za odmerjeni davek		61.783	0
VII. Druga kratkoročna sredstva	13	709.139	9.739.145
VIII. Denar in denarni ustrezniki	14	18.042.223	7.630.310
Kapital in obveznosti		503.077.163	483.907.269
A. Kapital	15	480.540.152	466.051.860
I. Vpoklicani kapital		395.011.180	395.011.180
III. Rezerve iz dobička		39.501.118	39.501.118
V. Rezerva za pošteno vrednost		(655.709)	(207.445)
VI. Zadržani poslovni izid		46.683.563	31.747.007
B. Ne kratkoročne obveznosti		4.907.870	4.189.551
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	16	2.671.942	2.186.395
II. Druge rezervacije	17	1.314.301	1.371.016
III. Druge ne kratkoročne obveznosti	18	541.596	591.255
V. Ne kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	3	322.608	29.336
VI. Ne kratkoročne poslovne obveznosti	19	57.423	11.549
C. Kratkoročne obveznosti		17.629.141	13.665.858
III. Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	3	89.565	52.612
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	20	11.166.516	8.758.660
VI. Obveznosti za odmerjeni davek		0	2.532.404
VII. Druge kratkoročne obveznosti	21	6.373.060	2.322.182

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

▪ Ločen izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2023	2022
Poslovni prihodki		80.635.681	67.776.386
1. Čisti prihodki od prodaje	23	80.420.923	67.439.843
2. Drugi poslovni prihodki	24	214.758	336.543
Poslovni odhodki		64.162.752	51.033.893
3. Stroški blaga, materiala in storitev	25	8.593.305	6.983.482
4. Stroški dela	26	14.556.232	11.756.122
5. Odpisi vrednosti	27	18.042.048	17.690.310
a) amortizacija		16.644.454	16.258.950
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		1.365.954	1.398.854
c) oslabitve/odpisi terjatev		12.716	326
d) oslabitve/odpisi zalog		18.924	32.180
7. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	28	(86.062)	(8.535)
8. Drugi poslovni odhodki	29	23.057.229	14.612.514
Poslovni izid iz poslovanja		16.472.929	16.742.493
9. Finančni prihodki	30	971.233	242.356
10. Finančni odhodki	31	77.150	414.256
Finančni izid		894.083	(171.900)
Poslovni izid pred davki		17.367.012	16.570.593
Davek	32	2.444.669	2.751.779
12. Odmerjeni davek		2.424.473	2.712.279
13. Odloženi davek		20.196	39.500
Čisti poslovni izid poslovnega leta	33	14.922.343	13.818.814
Lastnik matične družbe		14.922.343	13.818.814

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

▪ Ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2023	2022
Čisti poslovni izid poslovnega leta		14.922.343	13.818.814
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev		(434.051)	439.699
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		(434.051)	439.699
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	34	14.488.292	14.258.513
Lastnik matične družbe		14.488.292	14.258.513

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

▪ Ločen izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	2023	2022
Finančni tokovi pri poslovanju		
Čisti poslovni izid	14.922.343	13.818.814
Prilagoditve za:		
Amortizacija neopredmetenih sredstev	510.129	333.938
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	16.033.960	15.837.885
Amotizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najemi	72.650	59.412
Slabitve NN in ostale slabitve	0	372.286
Slabitve poslovnih terjatev	12.716	0
Oblikovanje rezervacij/črpanje	40.739	15.725
Odpisi nepremičnin, naprav in opreme	1.365.736	1.414.577
Odpisi neopredmetenih sredstev	218	0
Odpis poslovnih terjatev	0	326
Odprava odpisa/slabitve poslovnih terjatev	0	(8.207)
Finančni prihodki	(971.233)	(242.356)
Finančni odhodki	77.150	41.970
Dobiček pri prodaji NNO	(35.598)	(175.168)
Davke	2.444.669	2.751.779
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	34.501.194	34.248.696
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(384.555)	(37.591)
Poslovnih terjatvah do kupcev in drugih sredstvih	5.978.844	(9.352.148)
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	6.493.452	(3.133.341)
Drugih dolgoročnih obveznostih	(49.659)	429.498
Rezervacijah	(78.870)	(53.225)
Finančni odhodki za najeme	(3.500)	(2.754)
Plačanjem davku iz dobička	(5.018.660)	1.206.358
Denarna sredstva iz poslovanja	41.438.246	23.305.493
Finančni tokovi pri naložbenju		
Prejete obresti	944.387	181.082
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	36.001	189.729
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	31.550.000	12.150.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(25.281.543)	(17.118.822)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(4.050.210)	(166.232)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(34.200.000)	(37.600.000)
Denarna sredstva iz naložbenja	(31.001.365)	(42.364.243)
Finančni tokovi pri financiranju		
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	0	(23.961)
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti	(24.968)	(65.571)
Denarna sredstva iz financiranja	(24.968)	(89.532)
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	7.630.310	26.778.592
Finančni izid v obdobju	10.411.913	(19.148.282)
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	18.042.223	7.630.310

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

▪ Ločen izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Skupaj
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2022	395.011.180	39.501.118	(677.317)	16.141.818	1.816.548	451.793.347
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	469.872	(30.173)	13.818.814	14.258.513
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	13.818.814	13.818.814
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	469.872	(30.173)	0	439.699
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>469.872</i>	<i>(30.173)</i>	<i>0</i>	<i>439.699</i>
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	1.816.548	(1.816.548)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	1.816.548	(1.816.548)	0
Stanje na dan 31.12.2022	395.011.180	39.501.118	(207.445)	17.928.193	13.818.814	466.051.860
Stanje na dan 1.1.2023	395.011.180	39.501.118	(207.445)	17.928.193	13.818.814	466.051.860
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	(448.264)	14.213	14.922.343	14.488.292
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	14.922.343	14.922.343
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	(448.264)	14.213	0	(434.051)
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>(448.264)</i>	<i>14.213</i>	<i>0</i>	<i>(434.051)</i>
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	13.818.814	(13.818.814)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	13.818.814	(13.818.814)	0
Stanje na dan 31.12.2023	395.011.180	39.501.118	(655.709)	31.761.220	14.922.343	480.540.152

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

POJASNILA K LOČENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

POROČAJOČA DRUŽBA

Dravske elektrarne Maribor so družba registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Obrežna ulica 170, Maribor.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu.

V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2023.

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2023 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji.

Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne. Skupinsko letno poročilo za skupino Holding Slovenske elektrarne je moč dobiti na sedežu družbe Holding Slovenske elektrarne.

Glavna aktivnost družbe Dravske elektrarne Maribor je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

PODLAGA ZA SESTAVO

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2023 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU;
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon;
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in njegove podzakonske akte;
- Pravilnik o računovodstvu družbe DEM ter
- Ostalo veljavno zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi so pripravljeni tudi ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so tudi sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

POMEMBNEJŠE INFORMACIJE O RAČUNOVODSKIH USMERITVAH

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poročevalskem obdobju

V trenutnem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU in jih je obvezno uporabljati za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2023 ali pozneje:

- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe**, ki ga je UOMRS objavil 18. maja 2017. Novi standard zahteva merjenje zavarovalnih obveznosti po trenutni vrednosti izpolnjevanja in prinaša enotnejšo metodo merjenja in predstavitev za vse zavarovalne pogodbe. Namen zahtev je zagotoviti dosledno in na načelih temelječe obračunavanje zavarovalnih pogodb. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in z njim povezana pojasnila. S spremembami MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe, ki jih je UOMRS izdal 25. junija 2020, je datum začetka uporabe MSRP 17 preložen za dve leti, na letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje. Spremembe, izdane 25. junija 2020, poleg tega uvajajo poenostavitve in razlage nekaterih zahtev standarda in zagotavljajo dodatno pomoč pri prvi uporabi MSRP 17,
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Razkritje računovodskih usmeritev**, ki jih je UOMRS izdal 12. februarja 2021. Spremembe zahtevajo, da podjetja namesto svojih pomembnih računovodskih usmeritev razkrijejo pomembne informacije o računovodskih usmeritvah. Vsebujejo napotke in primere za pomoč pripravljalcem pri odločanju, katere računovodske usmeritve naj razkrijejo v svojih računovodskih izkazih,
- **Spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake – Opredelitev računovodskih ocen**, ki jih je UOMRS izdal 12. februarja 2021. Spremembe se osredotočajo na računovodske ocene in podajajo napotke, kako razlikovati med računovodskimi usmeritvami in računovodskimi ocenami,
- **Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička – Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamezne transakcije**, ki jih je UOMRS izdal 6. maja 2021. V skladu s spremembami oprostitev od uporabe ob začetnem pripoznanju ne velja za posle, pri katerih ob začetnem pripoznanju nastanejo tako odbitne kot tudi obdavčljivečasne razlike, katerih posledica je pripoznanje odloženih terjatev in obveznosti za davek v enakem znesku,
- **Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička – Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila drugega stebra**, ki jih je UOMRS izdal 23. maja 2023. Spremembe so uvedle začasno izjemo pri obračunavanju odloženega davka, ki izhaja iz jurisdikcij, ki izvajajo globalna davčna pravila, in zahteve glede razkritja izpostavljenosti podjetja davku na dobiček, ki izhaja iz reforme, zlasti preden začne veljati zakonodaja, ki uveljavlja pravila.

Sprejetje sprememb k obstoječim standardom ni imelo pomembnega vpliva na razkritja ali zneske, navedene v teh računovodskih izkazih.

Novi in spremenjeni računovodski standardi, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov družba ne uporablja naslednjih spremenjenih računovodskih standardov MSRP, ki jih je UOMRS izdal in EU sprejela, vendar še niso v veljavi:

- **Spremembe MSRP 16 – Najemi – Obveznost iz najema pri prodaji s povratnim najemom**, ki jih je UOMRS izdal 22. septembra 2022. Spremembe MSRP 16 od prodajalca - najemnika zahtevajo poznejše merjenje obveznosti iz najema, ki izhajajo iz povratnega najema, in sicer tako, da prodajalec-najemnik ne pripozna nobenega zneska dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo obdrži. Nove zahteve prodajalcu-najemniku ne preprečujejo, da v poslovnem izidu pripozna dobiček ali izgubo v zvezi z delno ali popolno odpovedjo najema. Začetek veljavnosti 1. januar 2024.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal UOMRS):

- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne**, ki jih je UOMRS izdal 23. januarja 2020, in spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov – Nekratkoročne obveznosti z zavezami, ki jih je UOMRS izdal 31. oktobra 2022. Spremembe, ki so bile izdane januarja 2020, zagotavljajo bolj splošen pristop k razvrstitvi obveznosti po MRS 1 na podlagi pogodbenih dogovorov, veljavnih na datum poročanja. Spremembe, ki so bile izdane oktobra 2022, pojasnjujejo, kako pogoji, ki jih mora podjetje izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju, vplivajo na razvrstitev obveznosti, in določajo, da je treba obe spremembi uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje,
- **Spremembe MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja – Dobaviteljski finančni dogovori**, ki jih je UOMRS izdal 25. maja 2023. Spremembe dodajajo zahteve glede razkritja in „smerokaze“ znotraj obstoječih zahtev glede razkritja, da bi se zagotovile kvalitativne in kvantitativne informacije o dobaviteljskih finančnih dogovorih (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2024),
- **Spremembe MRS 21 – Vplivi sprememb deviznih tečajev – pomanjkanje zamenljivosti valute**, ki jih je UOMRS izdal 15. avgusta 2023. Spremembe dajejo navodila za določanje, kdaj je valuta zamenljiva in kako določiti devizni tečaj, kadar valuta ni zamenljiva (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2025),
- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov**, ki ga je UOMRS objavil 30. januarja 2014. Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo (datum uveljavitve, ki ga je določil UOMRS: 1. januar 2016),
- **Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oziroma skupnim podvigom**, ki jih je UOMRS objavil 11. septembra 2014. Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali pri skupnem podvigu odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt (UOMRS je za nedoločen čas odložil datum uveljavitve, vendar je dovoljena predhodna uporaba).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z **MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitevna valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti.

Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom - neopredmetena sredstva, nepremičnine, naprave in oprema ter pravica do uporabe najetih sredstev);
- preizkusu oslabitve nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 2);
- oceni nadomestljive vrednosti naložb v odvisne družbe (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 5);
- oceni udenarljive vrednosti terjatev do kupcev (razkritje finančni instrumenti in tveganja – kreditno tveganje stran 134-135);
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 16);
- oceni drugih rezervacij (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 17).

Podružnice in predstavništva

Družba nima podružnic.

Pomembne informacije o računovodskih usmeritvah

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med nekratkoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje nekratkoročne premoženjske pravice.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanjosti dobila pri odtutitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtutitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	2 - 5
Licence	2 - 5
Druge dolgoročne premoženjske pravice	5 - 30

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj, ko pride do njih.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del nekratkoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter nepremičnine, naprave in opremo v pridobivanju.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in ki se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva in preostale vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	14-80
Deli zgradb	17-40
Proizvajalna oprema	5-65
Računalniška oprema	4-20
Pohištvo	8-33
Drobni inventar	5
Osebna vozila	7
Druga vozila	7-15
Druge naprave in oprema	3-33

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtutitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtutitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

Najeta sredstva

Na podlagi najemnih pogodb družba v izkazu finančnega položaja najeta sredstva izkazuje med osnovnimi sredstvi kot sredstva iz pravice do uporabe, v povezavi z obveznostmi iz najema. Vrednost najetih sredstev se preko amortizacije prenaša v stroške, stroški financiranja pa bremenijo finančne odhodek.

Za kratkoročne najeme (obdobje najema krajše od 12 mesecev) in najeme sredstev majhne vrednosti (< 5.000 EUR) družba uporablja izjemo in ne pripozna pravice do uporabe sredstva. Stroški sredstev se pripoznajo med stroški storitev v postavki stroškov najemnin, in sicer enakomerno v obdobju trajanja najema.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Obrestne mere, sprejete pri sklenitvi najemov, ki niso razkrite v pogodbah, standard MSRP 16 v točki 26 napotuje najemnika na uporabo njegove predpostavljene obrestne mere, to je obrestne mere za izposojanje, ki bi jo družba plačala, če bi sredstvo kupila in bi se za nakup zadolžila.

Če najemnik od finančne institucije ali iz drugih virov ne more pridobiti podatka o višini obrestne mere za izposojanje, najemnik uporabi povprečne obrestne mere sklenjenih posojilnih pogodb z nefinančnimi družbami v kreditnih institucijah v mesecu najema, ki jih Banka Slovenije objavljala v Biltenu na spletni strani.

Ob začetnem pripoznanju se pravica do uporabe sredstva izmeri po sedanjih vrednosti prihodnjih najemnin. Pravica do uporabe se amortizira in pripozna kot strošek amortizacije, zaradi časovne vrednosti denarja se pripozna tudi strošek obresti med odhodki iz financiranja. Obveznosti iz najema so prikazane v postavki kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti iz financiranja.

Pri amortiziranju sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe so uporabljene zahteve, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima družba v lasti.

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zgradbe oziroma deli zgradb), ki jih ima družba v lasti, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oziroma storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Naložbene nepremičnine se merijo po modelu nabavne vrednosti. Po pripoznanju se sredstvo pripozna po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacijske stopnje in obračun amortizacije družba obravnava enako kot pri nepremičninah.

Nekratkoročne finančne naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno s 7. in 8. točko 56. člena ZGD-1).

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2023 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji. Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Nekratkoročne finančne naložbe v pridružene in skupaj obvladovane družbe

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba oziroma skupina podjetij, v katero družba spada, pomemben vpliv, praviloma se njen delež v taki družbi giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot v skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Morebitni znaki slabitve naložb v pridružene družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

Finančni instrumenti

Finančna sredstva

Finančni instrumenti družbe se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti od neporavnane zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po poštenu vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva, ki jih mora družba izmeriti po poštenu vrednosti.

Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti.

Izvedeni finančni instrumenti so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem.

Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove in ki niso izključno plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po poštenu vrednosti preko poslovnega izida ne glede na izbran poslovni model.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po poštenu vrednosti vključno z neto spremembo poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Finančna sredstva pripoznana po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice.

Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembe ali oslabitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti.

Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere.

Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, so tista, za katera se utemeljeno predvideva, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo v naslednjih 12 mesecih, ne pa z nadaljnjo uporabo.

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, se izmeri po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je manjša.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu in materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda drsečih povprečnih cen.

Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitve za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem pripoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitve za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvirni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja.

Opremljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital predstavlja denarni vložek lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalne rezerve.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Med rezervo za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube iz naslova rezervacij za zaposlene za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Zaslужki zaposlenih

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljših ocen rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu. V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki, razen za prihodke iz prodajnih pogodb).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrdi samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrdi le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

Na dan 31. 12. 2023 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

Prihodki od prodaje

Družba v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model pripoznavanja prihodkov. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini do katere se pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Družba prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci ter ko se obvladovanje nad blagom oziroma storitvijo prenese na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero družba pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljen storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejetje koristi iz sredstva.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

Prodaja električne energije

Pri prodaji električne energije izvršitvena obveza nastane ob dobavi. Fakturira se na 14 - dnevni oziroma mesečni ravni.

Ostala prodaja

Pri prodaji storitev (najemnine in ostale storitve) izvršitvena obveza nastane v času opravljanja storitev, fakturiranje pa se izvede na mesečni ravni. V sklopu ostale prodaje največji delež predstavljajo opravljene storitve za informatiko in poslovne storitve.

Drugi poslovni in finančni prihodki

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od prodaje finančnih naložb.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter izgube iz naslova oslabitve terjatev do kupcev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in ostala izplačila zaposlenim v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo druge finančne odhodke (stroški obresti).

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih.

Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2022 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %. V letu 2023 je po trenutno veljavni davčni zakonodaji veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Izkaz vseobsegajočega donosa zajema vse spremembe v kapitalu v tekočem obdobju, ki so nastale iz vseh transakcij in dogodkov, razen tistih, ki so posledica transakcij z lastnikom.

Izkaz denarnih tokov

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z MSRP.

Poročanje po odsekih

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

Določanje poštene vrednosti

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti.
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti.
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

Obvladovanje finančnih tveganj

Finančna tveganja, ki jim je izpostavljena družba so kreditno tveganje, likvidnostno tveganje ter obrestno in valutno tveganje.

Vse vrste tveganj so podrobneje opredeljene v poslovnem delu letnega poročila (poglavje Upravljanje tveganj in priložnosti), pri pojasnilih k računovodskim izkazom pa so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje Finančni instrumenti in tveganja).

RAZKRITJA K LOČENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

RAZKRITJA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

Neopredmetena sredstva (1)

Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi so izkazana naslednja sredstva:

- služnostne pravice,
- programska računalniška oprema in
- licence.

Postavka v EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Druge premoženjske pravice	4.867.347	521.009
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	5.158	0
Skupaj	4.872.505	521.009

Povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2023 v višini 4.856.685 EUR se nanaša na povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic:

- pravica do uporabe črpalne hidroelektrarne Golica (20 %) v višini 3.940.000 EUR,
- programska oprema Hidravlični model verige DEM v višini 699.788 EUR,
- ostale licence.

Prenosi/preknjižbe v letu 2023 v višini 811.633 EUR se nanašajo na prenos iz investicij v teku, ki so bile odprte kot opredmeteno sredstvo, na programsko opremo in licence (neopredmetena sredstva).

Družba v svojih knjigovodskih evidencah nima:

- neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo,
- neopredmetenih sredstev, danih kot poroštvo za obveznosti,
- pogodbenih obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev.

Na dan 31. 12. 2023 ima družba za 8.954 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Gibanje v letu 2023

Postavka v EUR	Druge premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	4.050.893	0	4.050.893
Pridobitve	0	4.050.210	4.050.210
Prenosi iz investicij	4.856.685	(4.856.685)	0
Prenosi - preknjižbe	0	811.633	811.633
Odpisi	(39.176)	0	(39.176)
Nabavna vrednost 31.12.2023	8.868.402	5.158	8.873.560
Odpisana vrednost 1.1.2023	3.529.884	0	3.529.884
Amortizacija	510.129	0	510.129
Odpisi	(38.958)	0	(38.958)
Odpisana vrednost 31.12.2023	4.001.055	0	4.001.055
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	521.009	0	521.009
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	4.867.347	5.158	4.872.505

Gibanje v letu 2022

Postavka v EUR	Druge premoženjske pravice	Neopredmetena sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	3.613.756	0	3.613.756
Pridobitve	0	166.232	166.232
Prenosi iz investicij	166.232	(166.232)	0
Prenosi - preknjižbe	300.291	0	300.291
Odpisi	(29.386)	0	(29.386)
Nabavna vrednost 31.12.2022	4.050.893	0	4.050.893
Odpisana vrednost 1.1.2022	3.225.332	0	3.225.332
Amortizacija	333.938	0	333.938
Odpisi	(29.386)	0	(29.386)
Odpisana vrednost 31.12.2022	3.529.884	0	3.529.884
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	388.424	0	388.424
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	521.009	0	521.009

Nepremičnine, naprave in oprema (2)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Zemljišča	12.198.994	12.468.349
Zgradbe	179.994.085	182.901.885
Proizvajalna oprema	116.351.253	115.629.717
Druga oprema	276.437	273.977
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	37.756.481	28.273.766
Skupaj	346.577.250	339.547.694

V letu 2023 so se povečale nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju v višini 25.281.543 EUR.

Zemljišča

Povečanje vrednosti zemljišč v letu 2023 se nanaša na nakup zemljišč v skupni vrednosti 20.430 EUR. Zmanjšanje vrednosti zemljišč v letu 2023 se nanaša na prenose zemljišč v vrednosti 289.785 EUR.

Zgradbe in objekti

Družba razpolaga s sledečimi vrstami zgradb in objektov:

- zaježitve,
- kanali, nasipi in obrežna zavarovanja,
- proizvodni objekti HE,
- kablovodi,
- ostali gradbeni objekti,
- poslovne zgradbe,
- stanovanjski objekti,
- rekreacijski objekti,
- ostali gradbeni objekti.

Povečanje vrednosti zgradb in objektov, kot del povečanja nepremičnin v pridobivanju v letu 2023 v višini 5.567.381 EUR se nanaša na:

- ohranjanje energetskega potenciala Ptujsko jezero v višini 1.905.173 EUR,
- obrežno zavarovanje Lent v višini 941.711 EUR,
- sanacija mostu Velika nedelja – dovodni kanal v višini 514.499 EUR,
- sanacija prelivnega zidu (segment 25-32) HE Zlatoličje v višini 382.817 EUR,
- ostalo.

Zmanjšanje vrednosti zgradb in objektov v višini 539.445 EUR se nanaša na:

- odpis prelivnega zidu MHE Ceršak v višini 237.633 EUR,
- delni odpis strojnične zgradbe HE Formin v višini 178.808 EUR,
- delni odpis akumulacijskega bazena Ptujskega jezera v višini 123.004 EUR.

Naprave in oprema

Povečanje vrednosti naprav in opreme, kot del povečanja OS v pridobivanju v letu 2023 v višini 9.081.374 EUR se nanaša na:

- obnova pretočnega polja 4 na HE Dravograd v višini 1.848.958 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd v višini 1.701.655 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Mariborski otok v višini 1.612.207 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Vuzenica v višini 393.794 EUR,
- drobilnik lesnih odpadkov in biomase v višini 354.890 EUR,
- ostalo.

Zmanjšanje nabavne vrednosti proizvodne in druge opreme v višini 4.557.325 EUR se nanaša predvsem na:

- odpis naprav obratovalnih zapornic v sklopu obnove jeza Markovci v višini 1.633.424 EUR,
- odpis zaradi zamenjave zastarane opreme v sklopu prenove sekundarnih sistemov na HE Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok v skupni vrednosti 1.303.836 EUR,
- odpis TK omrežja DWDM in rezervni deli v višini 1.108.639 EUR,
- ostalo.

Osnovna sredstva, ki se pridobivajo

V okviru opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji ali izdelavi, družba v poslovnem letu 2023 izkazuje končno stanje nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju:

- nepremičnine v gradnji ali izdelavi v višini 19.764.006 EUR,
- naprave in oprema v pridobivanju v višini 17.992.475 EUR.

Knjigovodske vrednosti nepremičnin v gradnji ali izdelavi v višini 19.764.006 EUR se nanašajo na:

- črpalna hidroelektrarna Kozjak v višini 10.989.119 EUR,
- izgradnja HE na Muri – mejna Mura v višini 1.609.917 EUR,
- izgradnja vetrne elektrarne Ojstrica v višini 925.753 EUR,
- geotermalna elektrarna na obstoječi vrtini PG-8 v višini 650.030 EUR,
- vetrna elektrarna Rogatec v višini 498.837 EUR,
- vetrna elektrarna Paški kozjak v višini 486.015 EUR,
- ostalo.

Knjigovodske vrednosti naprav in opreme v pridobivanju v višini 17.992.475 EUR se nanašajo na:

- prenova sekundarnih sistemov na HE Mariborski otok v višini 3.668.616 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov na HE Vuzenica v višini 3.631.815 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov na HE Dravograd v višini 3.018.290 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin - skupni stroški v višini 2.330.612 EUR,
- remont obratovalne zapornice pretočnega polja 1 na HE Ožbalt v višini 654.798 EUR,
- povečanje zmogljivosti privatnega oblaka v višini 609.840 EUR,
- omrežna oprema Cisco za obdobje 2023-2026 v višini 494.953 EUR,
- ostalo.

Zmanjšanje knjigovodske vrednosti investicij v teku v višini 345.168 EUR se nanaša na odpis investicij v teku, ki se ne bodo izvedle zaradi različnih razlogov.

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z neopredmetenimi sredstvi ter nepremičninami, napravami in opremo.

V letu 2023 presoje niso pokazale znakov oslabitve, zato družba v letu 2023 slabitev neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme ni opravljala.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. 12. 2023 ima družba za 22.809.387 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

▪ Gibanje v letu 2023

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	12.468.349	418.539.917	367.909.103	14.441.494	28.273.766	841.632.629
Pridobitve	0	0	0	0	25.281.543	25.281.543
Odtujitve	0	0	(121.487)	0	0	(121.487)
Prenosi iz investicij	20.430	5.540.223	9.058.102	23.272	(14.642.027)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(811.633)	(811.633)
Sprememba skupine	0	27.158	0	0	0	27.158
Odpisi	(289.785)	(539.445)	(4.547.347)	(9.978)	(345.168)	(5.731.723)
Nabavna vrednost 31.12.2023	12.198.994	423.567.853	372.298.371	14.454.788	37.756.481	860.276.487
Odpisana vrednost 1.1.2023	0	235.638.032	252.279.386	14.167.517	0	502.084.935
Odtujitve	0	0	(121.084)	0	0	(121.084)
Sprememba skupine	0	26.674	0	0	0	26.674
Amortizacija	0	8.153.318	7.859.830	20.812	0	16.033.960
Odpisi	0	(244.256)	(4.071.014)	(9.978)	0	(4.325.248)
Odpisana vrednost 31.12.2023	0	243.573.768	255.947.118	14.178.351	0	513.699.237
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	12.468.349	182.901.885	115.629.717	273.977	28.273.766	339.547.694
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	12.198.994	179.994.085	116.351.253	276.437	37.756.481	346.577.250

▪ Gibanje v letu 2022

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	12.512.660	413.046.892	364.264.347	14.441.312	25.913.903	830.179.114
Pridobitve	0	0	0	0	17.118.822	17.118.822
Odtujitve	(14.540)	0	(86.974)	0	0	(101.514)
Prenosi iz investicij	0	8.590.200	5.843.264	25.204	(14.458.668)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(300.291)	(300.291)
Odpisi	(29.771)	(3.097.175)	(2.111.534)	(25.022)	0	(5.263.502)
Nabavna vrednost 31.12.2022	12.468.349	418.539.917	367.909.103	14.441.494	28.273.766	841.632.629
Odpisana vrednost 1.1.2022	0	229.517.689	246.491.364	14.173.875	0	490.182.928
Odtujitve	0	0	(86.953)	0	0	(86.953)
Amortizacija	0	7.979.974	7.839.319	18.592	0	15.837.885
Odpisi	0	(1.859.631)	(1.964.344)	(24.950)	0	(3.848.925)
Odpisana vrednost 31.12.2022	0	235.638.032	252.279.386	14.167.517	0	502.084.935
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	12.512.660	183.529.203	117.772.983	267.437	25.913.903	339.996.186
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	12.468.349	182.901.885	115.629.717	273.977	28.273.766	339.547.694

Najemi (3)

Na dan 31. 12. 2023 družba med sredstvi izkazuje pravico do uporabe za najem prostora varne celice in prostora UPS ter za najem osebnih vozil v skupni višini 394.949 EUR, na strani obveznosti pa nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 322.608 EUR in kratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 89.565 EUR.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema.

Strošek amortizacije (kot amortizacijska doba je upoštevana doba trajanja najema) iz naslova pravice do uporabe sredstva znaša 72.650 EUR, finančni odhodki za obresti iz naslova izračuna obveznosti iz najema pa 3.500 EUR.

Skladno s 5. točko MSRP 16 je družba uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za najem poslovnih prostorov, saj so sredstva, ki so predmet najema majhnih vrednosti (skupni letni strošek najema znaša 9.946,68 EUR).

▪ Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2023

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	152.490	24.845	177.335
Pridobitve	238.812	160.750	399.562
Odtujitve/ izločitve	(152.490)	0	(152.490)
Nabavna vrednost 31.12.2023	238.812	185.595	424.407
Odpisana vrednost 1.1.2023	99.766	9.532	109.298
Odtujitve/ izločitve	(152.490)	0	(152.490)
Amortizacija	52.723	19.927	72.650
Odpisana vrednost 31.12.2023	(1)	29.459	29.458
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	52.724	15.313	68.037
Knjigovodska vrednost 31.12.203	238.813	156.136	394.949

▪ Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2022

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	78.407	16.569	94.976
Pridobitve	74.083	8.276	82.359
Nabavna vrednost 31.12.2022	152.490	24.845	177.335
Odpisana vrednost 1.1.2022	47.043	2.843	49.886
Amortizacija	52.723	6.689	59.412
Odpisana vrednost 31.12.2022	99.766	9.532	109.298
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	31.364	13.726	45.090
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	52.724	15.313	68.037

▪ Gibanje finančnih obveznosti iz najemov

Postavka v EUR	Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2023	29.336	52.612	81.948
Pridobitve	399.563	0	399.563
Prenosi	(106.291)	106.291	0
Odplačila	0	(69.338)	(69.338)
Stanje na dan 31.12.2023	322.608	89.565	412.173
Stanje na dan 1.1.2022	26.331	20.152	46.483
Pridobitve	82.359	0	82.359
Prenosi	(79.354)	79.354	0
Odplačila	0	(46.894)	(46.894)
Stanje na dan 31.12.2022	29.336	52.612	81.948

Naložbene nepremičnine (4)

Postavka v EUR	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zgradbe	1.431.687	1.459.402
Skupaj	1.431.687	1.459.402

Naložbene nepremičnine v skupni višini 1.431.687 EUR predstavljajo nepremičnine, dane v najem. Razporeditev dela upravne stavbe med naložbene nepremičnine je bila izvedena skladno z določili MRS, ki za nepremičnine v najemu opredeljuje izkazovanje v okviru postavke naložbenih nepremičnin. Relativno pomemben del nepremičnine je namreč dan v najem povezanim družbama HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o. (57,53 % od celote). Poslovna zgradba, ki jo imenujemo OCV III, se namreč uporablja tako za oddajanje v najem, kot za opravljanje lastne temeljne dejavnosti.

▪ Gibanje v letu 2023

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2023	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2023	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2023	285.948	285.948
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2023	313.663	313.663
Knjigovodska vrednost 1.1.2023	1.459.402	1.459.402
Knjigovodska vrednost 31.12.2023	1.431.687	1.431.687

▪ Gibanje v letu 2022

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2022	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2022	258.233	258.233
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2022	285.948	285.948
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	1.487.117	1.487.117
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	1.459.402	1.459.402

Pri naložbenih nepremičninah ni novih nabav in izločitev. Opravljene so bile interne presoje, ki niso pokazale znakov slabitve.

Nekratkoročne finančne naložbe v odvisne družbe (5)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
MHE Lobnica d. o. o.	407.241	407.241
HSE Invest d. o. o.	80.000	80.000
RGP d. o. o.	7.256.150	7.256.150
Skupaj	7.743.391	7.743.391

Naložbe v odvisne družbe v skupni višini 7.743.391 EUR predstavljajo:

- 86,9 % delež v družbi RGP d. o. o. v višini 7.256.150 EUR; na osnovi v letu 2019 prejetega obvestila o nameravani prodaji poslovnih deležev v družbi RGP d. o. o. s strani Premogovnika Velenje smo se odločili uveljaviti predkupno pravico do nakupa 56,9 % poslovnega deleža in tako s skupnim deležem v višini 86,9 % postali večinski lastnik družbe RGP d. o. o.,
- 65 % delež v družbi MHE Lobnica d. o. o. v višini 407.241 EUR,
- 21,05 % delež v družbi HSE Invest d. o. o. v višini 80.000 EUR.

▪ Podatki o odvisnih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
MHE Lobnica d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	65,00%	65,00%
HSE Invest d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	21,05%	21,05%
RGP d. o. o.	Rudarska cesta 6, 3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	86,90%	86,90%

▪ Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2023

Postavke v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
MHE Lobnica d. o. o.	622.019	3.209	51.066	11.960	618.810
HSE Invest d. o. o.	3.735.616	2.607.286	7.668.604	159.456	1.128.330
RGP d. o. o.	15.608.790	11.158.334	27.465.201	2.085.058	4.450.456
Skupaj	19.966.425	13.768.829	35.184.782	2.256.474	6.197.595

▪ Gibanje nekratkoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

Postavka v EUR	2023	2022
Nabavna vrednost 1.1.	8.115.677	8.115.677
Nabavna vrednost 31.12.	8.115.677	8.115.677
Odpisana vrednost 1.1.	(372.286)	0
Slabitve	0	(372.286)
Odpisana vrednost 31.12.	(372.286)	(372.286)
Knjigovodska vrednost 1.1.	7.743.391	8.115.677
Knjigovodska vrednost 31.12.	7.743.391	7.743.391

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z naložbami v odvisne družbe.

V letu 2023 je bila opravljena ocena vrednosti 100 % deleža v lastniškem kapitalu družbe RGP d. o. o.. V primeru ocenjevanja vrednosti 100 % lastniškega deleža družbe RGP d. o. o. na dan 31. 12. 2023 je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov brez upoštevanja zadolženosti. V okviru same metode sta bila pripravljena dva scenarija poslovanja (optimistični in pesimistični). V izračunu je bila upoštevana zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala pred davki, izračunana z uporabo iterativnega postopka v višini 11,52 % (optimistični scenarij) in 11,55 % (pesimistični scenarij). Ugotovljeno je bilo, da knjigovodska vrednost finančne naložbe ne presega njene nadomestljive vrednosti (nadomestljiva vrednost 86,9 % deleža družbe DEM v lastniškem kapitalu družbe RGP d. o. o. po opravljeni oceni vrednosti na dan 31. 12. 2023 znaša 9.819.700 EUR).

Pri ocenjevanju vrednosti so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- rast prihodkov: prihodki od prodaje so načrtovani enako v obeh scenarijih poslovanja. V letu 2024 je načrtovan upad prihodkov od prodaje, in sicer v višini 8 % glede na predhodno leto. Za leto 2025 je načrtovana višja rast prihodkov, za leto 2026 je načrtovana minimalna rast prihodkov od prodaje. V obeh scenarijih je upoštevana rast prihodkov od prodaje v letih 2027 in 2028 v višini 2 % letno;
- poslovni odhodki: stroški materiala so do vključno leta 2026 načrtovani skladno s planom posloводства. V nadaljevanju so nato v obeh scenarijih upoštevani stroški materiala na ravni 19 % načrtovanih prihodkov od prodaje. Stroški storitev so v pesimističnem scenariju do vključno leta 2026 upoštevani skladno s poslovnim načrtom. V letih 2026 in 2027 je raven stroškov storitev v prihodkih od prodaje upoštevana približno na ravni zadnjega leta načrtovanja. V optimističnem scenariju so predvideni nekoliko nižji stroški storitev, kot je bilo predvideno v poslovnem načrtu. Stroške dela je posloводство načrtovalo na osnovi plana zaposlenih po mesecih, delovnega koledarja in plačnih izhodišč. Do leta 2026 so stroški dela načrtovani skladno s planom posloводства, v nadaljevanju pa so v pesimističnem scenariju upoštevani stroški dela malenkost nad ravno načrtovano za leto 2026, v optimističnem scenariju pa malenkost pod omenjeno ravno. Amortizacija je načrtovana skladno s planom posloводства do vključno leta 2026, prav tako drugi poslovni odhodki do vključno leta 2026, v nadaljevanju pa v višini 1 % prihodkov od prodaje;
- donosnost: za obdobje 2024 - 2026 družba načrtuje marže iz poslovanja malenkost nad realizacijo v letih 2019, 2020 in 2022 ter bistveno pod ravno v letu 2023. V optimističnem scenariju so načrtovane nekoliko višje marže, EBITDA marža se tako do leta 2028 poviša na raven 11,6 %;

- investicije: pri oceni investicij je upoštevan plan posloводства do vključno leta 2026. Za leto 2024 je upoštevanih 3 mio EUR načrtovanih investicij, po letu 2026 je upoštevana raven investicij na ravni 1,5 mio EUR;
- obratni kapital: v projekcijah je upoštevan delež obratnega kapitala skupaj s potrebnimi denarnimi sredstvi postopoma v višini 3 % prihodkov od prodaje.

Ostale nekratkoročne finančne naložbe in posojila (6)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročne finančne naložbe v pridružene družbe	81.027.886	81.027.886
Druge nekratkoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	81.033.077	81.033.077

▪ Naložbe v pridružene družbe

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	81.027.886	81.027.886
Skupaj	81.027.886	81.027.886

Med naložbami v pridružene družbe družba izkazuje 30,8 % delež v družbi Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. v višini 81.027.886 EUR.

▪ Podatki o pridruženih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	30,8%	30,8%

▪ Pomembnejši zneski iz izkazov pridruženih družb za leto 2023

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	331.335.375	36.392.279	25.387.755	2.854.893	294.943.096
Skupaj	331.335.375	36.392.279	25.387.755	2.854.893	294.943.096

▪ Gibanje nekratkoročnih finančnih naložb v pridružene družbe

Postavka v EUR	2023	2022
Nabavna vrednost 1. 1.	81.027.886	81.027.886
Nabavna vrednost 31. 12.	81.027.886	81.027.886
Odpisana vrednost 1. 1.	0	0
Odpisana vrednost 31. 12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1. 1.	81.027.886	81.027.886
Knjigovodska vrednost 31. 12.	81.027.886	81.027.886

V letu 2023 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe. Presoje pri naložbi v pridruženo družbo niso pokazale znakov oslabitve, zato družba v letu 2023 slabitev naložbe v pridruženo družbo ni opravljala.

Druge nekratkoročne finančne naložbe

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druge nekratkoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Druge nekratkoročne finančne naložbe v višini 5.191 EUR so vložena sredstva v počitniški dom Krvavec (menjava strešne kritine).

Družba ima nekratkoročne finančne naložbe v počitniški dom Portorož, Krvavec in Rab po nabavni vrednosti 154.890 EUR, ki pa so v preteklosti bile oslabiljene v višini 149.699 EUR.

▪ Gibanje drugih nekratkoročnih finančnih naložb

Postavka v EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	5.191	5.191
Stanje 31. 12.	5.191	5.191

Druga nekratkoročna sredstva (7)

Med drugimi nekratkoročnimi sredstvi je izkazan rezervni sklad SZ Smreka v višini 1.708 EUR, rezervni sklad podjetja Staninvest v višini 262 EUR ter drugi dolgoročno odloženi stroški v višini 123.335 EUR, ki jih v glavnini predstavljajo dolgoročne časovne razmejitve nabavljenega, a še neporabljenega turbinskega olja.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Stanovanjska zadruga Smreka	1.708	1.147
Staninvest	262	127
Drugi dolgoročno odloženi stroški	123.335	142.716
Skupaj	125.305	143.990

Odložene terjatve za davek (8)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Rezervacije	139.568	162.180
Oslabitve	37.582	35.166
Skupaj	177.150	197.346

Med odloženimi terjatvami za davek družba izkazuje odložene terjatve za odbitne davčne razlike iz naslova začasno davčno nepriznanih stroškov oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade v višini 16.050 EUR in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 123.518 EUR, odložene terjatve za slabitev finančnih naložb v višini 28.443 EUR in odložene terjatve za slabitev terjatev do kupcev v višini 9.139 EUR

▪ Gibanje odloženih terjatev za davek

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2023	162.180	35.166	197.346
V breme/dobro poslovnega izida	(22.612)	2.416	(20.196)
Stanje na dan 31.12.2023	139.568	37.582	177.150
Stanje na dan 1.1.2022	180.942	55.903	236.845
V breme/dobro poslovnega izida	(18.762)	(20.737)	(39.499)
Stanje na dan 31.12.2022	162.180	35.166	197.346

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2023 znaša 20.196 EUR in je pripoznana v izkazu poslovnega izida. Odloženi davki so oblikovani po stopnji 19 %, ker ocenjujemo, da jih večina ne bo črpanih v naslednjih petih letih.

Nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji (9)

V letu 2023 je bil izveden prenos sredstev namenjenih za prodajo nazaj na osnovna sredstva, zato družba konec leta 2023 ne izkazuje več nekratkoročnih sredstev namenjenih za prodajo.

▪ Gibanje sredstev razpoložljivih za prodajo

Postavka v EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	485	485
Prenos na OS	(485)	0
Stanje 31. 12.	0	485

Zaloge (10)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Material	629.555	244.973
Proizvodi in trgovsko blago	174.096	174.096
Skupaj	803.624	419.069

Zaloge predstavljajo zaloge materiala (rezervni deli in drobni inventar) v višini 629.555 EUR ter zaloge proizvodov in trgovskega blaga v višini 174.069 EUR.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. V sklopu inventure zalog ni bilo ugotovljenih inventurnih viškov oziroma primanjkljajev.

• Gibanje zalog

Postavka v EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	419.069	381.478
Nabava	482.343	145.263
Poraba	(78.837)	(75.477)
Prodaja	(27)	(15)
Prevrednotenje (slabitev)	(18.924)	(18.522)
Odpis	0	(13.658)
Stanje 31. 12.	803.624	419.069

Kratkoročne finančne terjatve in posojila (11)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini brez obresti	28.900.000	26.250.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	59.438	65.803
Skupaj	28.959.438	26.315.803

Družba je v letu 2022 z obvladujočo družbo sklenila pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 30 mio EUR z ročnostjo 31. december 2022. Konec septembra 2022 je bila pogodba preoblikovana, in sicer je bila sklenjena pogodba o dolgoročnem okvirnem posojilu, prav tako v višini 30 mio EUR, z ročnostjo september 2025. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 6-mesečni Euribor + 0,20 % pribitka. Posojilo je zavarovano z dvema bianko menicama z menično izjavo. Stanje danega posojila HSE-ju na dan 31. december 2023 znaša 28 mio EUR.

Prav tako je družba v letu 2021 z odvisno družbo RGP d. o. o. sklenila pogodbo o kratkoročnem posojilu v višini 1,5 mio EUR z možnostjo delnih vračil. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 1-mesečni Euribor + 1,50 % pribitka. Posojilo je zavarovano s hipoteko na zemljišča. Posojilo je bilo v celoti vrnjeno meseca decembra 2023. Družba je v letu 2023 z odvisno družbo RGP d. o. o. sklenila tudi pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 0,9 mio EUR z možnostjo delnih vračil. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 6-mesečni Euribor + 1,20 % pribitka. Posojilo je zavarovano z dvema bianko menicama z menično izjavo. Stanje danega posojila družbi RGP na dan 31. december 2023 znaša 0,9 mio EUR.

Družba je v letu 2023 z odvisno družbo RGP d. o. o. sklenila tudi pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 0,3 mio EUR z vrnitvijo v enkratnem znesku. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 6-mesečni Euribor + 1,20 % pribitka. Posojilo je zavarovano z eno bianko menico z menično izjavo. Posojilo je bilo v celoti vrnjeno meseca avgusta 2023.

Družba tako konec leta 2023 izkazuje kratkoročne finančne terjatve in posojila v skupni višini 28.959.438 EUR, od tega za obresti 59.438 EUR.

• Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev in posojil

Postavka v EUR	2023	2022
Stanje 1. 1.	26.315.803	804.528
Pridobitve	34.890.718	37.842.356
Odplačila	(32.247.083)	(12.331.081)
Stanje 31. 12.	28.959.438	26.315.803

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (12)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12.098.076	9.064.490
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	47.566	22.194
Skupaj	12.145.642	9.086.684

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo v glavnini terjatve do družbe HSE d. o. o. za prodano električno energijo, terjatve za najem poslovnih prostorov za družbi HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o., storitve izvajanja določenih poslovnih funkcij za družbe HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o. in RGP d. o. o. ter terjatve za zagotavljanje storitev na področju sistemskih informacijsko komunikacijskih storitev za družbe v skupini.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	11.779.837	8.783.633
ECE d. o. o.	8.762	8.222
MHE Lobnica d. o. o.	477	433
HSE Invest d. o. o.	59.475	58.927
RGP d. o. o.	48.611	36.439
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	69.939	44.136
Premogovnik Velenje d. o. o.	100.245	102.785
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	30.730	29.915
Skupaj	12.098.076	9.064.490

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev predstavljajo terjatve do domačih kupcev v višini 46.816 EUR ter kupcev v tujini v višini 750 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2023 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do kupcev 12.133.428 EUR nezapadlih terjatev, 12.214 EUR zapadlih terjatev do 3 mesece, 12.717 EUR zapadlih terjatev od 6 do 9 mesecev ter 35.380 EUR zapadlih terjatev nad leto dni (terjatve iz preteklih let do družbe Montavar).

Družba na dan 31. 12. 2023 nima zastavljenih terjatev do kupcev. Terjatve do kupca HSE d. o. o. so zavarovane z menicami, vse ostale terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2023 so nezavarovane.

V letu 2023 je bila izvedena slabitev terjatev zoper dolžnika Indrast d. o. o. v višini 12.717 EUR, ker dolжник ni plačal računa za pogodbeno kazen. Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev je podrobneje predstavljeno pri razkritju kreditnega tveganja.

Druga kratkoročna sredstva (13)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročno dani predujmi	44.777	2.180
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	417.427	9.473.610
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	48.361	43.793
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	198.574	219.562
Skupaj	709.139	9.739.145

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do državnih in drugih inštitucij so v glavnini izkazane terjatve za vstopni DDV, terjatve za vodna povračila, terjatve iz naslova trošarin ter ostale terjatve v skupni višini 417.427 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami izkazuje tudi kratkoročno dane predujme v višini 44.777 EUR ter terjatve do drugih v višini 48.361 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih sredstev izkazuje družba tudi vnaprej plačane obveznosti iz naslova zavarovalnih premij ter vnaprej plačane članarine in druge obveznosti v skupni višini 198.574 EUR.

Družba konec leta 2023 nima terjatev do posloводства.

Denar in denarni ustrezniki (14)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	20	20
Denarna sredstva v banki	8.042.203	7.630.290
Depoziti na odpoklic	10.000.000	0
Skupaj	18.042.223	7.630.310

Denar in denarne ustreznike predstavljajo:

- 20 EUR blagajniški maksimum pri poslovanju Muzeja Fala,
- denarna sredstva na računu pri NKBM v višini 900.743 EUR,
- denarna sredstva na računu pri NLB v višini 2.541.005 EUR,
- denarna sredstva na računu pri BKS banki v višini 4.600.455 EUR,
- depozite na odpoklic do treh mesecev pri BKS banki v višini 10.000.000 EUR.

Kapital (15)

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost in zadržani poslovni izid.

Vrednost kapitala se je v primerjavi z letom 2022 povečala za 3,1 %.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Vpoklicani kapital	395.011.180	395.011.180
Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
Rezerva za pošteno vrednost	(655.709)	(207.445)
Zadržani poslovni izid	46.683.563	31.747.007
Skupaj	480.540.152	466.051.860

Osnovni kapital družbe znaša 395.011.180 EUR in se v primerjavi z letom 2022 ni spremenil.

Rezerve iz dobička, ki jih predstavljajo zakonske rezerve znašajo 39.501.118 EUR.

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti -655.709 EUR konec leta 2023 izkazuje aktuarsko izgubo pri rezervacijah za odpravnine ob upokojitvi.

Aktuarska izguba se je v letu 2023 povečala za 494.667 EUR ter zmanjšala za 46.403 EUR, kar ustreza sorazmernemu delu črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

- Gibanje rezerve za pošteno vrednost

Postavka v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2023	(207.445)	(207.445)
Oblikovanje, povečanje	(480.455)	(480.455)
Zmanjšanje	46.403	46.403
Prenos na preneseni poslovni izid	(14.212)	(14.212)
Stanje na dan 31.12.2023	(655.709)	(655.709)
Stanje na dan 1.1.2022	(677.317)	(677.317)
Oblikovanje, povečanje	451.088	451.088
Zmanjšanje	(11.389)	(11.389)
Prenos na preneseni poslovni izid	30.173	30.173
Stanje na dan 31.12.2022	(207.445)	(207.445)

Zadržani poslovni izid v skupni višini 46.683.563 EUR sestavljata čisti poslovni izid poslovnega leta v višini 14.922.343 EUR in preneseni čisti poslovni izid v višini 31.761.220 EUR.

Pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala so razvidni tudi iz Izkaza sprememb lastniškega kapitala.

Bilančni dobiček

Družba je na dan 31. 12. 2023 ugotovila bilančni dobiček v višini 46.683.563 EUR.
Na predlog posloводства družbe bilančni dobiček poslovnega leta 2023 ostane nerazporejen.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Čisti poslovni izid poslovnega leta	14.922.343	13.818.814
Preneseni dobiček/prenesena izguba	14.213	(30.173)
Preneseni dobiček/prenesena izguba iz prejšnjih let	31.747.007	17.958.366
Bilančni dobiček	46.683.563	31.747.007

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade (16)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	2.372.978	1.961.020
Rezervacije za jubilejne nagrade	298.964	225.375
Skupaj	2.671.942	2.186.395

Konec leta 2023 družba med rezervacijami izkazuje:

- rezervacije za jubilejne nagrade v višini 298.964 EUR in
- rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 2.372.978 EUR.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. 12. 2023.

Merjenje sedanjih vrednosti obvez za dolgoročne zasluzke zaposlenih (izracunavanje rezervacij) je izvedeno skladno z MRS 19 in sicer se uporablja aktuarska metoda - metoda predvidene pomembnosti enot (metoda obračunavanja zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom ali kot metoda zaslužkov na leta službovanja v družbi), ki omogoča izdelavo zanesljive ocene končnih stroškov zaslužkov, ki so jih zaposleni dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih.

V izračunu so se upoštevale aktuarske predpostavke, predstavljene v nadaljevanju.

Demografske predpostavke:

- Tablice smrtnosti:**
Tablice smrtnosti prebivalstva Slovenije iz leta 2007, ločene za moške in ženske, znižane za 10 % (aktivna populacija).
Na dan 31. 12. 2023 to pomeni 0,4 % povprečno smrtnost zaposlenih za naslednje poslovno leto (pričakovano zmanjšanje števila zaposlenih zaradi smrti).
Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2023 znaša 46,3 let.
- Fluktuacija zaposlenih:**
Fluktuacija zaposlenih zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani delojemalca: Linearno padajoča od 2,5 % pri 18 letih do 0,0 % pri 58 letih, nato konstantna 0,0 %.
Na dan 31. 12. 2023 to pomeni povprečno letno fluktuacijo 0,8 % za naslednje poslovno leto.
Fluktuacija zaposlenih zaradi večjega obsega odpovedi delovnega razmerja s strani delodajalca ni upoštevana.

- Upokojevanje:**
Predvideni datum upokojitve za posameznega zaposlenega je izračunan na podlagi podatkov o spolu, datumu rojstva in doseženi skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2023 v skladu s 27. členom ZPIZ-2 (pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine) in s 3. alineo 1. odstavka 28. člena (delo pred 18-tim letom). Vključen je tudi pogoj, da se ženske ne bodo upokojile pred 56. in moški pred 58. letom starosti ne glede na skupno delovno dobo.
Ne glede na zgoraj navedeno se je upošteval podatek o predvidenem datumu upokojitve, če je bil podan s strani družbe.
Zgodnejše ali poznejše upokojevanje glede na predvideni datum upokojitve ni upoštevano. V primeru, da zaposlenemu pripada jubilejna nagrada v roku treh mesecev po predvidenem datumu upokojitve, se oblikujejo rezervacije tudi za to jubilejno nagrado.

Finančne predpostavke:

Vse finančne predpostavke so določene nominalno.

- Stopnje povečanja povprečnih plač v RS:**
Za leta 2024 do 2025 so upoštewane stopnje povečanja povprečnih plač v RS (mesečnih in letnih) iz Jesenske napovedi UMAR, september 2023. Od leta 2026 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za inflacijo (MDS, oktober 2023) in za realno rast v višini 1,4 %.
Za izračun povprečne mesečne plače v RS so osnova povprečne plače od novembra 2022 do oktobra 2023, ki rastejo v skladu z aktuarskimi predpostavkami glede nominalne stopnje rasti povprečnih bruto plač v RS. Za izračun povprečnih plač za zadnjih 12 mesecev, preračunanih na mesec, se upoštevajo podatki SURS, objavljeni za leto 2022.
- Stopnje povečanja plač v družbi in v EGS:**
Predpostavljena je rast osnovnih bruto plač in variabilnega dela plač v družbi v višini letne inflacije, povečane za realno rast 0,4 %, vendar ne več, kot je predvidena povprečna rast plač v RS.
Predpostavljena je rast povprečnih plač v EGS v višini rasti povprečnih plač v RS.
Upoštevana je rast plač zaradi napredovanja v višini 0,5 % letno od plače.
Upošteva se dodatek na skupno delovno dobo v višini 0,5 % od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto skupne delovne dobe za zaposlene po kolektivni pogodbi in za nekatere zaposlene po individualni pogodbi. Delavkam z več kot 25 let delovne dobe se dodatek za delovno dobo poveča za 0,25 % plače.
- Davčna stopnja:**
Pri jubilejnih nagradah in odpravninah ob upokojitvi se upošteva obveznost za prispevke delodajalca v višini 16,1 % razlike med izračunano obveznostjo do zaposlenega in neobdavčenim zneskom nagrade, v primeru da je obveznost do zaposlenega višja od neobdavčenega zneska iz Uredbe.
- Diskontne stopnje:**
Diskontna stopnja za izračun na dan 31. 12. 2023 je določena v višini 3,1 %, ki odraža donosnost visoko kakovostnih (rating AA) podjetniških obveznic na dan 29. 12. 2023, nominiranih v EUR, ob upoštevanju povprečnega uteženega trajanja obvez družbe (glede na izračunani znesek obveznosti pred diskontiranjem) od bilančnega datuma do izplačila po posamezni vrsti zaslužka (11,5 let).

▪ Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2023	1.961.020	225.375	2.186.395
Oblikovanje - povečanje	667.392	102.583	769.975
Zmanjšanje - črpanje	(182.719)	(25.348)	(208.067)
Zmanjšanje - odprava	(72.715)	(3.646)	(76.361)
Stanje na dan 31.12.2023	2.372.978	298.964	2.671.942
Stanje na dan 1.1.2022	2.402.383	236.177	2.638.560
Oblikovanje - povečanje	168.986	27.434	196.420
Zmanjšanje - črpanje	(159.260)	(14.303)	(173.563)
Zmanjšanje - odprava	(451.089)	(23.933)	(475.022)
Stanje na dan 31.12.2022	1.961.020	225.375	2.186.395

▪ Razčlenitev stroškov izmerjenih obvez za dolgoročne zasluge zaposlenih

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2022	1.961.020	225.375	2.186.395
Stroški obresti	66.117	7.532	73.650
Stroški sprotnega službovanja	120.819	23.877	144.697
Stroški preteklega službovanja	(26.312)	(917)	(27.229)
Aktuarski dobički (-) in izgube (+)-spr. akt. predpostavk	446.808	70.302	517.110
Aktuarski dobički - odprava	(46.403)	(2.729)	(49.133)
Aktuarske izgube - oblikovanje in poraba	33.648	871	34.519
Obveznosti za izplačila zaslužkov v poslovnem obdobju	(182.719)	(25.347)	(208.067)
Dobički in izgube ob poravnavi	0	0	0
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2023	2.372.978	298.964	2.671.942

▪ Analiza občutljivosti

Postavka v EUR	2023			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5%	Povečanje za 0,5%	Zmanjšanje za 0,5%	Povečanje za 0,5%
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	113.174	(104.424)	(104.464)	112.885
Rezervacije za jubilejne nagrade	14.105	(13.066)	(13.498)	14.466
Skupaj	127.279	(117.490)	(117.962)	127.351

Druge rezervacije (17)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druge rezervacije	1.314.301	1.371.016
Skupaj	1.314.301	1.371.016

Konec leta 2023 družba med drugimi rezervacijami izkazuje rezervacije za obveznosti predaje nepremičnin na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 1.314.301 EUR.

▪ Gibanje drugih rezervacij

Postavka v EUR	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2023	1.371.016	1.371.016
Zmanjšanje - črpanje	(40.739)	(40.739)
Zmanjšanje - odprava	(15.976)	(15.976)
Stanje na dan 31.12.2023	1.314.301	1.314.301
Stanje na dan 1.1.2022	1.396.521	1.396.521
Zmanjšanje - črpanje	(17.554)	(17.554)
Zmanjšanje - odprava	(7.951)	(7.951)
Stanje na dan 31.12.2022	1.371.016	1.371.016

Zmanjšanje drugih rezervacij se nanaša na prenos kmetijskih zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (SKZG) ter na odpravo po sklepu.

Druge nekratkoročne obveznosti (18)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Prejete druge državne podpore	541.596	591.255
Skupaj	541.596	591.255

Med drugimi nekratkoročnimi obveznostmi družba izkazuje prejete druge državne podpore (Ministrstvo za infrastrukturo - sofinanciranje SE Zlatoličje segment 5, državna pomoč Eko sklada).

▪ Gibanje drugih nekratkoročnih obveznosti

Postavka v EUR	Prejete druge državne podpore	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2023	591.255	591.255
Odtujitve	(30.201)	(30.201)
Sprostitev	(19.458)	(19.458)
Stanje na dan 31.12.2023	541.596	541.596
Stanje na dan 1.1.2022	161.757	161.757
Pridobitve	448.450	448.450
Odtujitve	(18.952)	(18.952)
Stanje na dan 31.12.2022	591.255	591.255

Nekratkoročne poslovne obveznosti (19)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	57.423	11.549
Skupaj	57.423	11.549

Med nekratkoročnimi poslovnimi obveznostmi družba izkazuje druge nekratkoročne poslovne obveznosti (vračunane obveznosti za nagrade za zaposlene na podlagi IP) v višini 57.423 EUR.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev (20)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.669.086	2.013.626
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	8.497.430	6.745.034
Skupaj	11.166.516	8.758.660

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini družba izkazuje obveznosti do družb Holding slovenske elektrarne d. o. o., HSE Invest d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., RGP d. o. o., ECE d. o. o., Premogovnik Velenje d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o. in Elektro Maribor Energija plus d. o. o. v skupni višini 2.669.086 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	144.242	112.611
ECE d. o. o.	2.500	1.096
Elektro Maribor Energija Plus d. o. o.	1.557	102
HSE Invest d. o. o.	573.079	423.512
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	129.157	91.597
RGP d. o. o.	1.807.255	1.373.677
Premogovnik Velenje d.o.o.	2.154	2.570
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	8.460	8.460
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	682	0
Skupaj	2.669.086	2.013.626

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev družba izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v višini 8.427.196 EUR in obveznosti do tujih dobaviteljev v višini 70.234 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2023 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev 11.166.516 EUR nezapadlih obveznosti.

Druge kratkoročne obveznosti (21)

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	7.108	454
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.532.707	1.457.023
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih institucij	2.037.036	266.096
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	27.040	45.133
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	2.769.169	553.476
Skupaj	6.373.060	2.322.182

Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev vsebujejo obveznosti za čiste plače, čista nadomestila, davke in prispevke iz kosmatih plač, ter druge obveznosti iz naslova plač v skupni višini 1.532.707 EUR.

Obveznosti do državnih in drugih institucij so obveznosti iz naslova koncesij, za plačilo DDV ter davki in prispevki za plače v skupni višini 2.037.036 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi izkazuje tudi kratkoročno prejete predujme v višini 7.108 EUR ter obveznosti do drugih v višini 27.040 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih obveznosti izkazuje družba tudi kratkoročno vnaprej vračunane stroške koncesij, vodnih povračil, HRM in druge vnaprej vračunane stroške v skupni višini 2.769.169 EUR.

Družba nima kratkoročnih oziroma dolgoročnih dolgov do člana uprave.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva (22)

Pogojna sredstva

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje prejete bančne garancije za dobro izvedbo del in za odpravo napak v garancijski dobi v višini 3.830.567 EUR ter prejete izvršnice v višini 58.323 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Prejete bančne garancije za investicije	3.830.567	3.504.795
Prejete izvršnice	58.323	61.175
Skupaj	3.888.890	3.565.970

Pogojne obveznosti

Na dan 31. 12. 2023 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

RAZKRITJA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

Prihodki iz pogodb s kupci (23)

Postavka v EUR	2023	2022
Na domačem trgu	77.414.151	67.405.079
Električna energija	74.340.783	64.605.661
Ostalo trgovsko blago in material	39.282	708
Ostale storitve	3.034.086	2.798.710
Na tujem trgu	3.006.772	34.764
Električna energija	2.961.288	0
Ostale storitve	45.484	34.764
Skupaj	80.420.923	67.439.843

Družba je dosegla čiste prihodke od prodaje v višini 80.420.923 EUR, ki so v primerjavi s čistimi prihodki od prodaje predhodnega leta višji za 19,2 %, zaradi višje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo prihodki od prodaje na domačem trgu v višini 77.414.151 EUR in prihodki od prodaje na tujem trgu v višini 3.006.772 EUR.

96,1 % vseh prihodkov od prodaje predstavljajo prihodki od prodaje električne energije (77.302.071 EUR), ustvarjeni s prodajo električne energije družbi Holding Slovenske elektrarne d. o. o., družbi Borzen d. o. o. in družbi Kelag, Avstrija.

Prihodke od prodaje ostalih storitev na domačem trgu v višini 3.073.368 EUR in tujem trgu v višini 45.484 EUR predstavljajo prihodki iz naslova storitev (poslovne storitve, druge storitve za informatiko,...), najemnin in drugi prihodki od prodaje.

Prikaz prihodkov od prodaje glede na geografska območja in področja prodaje ter glede na trenutek pripoznanja prihodkov od prodaje (izpolnitev izvršitvenih obvez) je razviden iz spodnje tabele.

Postavka v EUR	2023	2022	Pripoznanje
Na domačem trgu	77.414.151	67.405.079	
Električna energija	74.340.783	64.605.661	ob dobavi
Ostalo trgovsko blago in material	39.282	708	ob dobavi
Ostale storitve	3.034.086	2.798.710	
Najemnine	588.922	533.660	v času opravljene storitve
Ostale storitve	2.445.164	2.265.050	v času opravljene storitve
Na tujem trgu - EU	3.006.772	34.764	
Električna energija	2.961.288	0	ob dobavi
Ostale storitve	45.484	34.764	v času opravljene storitve
Na tujem trgu - ne EU	0	0	
Skupaj	80.420.923	67.439.843	

Drugi poslovni prihodki (24)

- Druge poslovne prihodke predstavljajo:
- prihodki od odprave rezervacij v višini 15.976 EUR,
  - dobički pri prodaji stalnih sredstev v višini 35.598 EUR (prodaja osebnih vozil in prodaja mobilnih telefonov),
  - prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni v višini 95.558 EUR (povračilo škode po različnih škodnih primerih),
  - zamudne obresti v višini 214 EUR ter
  - drugi poslovni prihodki v višini 67.412 EUR, med katerimi največji del predstavljajo prihodki iz naslova sofinanciranja.

Postavka v EUR	2023	2022
Prihodki od odprave rezervacij	15.976	9.781
Odprava slabitve terjatev	0	8.207
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	95.558	94.934
Zamudne obresti	214	1.730
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	35.598	175.168
Ostalo	67.412	46.723
Skupaj	214.758	336.543

Stroški blaga, materiala in storitev (25)

Postavka v EUR	2023	2022
Nabavna vrednost prodanega blaga	27	15
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	27	15
Stroški pomožnega materiala	78.504	51.869
Stroški energije	289.276	284.099
Stroški nadomestnih delov	241.195	266.563
Stroški drobnega inventarja	48.358	74.059
Pisarniški material	24.175	14.024
Strokovna literatura	15.791	13.625
Stroški za požarno preventivo	8.316	6.388
Ostalo	27.665	35.187
Skupaj stroški materiala	733.280	745.814
Stroški transportnih storitev	55.150	58.086
Storitve vzdrževanja	3.138.112	2.113.396
Stroški najemnin	763.948	734.737
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	67.290	42.321
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	926.796	973.448
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	812.651	860.024
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	202.270	209.673
Stroški storitev fizičnih oseb	80.710	80.373
Komunalne storitve	245.855	190.341
Stroški varovanja in nadzora	241.643	188.146
Storitve čiščenja	309.643	266.229
Članarine	41.702	43.939
Upravljanje nepremičnin	28.859	29.595
Stroški urejanja deponij	10.395	720
Oblikovanje letnih poročil in revij	1.694	818
Ostalo	933.278	445.809
Skupaj stroški storitev	7.859.997	6.237.653
Skupaj	8.593.305	6.983.482

Pretežni del stroškov materiala predstavljajo stroški energije, stroški nadomestnih delov, stroški pomožnega materiala ter stroški drobnega inventarja.

Stroški storitev zajemajo storitve vzdrževanja, stroške sejmov, reklame in reprezentance, stroške intelektualnih in osebnih storitev, stroške zavarovanja in bančnih storitev, stroške najemnin, stroške transportnih storitev ter ostale stroške storitev.

Glede na predhodno leto so stroški materiala in storitev vzdrževanja višji, zaradi povečanega obsega vzdrževalnih del ter nastalih stroškov vzdrževanja črpalne hidroelektrarne Golica, katere 20 % delež smo odkupili v letu 2023.

Stroški storitev zajemajo tudi stroške revizorja, ki v letu 2023 znašajo 15.000 EUR.

Postavka v EUR	2023	2022
Revidiranje letnega poročila	13.000	13.000
Storitve drugih zagotovil	2.000	2.000
Skupaj	15.000	15.000

Revizija letnega poročila za leto 2023 znaša po pogodbi 13.000 EUR. Poleg revidiranja letnega poročila je revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. revidirala tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami katerega strošek znaša 2.000 EUR. Drugih storitev revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. v letu 2023 ni opravljala.

Stroški dela (26)

Postavka v EUR	2023	2022
Plače	10.669.063	8.444.115
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.436.846	1.188.784
Stroški drugih zavarovanj	786.287	634.086
Drugi stroški dela	1.664.036	1.489.137
Skupaj	14.556.232	11.756.122

Stroški dela so obračunani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, Kolektivno pogodbo elektrogospodarstva Slovenije oziroma v skladu z individualnimi pogodbami o zaposlitvi.

Med stroški plač so izkazane plače in nadomestila zaposlencem, med drugimi stroški dela pa regres, stroški oblikovanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, neobvezna osebna zavarovanja, prehrana in prevoz. Stroški socialnih zavarovanj vsebujejo prispevke delodajalca v višini 16,1 % in stroške dodatnega pokojninskega zavarovanja.

▪ Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	1.1.2023	31.12.2023	Povprečno št. zaposlenih
1	0	0	0
2	2	2	2
3	27	25	26
4	7	8	8
5	76	81	79
6/1	41	42	42
6/2	29	33	31
7	56	57	57
8/1	8	8	8
8/2	5	6	6
Skupaj	251	262	257

Odpisi vrednosti (27)

Postavka v EUR	2023	2022
Amortizacija neopredmetenih sredstev	510.129	333.938
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	16.033.960	15.837.885
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najetih sredstev	72.650	59.412
Oslabitve/odpisi terjatev	12.716	326
Oslabitve/odpisi zalog	18.924	32.180
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	1.365.954	1.398.854
Skupaj	18.042.048	17.690.310

- Med odpisi vrednosti je izkazana:
- amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 510.129 EUR,
  - amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 16.033.960 EUR,
  - amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 27.715 EUR,
  - amortizacija najetih sredstev v višini 72.650 EUR,
  - odhodki iz naslova odpisa terjatev v višini 12.716 EUR,
  - odhodki iz naslova odpisa in prevrednotenja zalog v skupni višini 18.924 EUR,
  - odhodki iz naslova prodaje in odpisov nepremičnin, naprav in opreme v višini 1.365.954 EUR, med katerimi glavnino predstavlja odpis investicij v teku, za katere se je v družbi sprejela odločitev, da določena pretekla sredstva niso več potrebna za nadaljnjo fazo izvedbe projekta in potrebnih dokumentacij.

Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve (28)

Usredstvene lastne proizvode in lastne storitve predstavlja lastno delo na investicijah v teku – zamenjava sekundarnih sistemov HE Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok, obnova pretočnih polj HE Dravograd ter remont generatorjev HE Dravograd v skupni višini 86.062 EUR.

Drugi poslovni odhodki (29)

Postavka v EUR	2023	2022
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	2.074.688	2.009.276
Koncesije	12.816.626	4.609.760
Izdatki za varstvo okolja	7.819.306	7.717.371
Donacije	210.000	147.251
Drugi poslovni odhodki	136.609	128.856
Skupaj	23.057.229	14.612.514

- Druge poslovne odhodke sestavljajo:
- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 2.074.688 EUR,
  - koncesije v višini 12.816.626 EUR, ki so v primerjavi s predhodnim letom višje zaradi višje proizvodnje,
  - izdatki za varstvo okolja (izdatki za vodna povračila, ekološko sanacijo in drugi izdatki za varstvo okolja) v skupni višini 7.819.306 EUR,
  - donacije v višini 210.000 EUR,
  - drugi odhodki (stroški v povezavi z zaposlenimi, nagrade, štipendije, trošarine in drugo) v skupni višini 136.609 EUR.

Finančni prihodki (30)

Postavka v EUR	2023	2022
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	971.233	242.356
Skupaj	971.233	242.356

Med finančnimi prihodki družba izkazuje obresti iz danih posojil (posojilo dano družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o. in družbi RGP d. o. o.) in depozitov.

Finančni odhodki (31)

Postavka v EUR	2023	2022
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida	0	372.286
Drugi finančni odhodki	73.650	39.216
Finančni odhodki iz najemov	3.500	2.754
Skupaj	77.150	414.256

Med finančnimi odhodki družba izkazuje stroške obresti, izhajajoče iz aktuarskega izračuna odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad v višini 73.650 EUR ter obresti iz naslova finančnih obveznosti iz najemov v skupni višini 3.500 EUR.

Davki (32)

Postavka v EUR	2023	2022
Odmerjeni davek	2.424.473	2.712.279
Odloženi davek	20.196	39.500
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	2.444.669	2.751.779

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2023 plačuje po stopnji 19 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2023 znaša 2.424.473 EUR. Družba je v letu 2023 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2022 plačala 2.486.255 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2023 izkazuje terjatve za odmerjeni davek v višini 61.783 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v okviru razkritja za odložene terjatve za davek (pojasnilo 8).

Izračun efektivne davčne stopnje

Postavka v EUR	2023	2022
Poslovni izid pred davki	17.367.012	16.570.593
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	3.299.732	3.148.413
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(3.035)	(3.419)
Davek od davčnih olajšav	(985.753)	(655.314)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(34.017)	(49.222)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	188.606	229.143
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	(41.060)	42.678
Obračunani davek	2.424.473	2.712.279
Odloženi davki	20.196	39.500
Skupaj davki	2.444.669	2.751.779
Efektivna davčna stopnja	14,08%	16,61%

Efektivna davčna stopnja za leto 2023 znaša 14,08 %.

Čisti poslovni izid (33)

Postavka v EUR	2023	2022
Kosmati donos iz poslovanja	80.721.743	67.784.921
Poslovni izid iz poslovanja	16.472.929	16.742.493
Finančni izid	894.083	(171.900)
Poslovni izid pred davki	17.367.012	16.570.593
Čisti poslovni izid poslovnega leta	14.922.343	13.818.814

Družba je leto 2023 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 14.922.343 EUR.

RAZKRITJA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Celotni vseobsegajoči donos (34)

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid izkazuje aktuarske izgube iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi. Ob upoštevanju zgoraj navedenega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2023 znaša 14.488.292 EUR.

RAZKRITJA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Pri poslovanju smo ustvarili prebitek prejemkov pri poslovanju v višini 41.438.246 EUR. Denarni tokovi pri poslovanju so tako pozitivni. Denarni tokovi pri naložbenju so negativni, prebitek izdatkov pri naložbenju znaša 31.001.365 EUR. Denarni tokovi pri finančnih aktivnostih so prav tako negativni, prebitek izdatkov znaša 24.968 EUR. Družba na koncu opazovanega obdobja izkazuje denarni izid v višini 10.411.913 EUR.

RAZKRITJA K IZKAZU SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto. Družba sestavlja izkaz sprememb lastniškega kapitala v obliki sestavljene razporednice.

- Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je spremenil za 14.581.388 EUR in sicer se je:
- povečal za čisti poslovni izid tekočega leta v višini 14.922.343 EUR in
  - zmanjšal za aktuarsko izgubo iz naslova rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 434.051 EUR.

DRUGA RAZKRITJA

Povezane osebe

Družba kot povezane osebe opredeljuje obvladujočo družbo skupine HSE in vse odvisne družbe v skupini HSE.

Med povezane družbe spadajo tudi pridružene družbe in skupaj obvladovane družbe, prav tako pa tudi družbe v večinski državni lasti.

Družba je v letu 2023 poslovala z naslednjimi povezanimi osebami: Holding slovenske elektrarne d. o. o., ECE d. o. o., Elektro Maribor Energija Plus d. o. o., HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o., RGP d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. in Premogovnik Velenje d. o. o..

Družba je s povezanimi osebami (strankami) poslovala na osnovi sklenjenih pogodb, kjer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne in obligacijske zakonitosti.

Posamezni posli s povezanimi osebami (strankami) so razkriti v poročilu o poslih s povezanimi osebami, katero je dostopno na sedežu družbe.

Postavka v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	76.217.158	577.190	28.055.425
ECE d. o. o.	82.582	13.384	0
Elektro Maribor Energija Plus d. o. o.	400	3.819	0
MHE Lobnica d. o. o.	4.695	0	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	273.951	96.473	0
Premogovnik Velenje d. o. o.	526.239	11.666	0
HTZ Velenje I.P. d. o. o.	0	605.045	0
HSE Invest d. o. o.	285.560	2.686.661	0
RGP d. o. o.	292.932	5.362.177	904.013
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	156.485	2.516	0
Skupaj	77.840.002	9.358.931	28.959.438

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2023.

Največjo prodajo predstavlja prodaja električne energije družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o., največje nakupe pa izvajanje investicijskega inženiringa s strani družbe HSE Invest d. o. o., ter izvajanje gradbenih in drugih storitev s strani družbe RGP d. o. o..

Prodajne in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine so določene na podlagi primerljivih prostih cen, prodajne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške.

Družba je v poslovnem letu 2023 poslovala tudi z družbami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo).

V tabeli so prikazani posli s takšnimi pravnimi osebami, ki so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2023 presegajo 100 tisoč EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je Republika Slovenija večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

Poslovni partner	Odprte terjatve na dan 31.12.2023 v EUR	Odprte obveznosti na dan 31.12.2023 v EUR	Prihodki 1-12 2023 v EUR	Odhodki 1-12 2023 v EUR
Eles d. o. o.	5.612	263	27.598	3.948.275
Energetska podjetja skupaj	5.612	263	27.598	3.948.275
Stelkom d. d.	2.775	151.040	9.995	741.890
Telekom Slovenije d. d.	1.783	9.796	19.013	128.693
Merkur nepremičnine d. d.	0	34.091	0	115.156
Ostalo skupaj	4.558	194.927	29.008	985.739
Nova KBM d. d.	0	0	0	3.387
NLB d. d.	63	0	0	525
BKS bank	33.211	0	0	1.766
Banke skupaj	33.211	0	0	5.678
Skupaj	43.381	195.190	56.606	4.939.692

Prejemki

Prejemki posloводства in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov Nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v Nadzornem svetu in komisiji Nadzornega sveta.

Družba v letu 2023 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2023 nima terjatev do posloводства in članov Nadzornega sveta.

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	137.778	5.177	6.148	1.992	0	151.095
Člani Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta	0	0	0	0	41.522	41.522
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	500.457	67.659	20.379	11.410	0	599.905
Skupaj 2023	638.235	72.836	26.527	13.402	41.522	792.522
Člani uprave	196.381	9.186	14.184	3.341	0	223.092
Člani Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta	0	0	1.269	213	43.915	45.397
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	309.952	15.141	9.063	5.765	0	339.921
Skupaj 2022	506.333	24.327	24.516	9.319	43.915	608.410

Prejemki posloводства (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Fiksni prejemki - bruto	Variabilni prejemki - bruto		Boniteta	Skupaj
			na podlagi kvantitativnih meril	na podlagi kvalitativnih meril		
Damjan Seme	generalni direktor	133.566	3.706	0	6.148	143.420
Skupaj		133.566	3.706	0	6.148	143.420

Prejemki članov Nadzornega sveta (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljene funkcije - bruto		Sejnina bruto	Skupaj
		Osnovno plačilo za opravljene funkcije	Doplačilo za opravljene funkcije		
Tomaž Štokelj	predsednik NS	10.662	0	692	11.354
Urška Gašperlin	podpredsednica NS	7.818	0	692	8.510
Marjan Kirbiš	član NS	7.108	0	692	7.800
Skupaj		25.588	0	2.076	27.664

▪ Prejemki članov Revizijske komisije (v EUR)

Ime in priimek	Funkcija	Plačilo za opravljene funkcije - bruto		Sejnina bruto	Potni stroški	Skupaj
		Osnovno plačilo za opravljene funkcije	Doplačilo za opravljene funkcije			
Urška Gašperlin	predsednica RK	0	2.665	664	0	3.330
Marjan Kirbiš	član RK	0	1.777	664	0	2.441
Rado Sodin	član RK	7.108	0	830	149	8.087
Skupaj		7.108	4.442	2.159	149	13.858

FINANČNI INŠTRUMENTI IN TVEGANJA

Kreditno tveganje

Največji kupec družbe je obvladujoča družba Holding slovenske elektrarne d. o. o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo.

Kreditno tveganje, ki predstavlja nevarnost, da terjatve do kupcev in drugih pravnih oseb ne bodo plačane v celoti, ali pa sploh ne bodo plačane, v družbi minimiziramo tako, da imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.

Ocenjujemo torej, da so tveganja iz naslova terjatev do kupcev glede na navedene ukrepe obvladovana in, da je bila izpostavljenost kreditnim tveganjem v letu 2023 nizka.

▪ Kratkoročne poslovne in finančne terjatve (neoslabljene in oslabljene) po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	28.900.000	0	0	0	28.900.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	59.438	0	0	0	59.438
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12.096.833	1.243	0	0	12.098.076
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	36.595	10.971	12.717	35.380	95.663
Kratkoročno dani predujmi	44.777	0	0	0	44.777
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	417.427	0	0	0	417.427
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	48.361	0	0	0	48.361
Skupaj 31.12.2023	41.603.431	12.214	12.717	35.380	41.663.742

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo				Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	26.250.000	0	0	0	26.250.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	65.803	0	0	0	65.803
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	9.064.490	0	0	0	9.064.490
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.194	0	0	0	22.194
Kratkoročno dani predujmi	2.180	0	0	0	2.180
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih inštitucij	9.473.610	0	0	0	9.473.610
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	43.793	0	0	0	43.793
Skupaj 31.12.2022	44.922.070	0	0	0	44.922.070

▪ Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

Postavka v EUR	2023	2022
Stanje na dan 1.1.	35.380	144.525
Izterjane odpisane terjatve	0	(9.849)
Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev	12.717	0
Dokončen odpis terjatev	0	(99.296)
Stanje na dan 31.12.	48.097	35.380

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje zmanjšanja likvidnosti in spremembe cen vrednostnih papirjev.

Ker družba nima več naložb v vrednostne papirje, zaznavamo le tveganje zmanjšanja likvidnosti, ki ga ocenjujemo kot nizko, kajti plačila največjega kupca so predvidljiva in stabilna. Obveznosti do dobaviteljev in iz financiranja so znane vnaprej.

Likvidnostna tveganja smo v letu 2023 dobro obvladovali, saj smo dnevno, tedensko in mesečno spremljali denarne tokove, viške likvidnih sredstev smo deponirali pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa in oblikovali smo potrebno likvidnostno rezervo.

▪ Nekratkoročne obveznosti po zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	54.172	151.200	205.372
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	46.461	70.775	117.236
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	57.423	0	57.423
Skupaj 31.12.2023	158.056	221.975	380.031

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	18.258	0	18.258
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	9.304	1.774	11.078
Druge nekratkoročne poslovne obveznosti	11.549	0	11.549
Skupaj 31.12.2022	39.111	1.774	40.885

▪ Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo	Skupaj
	nezapadle	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	44.595	44.595
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	44.970	44.970
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.669.086	2.669.086
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	8.497.430	8.497.430
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	7108	7108
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.090.172	1.090.172
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih inštitucij	2.037.036	2.037.036
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	27.040	27.040
Skupaj 31.12.2023	14.417.437	14.417.437

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo	Skupaj
	nezapadle	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	46.973	46.973
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	5.639	5.639
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.013.626	2.013.626
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.745.034	6.745.034
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	454	454
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.037.148	1.037.148
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih inštitucij	266.096	266.096
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	45.133	45.133
Skupaj 31.12.2022	10.160.103	10.160.103

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju saj posluje le v valuti EUR.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje v DEM ocenjujemo kot nizko, zato v letu 2023 nismo imeli izdelane aktivne politike obvladovanja tovrstnih tveganj.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljšo kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in finančne obveznosti iz najemov, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom.

Postavka v EUR	31.12.2023	31.12.2022
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	322.608	29.336
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	89.565	52.612
Skupaj finančne obveznosti	412.173	81.948
Kapital	480.540.152	466.051.860
Finančne obveznosti/Kapital	0,00	0,00
Denar in denarni ustrezniki	18.042.223	7.630.310
Neto finančna obveznost	(17.630.050)	(7.548.362)
Neto dolg/kapital	(0,04)	(0,02)

Poštene vrednosti

- Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

Postavka v EUR	31.12.2023		31.12.2022	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	5.191	5.191	5.191	5.191
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	5.191	5.191	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	59.657.868		52.552.380	
Finančne terjatve	28.959.438		26.315.803	
Poslovne in druge terjatve	12.656.207		18.606.267	
Denarna sredstva	18.042.223		7.630.310	
Skupaj	59.663.059	5.191	52.557.571	5.191
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	15.369.426		13.662.574	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	15.369.426		13.662.574	
Skupaj	15.369.426		13.662.574	

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek za njihove poštene vrednosti, zato se poštene vrednosti le-teh niso ločeno opredeljevale.

- Finančna sredstva po poštenu vrednosti glede na hierarhijo

Postavka v EUR	31.12.2023				31.12.2022			
	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj	1. raven	2. raven	3. raven	Skupaj
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	0	0	5.191	5.191	0	0	5.191	5.191
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	0	0	5.191	5.191	0	0	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	0	0	59.657.868	59.657.868	0	0	52.552.380	52.552.380
Finančne terjatve	0	0	28.959.438	28.959.438	0	0	26.315.803	26.315.803
Poslovne in druge terjatve	0	0	12.656.207	12.656.207	0	0	18.606.267	18.606.267
Denarna sredstva	0	0	18.042.223	18.042.223	0	0	7.630.310	7.630.310
Skupaj	0	0	59.663.059	59.663.059	0	0	52.557.571	52.557.571
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	0	0	15.369.426	15.369.426	0	0	13.662.574	13.662.574
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	0	0	15.369.426	15.369.426	0	0	13.662.574	13.662.574
Skupaj	0	0	15.369.426	15.369.426	0	0	13.662.574	13.662.574

Dogodki po datumu poročanja

Po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2023 in razkritja k le-tem v računovodskem poročilu.

05
PRILOGE

POMEN KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BDP	Bruto domači proizvod
CSA	Cost Sharing Agreement
ČHE	Črpalna hidroelektrarna
DDV	Davek na dodano vrednost
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.
DGD	Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo
ECB	Evropska centralna banka
EEP	Elektroenergetski postroj
EFQM	European Foundation for Quality Management (Evropski sklad za upravljanje kakovosti)
EU	Evropska unija
EUR	Evro
GWh	Gigavatna ura
HE	Hidroelektrarna
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije
IP	Internet Protocol
ISO	International Organization for Standardization (Mednarodna organizacija za standardizacijo)
IT	Informacijske tehnologije
KM	Kilometer
kV	Kilovolt
kW	Kilovat
MHE	Mala hidroelektrarna
MIO	Milijon
MRD	Milijarda
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
MW	Megavat
MWh	Megavatna ura
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d. o. o.
NKBM	Nova kreditna banka Maribor
NLB	Nova ljubljanska banka d. d., Ljubljana
NNO	Nepremičnine, naprave, oprema
NUV	Načrt upravljanja z vodami
NS	Nadzorni svet
OCV	Območni center vodenja
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja

OVE	Obnovljivi viri energije
PKZ	Protikorozijska zaščita
PP	Pretočno polje
PV	Premogovnik Velenje d. o. o.
PVO	Poročilo o vplivih na okolje
PZI	Projekt za izvedbo
RECs	Renewable Energy Certificates - sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
REK PZ	Rekonstrukcije za povečanje zmogljivosti
REK ŽD	Rekonstrukcije po izteku življenjske dobe
RGP	RGP d. o. o., rekonstrukcije, gradnje, proizvodnja
RK	Revizijska komisija
ROA	Return on Assets (čista dobičkonosnost sredstev)
ROE	Return on Equity (čista dobičkonosnost kapitala)
RS	Republika Slovenija
αRPF	Avtomatska rezerva za povrnitev frekvence
rRPF	Ročna rezerva za povrnitev frekvence
RVF	Rezerva za vzdrževanje frekvence
SDH	Slovenski državni holding d. d.
SE	Sončna elektrarna
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d. o. o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
SIEM	Security Incident & Event Management
sHSE	Skupina HSE
SKZG RS	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
SNR	Služba notranje revizije HSE
SOP	Strokovni odbor za pojasnjevanje
SPT	Soproizvodnja toplote in električne energije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
T	Tona
TEB	Termoelektrarna Brestanica d. o. o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
TET	Termoelektrarna Trbovlje
TE-TOL	Termoelektrarna Toplarna Ljubljana
UL	Uradni list
UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
UOMRS	Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde
VE	Vetrna elektrarna
VOS	Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji
VRZ	Vlaganja zaradi regulatornih zahtev
VZP	Vlaganja v zanesljivost proizvodnje
ZDUPŠOP	Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic Covid-19
ZFPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju
ZNS	Združenje nadzornikov Slovenije
ZOOP	Zaprto odlagališče odpadkov Pobrežje
ZPFOLERD-1	Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti

ZPIZ
ZRev
ZSDH-1

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
Zakon o revidiranju
Zakon o slovenskem državnem holdingu

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2023 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Poslovodstvo družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. izjavlja, da je seznanjeno z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za leto 2023 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za leto 2023.

Z njim se strinja in to potrjuje s svojim podpisom.

Maribor, 10. maj 2024

mag. Damjan Seme
Generalni direktor DEM

UVOD

POSLOVNO POROČILO

TRAJNOSTNO POROČILO

RAČUNOVODSKO POROČILO

PRILOGE

Dravske elektrarne Maribor

Skupina hse